

.....
Directie Wetgeving en Juridische Zaken

Sector Juridische Zaken en Wetgevingsbeleid

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag | 13e etage

Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag
.....

T (10)(2e)

E (10)(2e) @minjenv.nl

Van: (10)(2e) @nyenrode.nl>

Verzonden: woensdag 21 juli 2021 10:00

Aan: (10)(2e) BD/DWJZ/JZW <(10)(2e)@minjenv.nl>

CC: Hoogenboom, Bob <(10)(2e)@nyenrode.nl>

Onderwerp: Offerte advies Nyenrode / Bob Hoogenboom 'Eisen en verantwoordingsverplichtingen aan Landsadvocaat'

Beste mevrouw (10)(2e)

In de bijlage de door Nyenrode ondertekende offerte voor het advies aan de staat t.a.v. 'Eisen en verantwoordingsverplichtingen aan Landsadvocaat'.

Excuses voor de vertraging.

Indien u akkoord gaat met de offerte ontvang ik graag een getekend exemplaar retour.

Ook ontvang ik graag alvast nadere gegevens over de wijze van facturatie: v

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

Nyenrode Business Universiteit

Straatweg 25, 3621 BG Breukelen

+31 (10)(2e)

(10)(2e) @nyenrode.nl

From: Hoogenboom, Bob <(10)(2e)@nyenrode.nl>

Sent: Monday, July 19, 2021 5:07 PM

To: (10)(2e)@nyenrode.nl>; (10)(2e)@nyenrode.nl>; (10)(2e) BD/DWJZ/JZW <(10)(2e)@minjenv.nl>

Subject: Contract Justitie

Goedemiddag collega's

Justitie liet mij net weten dat er nog geen contract is binnen gekomen. Kunnen jullie svp zorgdragen voor afhandeling.

Groeten

Bob

[Outlook voor iOS](#) downloaden

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

To: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O (10)(2e) @minjenv.nl
Cc: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW (10)(2e) @minjenv.nl
From: (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O
Sent: Tue 9/28/2021 4:33:19 PM
Subject: RE: NRC artikel
Received: Tue 9/28/2021 4:33:20 PM

(10)(2e)

Veel dank voor dit snelle overzicht. Zoals besproken net, goed voor de anderen ook te weten, MJenV is akkoord met nu niet reageren naar NRC.

(10)(2e)

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e)@minjenv.nl>
Datum: dinsdag 28 sep. 2021 5:54 PM
Aan: (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O <(10)(2e)@minjenv.nl>, (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O <(10)(2e)@minjenv.nl>, (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O <(10)(2e)@minjenv.nl>
Kopie: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e)@minjenv.nl>, (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e)@minjenv.nl>
Onderwerp: NRC artikel

Beste (10)(2e),

Wij namen kennis van onderstaand artikel. Mochten hier nadere vragen over komen, wil ik graag een paar dingen van een eerste reactie onzerzijds voorzien:

1) Stelling: Minister wist eerder van de naam van Oranje en heeft dat (bewust) niet gemeld.

Dit herkennen wij niet. De Minister wist niet meer dat hij de naam al eerder gehoord had (of had kunnen horen). Dat is pas gebleken bij de behandeling van dit Wob-verzoek. Dat is in het besluit ook uitgelegd. Het blijkt namelijk ook niet uit onze stukken, maar uit het besluit zelf waarin het is uitgelegd. Zie bijgevoegde mail met relevante passage.

2) Stelling: De naam Oranje mocht niet in een kamerbrief worden genoemd van de Minister.

Dat niet in een Kamerbrief mocht dat het Oranje zou betreffen, kunnen wij niet opmaken uit de stukken en sluit ook helemaal niet aan op onze herinnering. Dat de plv. vz van het College eerder tegen hem de naam van Oranje had genoemd, is ons pas geworden bij de behandeling van dit Wobverzoek, waarna daarover tussen de plv Vz en de Minister is gesproken. Dat heeft geleid tot de vaststelling dat het hem waarschijnlijk inderdaad al eerder was gezegd, maar dat hij dat niet meer paraat had.

Wel weet ik dat wij uit privacy- en piëteitsoverwegingen de naam niet in de kamerbrieven hebben genoemd.

3) Stelling: Er is contact geweest tussen Oranje en de Minister

Ja, en dat is ook nooit ontkend. Eerder is al duidelijk geworden dat Oranje de zakelijke belangen van diverse bewindspersonen, onder wie onze Minister, heeft geholpen op afstand te plaatsen.

Zie in de bijlage bij deze mail de onderliggende stukken en relevante passages.

Gr. (10)(2e)

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW

Verzonden: dinsdag 28 september 2021 17:16

Aan: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW

Onderwerp:

Minister Grapperhaus lichtte Kamer verkeerd in over fraude bij Pels Rijcken

Landsadvocaat Minister Ferd Grapperhaus was eerder op de hoogte van Frank Oranjes betrokkenheid bij een grote fraudezaak dan diens eigen kantoor. Dat blijkt uit documenten die *NRC* inzag.

Demissionair minister Ferd Grapperhaus (Justitie en Veiligheid, CDA) heeft de Tweede Kamer verkeerd ingelicht over zijn kennis over de omvangrijke fraude bij landsadvocaat Pels Rijcken. In tegenstelling tot wat hij de Kamer eerder meldde, hoorde Grapperhaus al in augustus 2020 van de top van het OM dat bestuursvoorzitter en notaris Frank Oranje van een omvangrijke fraude werd verdacht. Dat was zelfs eerder dan dat Oranje en Pels Rijcken van het strafonderzoek wisten. Dat blijkt uit interne documenten van het ministerie die zijn vrijgegeven na een beroep van *NRC* op de Wet openbaarheid van bestuur (Wob).

Begin maart dit jaar brachten [het ministerie](#) en Pels Rijcken [simultaan naar buiten](#) dat notaris Oranje een megafraude had gepleegd. Inmiddels is duidelijk dat de vooraanstaand notaris sinds 1998 zeker 11,2 miljoen euro stal van klanten van het prestigieuze advocatenkantoor Pels Rijcken. Het gros daarvan werd in 2019 onttrokken toen Oranje net bestuursvoorzitter was geworden. Dat geld, dat Oranje als notaris moest beheren, is nog steeds zoek. De bestuursvoorzitter pleegde in november vorig jaar zelfmoord.

Grapperhaus schreef de Kamer afgelopen maart dat hij pas van de fraude op de hoogte raakte nadat Pels Rijcken zijn ministerie in september 2020 vertrouwelijk op de hoogte stelde. Enkele dagen later onthulde het [Financieele Dagblad](#) echter dat de minister al in 2019 door het OM over de fraudeverdenking en een onderzoek werd geïnformeerd. Grapperhaus zette dat bericht snel recht door op eigen initiatief de [Kamer te informeren](#) dat hij in maart 2019 slechts summier „en marge” van een overleg was geïnformeerd over een verdenking van fraude tegen „een notaris”.

De minister zou pas in september 2020 via Pels Rijcken op de hoogte van de verdenking tegen Oranje zijn gesteld. Hij sprak weliswaar in augustus met de plaatsvervangend voorzitter van het College van Procureurs-Generaal van het OM, zo schreef Grapperhaus, maar die had hem slechts gemeld dat er tegen „een notaris” een strafrechtelijk onderzoek liep en dat die notaris zou worden verhoord. Dat Grapperhaus al in augustus met de naam Oranje werd geconfronteerd, zoals blijkt uit de documenten die *NRC* inzag, mocht van hem niet in een de Kamerbrief.

Oranje had eerder contact met Grapperhaus

Pels Rijcken - een van 's lands grootste advocatenkantoren - treedt al sinds 1969 op als landsadvocaat. Het is in die hoedanigheid jaarlijks betrokken bij honderden gevoelige juridische kwesties van de overheid. Dat roept de vraag op of Oranje ook fraude bij overheidswerk heeft gepleegd. Uit de interne documenten van het ministerie blijkt dat men - eenmaal op de hoogte van de fraudeverdenking tegen Oranje - met name bezorgd was over het werk dat de notaris verrichtte voor bewindspersonen, in de eerste plaats voor Grapperhaus zelf.

Oranje was in 2017 betrokken bij het doorlichten van verschillende ministers en het op afstand plaatsen van zakelijke belangen en financiële belangen van bewindspersonen die zouden toetreden tot het nieuwe kabinet. Over dossiers van zes bewindspersonen adviseerde Oranje samen met de toenmalige landsadvocaat zodat hun zakelijke belangen een kabinetsbenoeming niet in de weg stonden. Dat gold ook voor Grapperhaus, die tot dan toe zelf werkzaam was als hoogleraar arbeidsrecht en advocaat bij kantoor Allen & Overy. Uit de Wob-stukken blijkt dat hij en Oranje elkaar al van voor 2020 kenden. Zo had Grapperhaus voor zijn aantreden verschillende keren contact met de notaris.

Spoedopdracht

Advocatenkantoor Houthoff kreeg nadat het ministerie achter de schermen op de hoogte van de fraude raakte een spoedopdracht om door te lichten of de werkzaamheden van Oranje voor de ministers en ander werk voor de Rijksoverheid wel naar behoren zijn verricht. Grapperhaus zou als eerste worden onderzocht. Die opdracht keurde Grapperhaus echter af. „Ik vind het zo wel erg op mij toegespitst”, schrijft hij aan zijn ambtenaren. Hij wil dat er meteen breder wordt ingezet en de dossiers worden herbekeken van alle ministers die contact hadden gehad met Oranje.

Naar aanleiding van het Houthoff-onderzoek berichtte Grapperhaus de Kamer begin maart dat er „geen enkele aanwijzing” is dat „in zaken waarin de Staat cliënt was, niet naar daaraan te stellen notariële standaarden is gehandeld”. Dat bleek onjuist. Afgelopen juli meldde Pels Rijcken dat Oranje de afgelopen achttien jaar ook in vijf dossiers waarin de rijksoverheid klant was, heeft gefraudeerd.

To: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW[(10)(2e)]@minjenv.nl
Cc: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW[(10)(2e)]@minjenv.nl
From: Ottervanger, T.R. (Tom)
Sent: Tue 9/28/2021 5:18:42 PM
Subject: Advies 31 augustus 2021 inzake Landsadvocaat
Received: Tue 9/28/2021 5:20:28 PM
[Advies Min JV 29.8.docx](#)

Beste (10)(2e) en (10)(2e),

Bij nalezing van mijn advies zag ik dat in par 2, derde alinea, er tussen haakjes een stukje staat beginnend met "toelichting TRO".

Dat stukje was bedoeld voor de interne communicatie tussen de adviseurs en hoort niet thuis in mijn advies. Ik heb het daarom verwijderd in bijgaande versie die dus als de correcte versie van 31 augustus beschouwd moet worden.

vriendelijke groet,
Tom

Prof Tom Ottervanger
Europa Instituut, Universiteit Leiden
Steenschuur 25
2311 ES Leiden

www.europainstituut.nl

[29-09-2021 15:59:41] (10)(2e) (10)(2e) : Daarnaast verzoek brief met tijdljn over kwestie Pels Rijcken/landsadvocaat. Wat wist MJenV wanneer over deze kwestie en waarom is TK verkeerd geïnformeerd. VKC (10)(2e) deze ontvangen voor vrijdag 12:00 uur.

[29-09-2021 15:59:54] (10)(2e) (10)(2e) : Uit de regeling TK vandaag

[29-09-2021 18:23:08] (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) : Nog bijzonderheden uit het gesprek met Ferd over LA?

[29-09-2021 18:23:57] (10)(2e) (10)(2e) : Ik dacht dat dat voor morgen voorzien was na het opstellen van de brief. Maar ik check het even.

[29-09-2021 18:26:09] (10)(2e) (10)(2e) : Begreep dat er om 9 uur een gesprek is geweest

[29-09-2021 18:55:45] (10)(2e) (10)(2e) : Ha (10)(2e) klopt idd. Vanochtend is gesproken of er een Kamerbrief uit moest. Gekozen is toen dat niet te doen omdat er al schriftelijke vragen aangekondigd waren (inmiddels is dus ook een brief gevraagd).

Afgesproken is na het gesprek met de tweede hoogleraar (volgens mij 5 okt) zsm een brief uit te doen mbt het vervolgproces. (10)(2e) (!) heeft het verzoek gekregen die brief te coördineren.

Vervolgens is nog even gesproken over (10)(2e). Ferd is nu akkoord dat (10)(2e) iig de brief van volgende week mee ondersteunt.

Ook is hij van mening dat er op korte termijn zaken geïmplementeerd moeten worden obv de twee voorliggende rapporten, voor zover redelijk. Betekent dus dat voor de lange termijn mogelijk meer nodig is (hoe gaat de staat juridische dienstverlening inkopen). De rol van (10)(2e) in dit proces moet nog nader besproken worden.

Morgenmiddag is er ook overleg met ferd. Dan over de brief die vrijdag in de TK moet liggen, te weten over de tijdljn (wat wist MJV wanneer en wat heeft hij wanneer aan TK gemeld).

That's it! Fijne avond,

(10)(2e)

[29-09-2021 18:57:55] (10)(2e) (10)(2e) : Thanks!

To: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW[(10)(2e)]@minjenv.nl; (10)(2e)
BD/DWJZ/JZW[(10)(2e)]@minjenv.nl
From: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW
Sent: Tue 9/28/2021 3:39:13 PM
Subject: Kamerbrieven en Wob-besluit
Received: Tue 9/28/2021 3:39:17 PM
[20210302 Kamerbrief MJenV Inlichtingen naar aanleiding van berichtgeving kantoor Pels Riicken.doc](#)
[20210309 Antwoord MJenV \(10\)\(2e\) en \(10\)\(2e\) miljoenenfraude bij de landsadvocaat.doc](#)
[Wob-besluit \(verzoeker NRC\) Geredigeerd.pdf](#)

- Kamerbrief 2 maart 2021 (35 570 VI, nr. 98):

"In aanvulling op de berichtgeving van het kantoor, hecht ik er in dit stadium wel aan u te berichten dat de Landsadvocaat mijn Ministerie in september 2020 heeft bericht dat een bij het kantoor werkzame notaris (destijds tevens partner en bestuursvoorzitter) verdachte was in een strafrechtelijk onderzoek. Betrokkene is kort nadat deze verdenkingen aan het licht kwamen overleden."

- Brief beantwoording Kamervragen 9 maart 2021 (AH 1947 2021Z04195):

"[Antwoorden op vraag 10 en 11] Mij is in maart 2019 en marge van een overleg, door de voorzitter van het College de vertrouwelijke mededeling gedaan van een embargo onderzoek naar aanwijzingen van mogelijk strafbaar handelen van een notaris van Pels Riicken. Dit was toen nog in de fase van een oriënterend feitenonderzoek. Daarbij zijn geen verdere details met betrekking tot dit embargo onderzoek gedeeld.]

Vervolgens ben ik eind augustus 2020 door de plv. voorzitter van het College en marge van een overleg mondeling geïnformeerd dat er inmiddels sprake was van een strafrechtelijke verdenking, dat het strafrechtelijke onderzoek was aangevangen en dat de verdachte zou worden verhoord.

Over mededelingen die ik krijg in het kader van een lopend onderzoek, kan ik met het oog op de belangen van opsporing en vervolging geen mededelingen doen. Bovendien geldt bij informatie betreffende een embargo onderzoek, dat deze op mijn ministerie gerubriceerd wordt als Staatsgeheim. Verwerking van dergelijke informatie vindt derhalve alleen plaats bij noodzaak, onder bijzondere beveiligde omstandigheden en alleen door daarvoor aangewezen en gescreende personen. Aangezien de mededelingen van het College mij geen aanleiding tot enig handelen gaven, was het mij niet toegestaan deze informatie met anderen te delen en is dat dan ook niet gebeurd. Over mededelingen die ik krijg in het kader van een lopend onderzoek, kan ik met het oog op de belangen van opsporing en vervolging geen mededelingen doen. Bovendien geldt bij informatie betreffende een embargo onderzoek, dat deze op mijn ministerie gerubriceerd wordt als Staatsgeheim. Verwerking van dergelijke informatie vindt derhalve alleen plaats bij noodzaak, onder bijzondere beveiligde omstandigheden en alleen door daarvoor aangewezen en gescreende personen.^[1] Aangezien de mededelingen van het College mij geen aanleiding tot enig handelen gaven, was het mij niet toegestaan deze informatie met anderen te delen en is dat dan ook niet gebeurd."

- Wob-besluit 28 september 2021:

"Tot slot merk ik vooraf het volgende op over document 130. Hierin meld ik dat de plv. Voorzitter van het College van Procureurs-Generaal mij in augustus 2020 niet heeft verteld wie de verdachte van de fraudezaak was. Op 25 augustus 2021 heb ik de plv. Voorzitter telefonisch gesproken en hebben wij geconstateerd dat het toch waarschijnlijk is dat ik reeds in augustus 2020 op de hoogte ben gesteld dat het in de zaak de bestuursvoorzitter betrof."

^[1] Zie hieromtrent het Besluit Voorschrift Informatiebeveiliging Rijksdienst Bijzondere Informatie 2013 (<https://wetten.overheid.nl/BWBR0033507/2013-06-01>) en de Leidraad aanwijzing vertrouwensfuncties (<https://www.aivd.nl/documenten/publicaties/2014/09/08/leidraad-aanwijzing-vertrouwensfuncties>)

To: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW<(10)(2e)>@minjenv.nl; (10)(2e) - BD/DRB/SBA<(10)(2e)>@minjenv.nl
Cc: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW<(10)(2e)>@minjenv.nl; (10)(2e) -
BD/DWJZ/JZW<(10)(2e)>@minjenv.nl; (10)(2e) - BD/DRB/SBA<(10)(2e)>@minjenv.nl
From: (10)(2e) - BD/DRB/TR
Sent: Wed 9/29/2021 7:20:04 AM
Subject: RE: commissieverzoek
Received: Wed 9/29/2021 7:20:05 AM
[20210928 Tweede voortgangsrapportage versterking toezicht advocatuur.pdf](#)

Beste (10)(2e)

Bijgaand ter informatie de tweede voortgangsrapportage van het college van toezicht op de advocatuur (CvT). Deze rapportage is gisteren gepubliceerd op de website van het CvT. In de rapportage gaat het CvT nadrukkelijk de evaluatie die het uitvoert naar de casus Pels Rijcken en in het bijzonder hoe het toezicht op de advocatuur hierin heeft gefunctioneerd. Zo is bijvoorbeeld de onderzoeksopzet van dat onderzoek als bijlage bij de voortgangsrapportage gevoegd.

De evaluatie loopt nog. Het CvT verwacht die voor het einde van 2021 afgerond te hebben.

Als je vragen hebt dan hoor ik het graag.

Gr. (10)(2e)

(10)(2e)

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Directoraat-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving

Directie Rechtsbestel

Afdeling Toegang rechtsbestel

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag

Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

M (10)(2e)

E (10)(2e)<(10)(2e)>@minjenv.nl

W <https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-justitie-en-veiligheid>

Voor een veilige en rechtvaardige samenleving

Vrijdag is mijn vaste vrije dag

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW

Verzonden: maandag 20 september 2021 14:33

Aan: (10)(2e) - BD/DRB/SBA

CC: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW ; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW ; (10)(2e) - BD/DRB/TR ; (10)(2e) - BD/DRB/SBA

Onderwerp: RE: commissieverzoek

Dank voor je bericht. Ik kom er binnenkort even op terug.

Gr. (10)(2e)

Van: (10)(2e) - BD/DRB/SBA<(10)(2e)>@minjenv.nl>

Verzonden: maandag 20 september 2021 14:29

Aan: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW<(10)(2e)>@minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DRB/SBA<(10)(2e)>@minjenv.nl>

CC: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW<(10)(2e)>@minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW

<(10)(2e)>@minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DRB/TR<(10)(2e)>@minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DRB/SBA

<(10)(2e)>@minjenv.nl>

Onderwerp: RE: commissieverzoek

Ha (10)(2e),

Goede. Om die reden (10)(2e) en (10)(2e) Vast even in de loop aangezien die daar vast ook een rol in hebben. Debat staat voorsnag voor 1 december.

Laten jullie plannen of zal ik dat doen?

Gr.

(10)(2e)

Verzonden met BlackBerry Work

(www.blackberry.com)

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW<(10)(2e)>@minjenv.nl>

Datum: maandag 20 sep. 2021 9:33 AM

Aan: (10)(2e) - BD/DRB/SBA<(10)(2e)>@minjenv.nl>

Kopie: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW<(10)(2e)>@minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW

<(10)(2e)>@minjenv.nl>

Onderwerp: commissieverzoek

Beste (10)(2e),

Zie svp bijgaand. Hier moeten we binnenkort even over overleggen. Eerst nog even de vraag: wanneer is dat commissiedebat Juridische Beroepen?

Gr. (10)(2e)

(10)(2e)

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag |

Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
T (10)(2e)

(10)(2e) @minjenv.nl

www.rijksoverheid.nl/jenv

(niet aanwezig op vrijdagen)

To: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW[(10)(2e)]@minjenv.nl; (10)(2e)
BD/DWJZ/JZW[(10)(2e)]@minjenv.nl
From: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW
Sent: Wed 9/29/2021 8:51:50 AM
Subject: RE: Korte annotatie
Received: Wed 9/29/2021 8:51:50 AM

Concept:

T.a.v. Wob-besluit en NRC artikel

- Op 28 september (gisteren) zijn twee Wob-besluiten over de fraudezaak bij Pels Rijcken afgedaan en naar de Tweede Kamer gestuurd ([Wob-besluit over de fraudezaak bij Pels Rijcken | Wob-verzoek | Rijksoverheid.nl](#) en [Wob-besluit over het Houthoff rapport over de fraudezaak bij Pels Rijcken | Wob-verzoek | Rijksoverheid.nl](#)).
- De Wob-besluiten zijn zo ruimhartig mogelijk behandeld, omdat de MJenV – zoals in Kamerbrieven aangegeven – er juist aan hecht volstrekt open en transparant te zijn in deze kwestie.
- Naar aanleiding van de openbaar gemaakte stukken is er blijkens [publicatie in het NRC](#) toch onduidelijkheid ontstaan over de berichtgeving over deze kwestie aan de Tweede Kamer.
- Dat spitst zich toe op het niet noemen van de naam van de desbetreffende notaris in berichtgeving aan de Tweede Kamer.
- Uit de openbaar gemaakte stukken (doc. 130) is op te maken dat de plv. vz. van het College herinnerde dat hij de MJenV in aug. 2020 bij het melden van de aanstaande verhoren de naam van de verdachte had genoemd.
- De MJenV kon dat zich niet herinneren. Om hierover met het openbaar maken van de stukken die hierop betrekking hebben geen verwarring te laten bestaan, heeft de MJenV hierover in augustus 2021 nader contact gehad met de plv. vz. van het College. Daaruit heeft de MJenV opgemaakt dat hij – anders dan hij zich herinnerde – waarschijnlijk wel degelijk in augustus 2020 op de hoogte is gesteld van de naam van de notaris. Dit is ter verheldering opgenomen in de toelichting op het Wob-besluit:

"Tot slot merk ik vooraf het volgende op over document 130. Hierin meld ik dat de plv. Voorzitter van het College van Procureurs-Generaal mij in augustus 2020 niet heeft verteld wie de verdachte van de fraudezaak was. Op 25 augustus 2021 heb ik de plv. Voorzitter telefonisch gesproken en hebben wij geconstateerd dat het toch waarschijnlijk is dat ik reeds in augustus 2020 op de hoogte ben gesteld dat het in de zaak de bestuursvoorzitter betrof."

- Bij de beantwoording van de vragen van de leden Van Nispen en Leijten op 5 maart 2021 is de MJenV ingegaan op het moment dat hij door het OM over deze kwestie is geïnformeerd:

"Mij is in maart 2019 en marge van een overleg, door de voorzitter van het College de vertrouwelijke mededeling gedaan van een embargo onderzoek naar aanwijzingen van mogelijk strafbaar handelen van een notaris van Pels Rijcken. Dit was toen nog in de fase van een oriënterend feitenonderzoek. Daarbij zijn geen verdere details met betrekking tot dit embargo onderzoek gedeeld."

- Om volledig te zijn over de momenten waarop het OM de MJenV over deze kwestie informeerde is daaraan toegevoegd:

"Vervolgens ben ik eind augustus 2020 door de plv. voorzitter van het College en marge van een overleg mondeling geïnformeerd dat er inmiddels sprake was van een strafrechtelijke verdenking, dat het strafrechtelijke onderzoek was aangevangen en dat de verdachte zou worden verhoord."

- Daarbij is geen afweging geweest om de naam van de verdachte al dan niet te noemen, omdat dat niet relevant was voor het geven van inzicht in de momenten waarop ik door het OM over de kwestie werd ingelicht. Als gezegd had de MJenV ten tijde van de beantwoording van de Kamervragen daaraan ook geen herinnering. Inmiddels is in augustus 2021 gebleken, zoals in het Wob-besluit is toegelicht, dat het toch waarschijnlijk is dat de MJenV toentertijd op de hoogte ben gesteld dat het in de zaak de toenmalig bestuursvoorzitter betrof.
- Tot slot hechten we er in de berichtgeving over deze kwestie überhaupt aan om om privacy- en piëteitsoverwegingen de naam van de betrokken persoon niet te noemen.

T.a.v. informeren Tweede Kamer

- Er wordt naar gestreefd de Kamervragen die Van Nispen en Leijten binnenkort zullen indienen over het NRC artikel te beantwoorden binnen de termijn van drie weken.
- Er wordt naar gestreefd de Kamer in bredere zin over het dossier te informeren op uiterlijk 1 november.

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW

Verzonden: woensdag 29 september 2021 10:13

Aan: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW ; (10)(2e) BD/DWJZ/JZW

CC: (10)(2e) BD/DBO/ADVIES

Onderwerp: RE: Korte annotatie

[Willen jullie dit even doen op basis van wat ik al maakte? Dank](#)

Van: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e)]@minjenv.nl>

Verzonden: woensdag 29 september 2021 09:37

Aan: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e)]@minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW

<(10)(2e)]@minjenv.nl>

Onderwerp: Korte annotatie

Hi (10)(2e) en (10)(2e),

Zouden jullie tbv de gesprekken van vandaag met Kamerleden nog even heel kort op een rijtje kunnen zetten wat nu onze reactie op de Wob en het artikel in NRC is? Het is denk ik ook goed om daarbij te melden wanneer we (globaal) van plan zijn de TK weer te informeren in dit dossier.

Zou fijn zijn als jullie dat vanmorgen rond 11.00 uur op de mail kunnen zetten.

Heel veel dank!

Groet,

(10)(2e)

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Directie Bestuursondersteuning | Afdeling Advies

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag

Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

(10)(2e)

(10)(2e) [@minjenv.nl](mailto: @minjenv.nl)

To: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW (10)(2e) @minjenv.nl
Cc: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW (10)(2e) @minjenv.nl
From: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES
Sent: Wed 9/29/2021 9:09:45 AM
Subject: RE: Korte annotatie
Received: Wed 9/29/2021 9:09:46 AM

Top, veel dank!

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW
Verzonden: woensdag 29 september 2021 11:01
Aan: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES
CC: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW
Onderwerp: RE: Korte annotatie

Naar aanleiding van je onderstaande vraag:

1. T.a.v. Wob-besluit en NRC artikel

- Op 28 september (gisteren) zijn twee Wob-besluiten over de fraudezaak bij Pels Rijcken afgedaan en naar de Tweede Kamer gestuurd (Wob-besluit over de fraudezaak bij Pels Rijcken | Wob-verzoek | Rijksoverheid.nl en Wob-besluit over het Houthoff rapport over de fraudezaak bij Pels Rijcken | Wob-verzoek | Rijksoverheid.nl).
- De Wob-besluiten zijn zo ruimhartig mogelijk behandeld, omdat de MJenV – zoals in Kamerbrieven aangegeven – er juist aan hecht volstrekt open en transparant te zijn in deze kwestie.
- Naar aanleiding van de openbaar gemaakte stukken is er blijkens publicatie in het NRC toch onduidelijkheid ontstaan over de berichtgeving over deze kwestie aan de Tweede Kamer.
- Dat spitst zich toe op het niet noemen van de naam van de desbetreffende notaris in berichtgeving aan de Tweede Kamer.
- Uit de openbaar gemaakte stukken (doc. 130) is op te maken dat de MJenV zich niet kon herinneren dat bij de melding van de plv. vz. van het College in aug. 2020 over de aanstaande verhoren de naam van de verdachte was genoemd.
- de plv. vz van het College heeft vervolgens per mail laten weten dat hij de naam van de verdachte wel had genoemd in augustus 2020.

- Om hierover met het openbaar maken van de stukken die hierop betrekking hebben geen verwarring te laten bestaan, heeft de MJenV hierover in augustus 2021 nader contact gehad met de plv. vz. van het College. Daaruit heeft de MJenV opgemaakt dat hij – anders dan hij zich herinnerde – waarschijnlijk wel degelijk in augustus 2020 op de hoogte is gesteld van de naam van de notaris. Dit is ter verheldering opgenomen in de toelichting op het Wob-besluit:

“Tot slot merk ik vooraf het volgende op over document 130. Hierin meld ik dat de plv. Voorzitter van het College van Procureurs-Generaal mij in augustus 2020 niet heeft verteld wie de verdachte van de fraudezaak was. Op 25 augustus 2021 heb ik de plv. Voorzitter telefonisch gesproken en hebben wij geconstateerd dat het toch waarschijnlijk is dat ik reeds in augustus 2020 op de hoogte ben gesteld dat het in de zaak de bestuursvoorzitter betrof.”

- Bij de beantwoording van de vragen van de leden Van Nispen en Leijten op 5 maart 2021 is de MJenV ingegaan op het moment dat hij door het OM over deze kwestie is geïnformeerd:

“Mij is in maart 2019 en marge van een overleg, door de voorzitter van het College de vertrouwelijke mededeling gedaan van een embargo onderzoek naar aanwijzingen van mogelijk strafbaar handelen van een notaris van Pels Rijcken. Dit was toen nog in de fase van een oriënterend feitenonderzoek. Daarbij zijn geen verdere details met betrekking tot dit embargo onderzoek gedeeld.”

- Om volledig te zijn over de momenten waarop het OM de MJenV over deze kwestie informeerde is daaraan toegevoegd:

“Vervolgens ben ik eind augustus 2020 door de plv. voorzitter van het College en marge van een overleg mondeling geïnformeerd dat er inmiddels sprake was van een strafrechtelijke verdenking, dat het strafrechtelijke onderzoek was aangevangen en dat de verdachte zou worden verhoord.”

- Daarbij is geen afweging geweest om de naam van de verdachte al dan niet te noemen, omdat dat niet relevant was voor het geven van inzicht in de momenten waarop ik door het OM over de kwestie werd ingelicht. Als gezegd had de MJenV ten tijde van de beantwoording van de Kamervragen daaraan ook geen herinnering. Inmiddels is in augustus 2021 gebleken, zoals in het Wob-besluit is toegelicht, dat het toch waarschijnlijk is dat de MJenV toentertijd op de hoogte ben gesteld dat het in de zaak de toenmalig bestuursvoorzitter betrof.

- Tot slot hechten we er in de berichtgeving over deze kwestie überhaupt aan om uit privacy- en piëteitsoverwegingen de naam van de betrokken persoon niet te noemen.

2. T.a.v. informeren Tweede Kamer

- Er wordt naar gestreefd de Kamervragen die Van Nispen en Leijten binnenkort zullen indienen over het NRC artikel zo spoedig mogelijk te beantwoorden en bij voorkeur binnen de termijn van drie weken.

- Er wordt naar gestreefd de Kamer in bredere zin over het dossier te informeren op uiterlijk 1 november.

Is dit voldoende voor nu?

Groeten

(10)(2e)

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

M (10)(2e)
(10)(2e) @minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

Voor een rechtvaardige en veilige samenleving

Van: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e)@minjenv.nl>

Verzonden: woensdag 29 september 2021 09:37

Aan: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e)@minjenv.nl>; (10)(2e)
BD/DWJZ/JZW <(10)(2e)@minjenv.nl>

Onderwerp: Korte annotatie

Hi (10)(2e) en (10)(2e),

Zouden jullie tbv de gesprekken van vandaag met Kamerleden nog even heel kort op een rijtje kunnen zetten wat nu onze reactie op de Wob en het artikel in NRC is? Het is denk ik ook goed om daarbij te melden wanneer we (globaal) van plan zijn de TK weer te informeren in dit dossier.

Zou fijn zijn als jullie dat vanmorgen rond 11.00 uur op de mail kunnen zetten.

Heel veel dank!

Groet,

(10)(2e)

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Bestuursondersteuning | Afdeling Advies

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

(10)(2e)
(10)(2e) @minjenv.nl

To: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW[(10)(2e)@minjenv.nl]; (10)(2e) -
BD/DWJZ/JZW[(10)(2e)@minjenv.nl]; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW[(10)(2e)@minjenv.nl]
Cc: (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O[(10)(2e)@minjenv.nl]; (10)(2e)
BD/DCOM/WS&O[(10)(2e)@minjenv.nl]; (10)(2e)@minjenv.nl; (10)(2e)
(10)(2e)@minjenv.nl; (10)(2e)@minjenv.nl]
From: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES
Sent: Wed 9/29/2021 1:59:35 PM
Subject: VKC-verzoek Pels Rijcken
Received: Wed 9/29/2021 1:59:36 PM

Ha collega's,

In de procedurevergadering van de VKC J&V is zojuist verzocht om een brief met tijdslijn over de kwestie Pels Rijcken: wat wist MJenV wanneer over deze kwestie en waarom is de TK verkeerd geïnformeerd? Ze willen de brief voor vrijdag 12.00 uur aanstaande ontvangen...

Kan wmb een redelijk clean briefje worden waarin we feitelijk uiteen zetten hoe het zit. Zodra het formele verzoek van de commissie binnen is zal ik het jullie doorsturen.

Stellen jullie een concept op? Dan bespreken we dat morgenmiddag met Ferd, ik zal iets in laten plannen.

Veel dank weer!

Groet,

(10)(2e)

To: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW (10)(2e) @minjenv.nl
Cc: (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) @minjenv.nl
From: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES
Sent: Wed 9/29/2021 3:59:22 PM
Subject: RE: VKC-verzoek Pels Rijcken
Received: Wed 9/29/2021 3:59:23 PM

Veel dank!

In de procedurevergadering is ook besloten tot een apart gesprek met de LA, eventueel achter gesloten deuren, en om het CD juridische beroepen dat gepland stond voor 1/12 naar voren te halen op de agenda (nieuwe datum nog niet bekend).

Groet,
(10)(2e)

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e)@minjenv.nl>
Datum: woensdag 29 sep. 2021 4:40 PM
Aan: (10)(2e), J.R.L. - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e)@minjenv.nl>, (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e)@minjenv.nl>, (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e)@minjenv.nl>
Kopie: (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O <(10)(2e)@minjenv.nl>, (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O <(10)(2e)@minjenv.nl>, (10)(2e)@minjenv.nl, (10)(2e)@minjenv.nl, (10)(2e)@minjenv.nl
Onderwerp: RE: VKC-verzoek Pels Rijcken

Hallo (10)(2e),
(10)(2e) maakt een opzet voor een Kamerbrief. Die bespreek ik morgen met haar en stem ik daarna met jullie af. Uitgangspunt is inderdaad een feitelijke brief.

Groeten
(10)(2e)

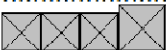
Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

M (10)(2e)
(10)(2e)@minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

Voor een rechtvaardige en veilige samenleving

Van: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES
Verzonden: woensdag 29 september 2021 16:00
Aan: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW ; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW
CC: (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O ; (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O ; (10)(2e)
Onderwerp: VKC-verzoek Pels Rijcken
Urgentie: Hoog
Ha collega's,

In de procedurevergadering van de VKC J&V is zojuist verzocht om een brief met tijdljn over de kwestie Pels Rijcken: wat wist MJenV wanneer over deze kwestie en waarom is de TK verkeerd geïnformeerd? Ze willen de brief voor vrijdag 12.00 uur aanstaande ontvangen...

Kan wmb een redelijk clean briefje worden waarin we feitelijk uiteen zetten hoe het zit. Zodra het formele verzoek van de commissie binnen is zal ik het jullie doorsturen.

Stellen jullie een concept op? Dan bespreken we dat morgenmiddag met Ferd, ik zal iets in laten plannen.

Veel dank weer!

Groet,

(10)(2e)

To: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW (10)(2e) @minjenv.nl
From: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES
Sent: Thur 9/30/2021 6:54:26 AM
Subject: FW: Een commissieverzoeken n.a.v. procedurevergadering JenV d.d. 29 september 2021
Received: Thur 9/30/2021 6:54:27 AM
[Verzoek om schriftelijke reactie op de berichten dat de Kamer verkeerd is ingelicht over de aanwezige kennis van de fraude bij de landsadvocaat.pdf](#)

Hierbij het officiële verzoek!

Groet,

(10)(2e)

Van: Parlementair Secretaris – DBO

Verzonden: woensdag 29 september 2021 18:28

Aan: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES

Onderwerp: FW: Een commissieverzoeken n.a.v. procedurevergadering JenV d.d. 29 september 2021

Ter info

Van: MVJDBO - DBO <(10)(2g)@minjenv.nl>

Datum: woensdag 29 sep. 2021 4:39 PM

Aan: Parlementair Secretaris – DBO <(10)(2g)@minjenv.nl>

Onderwerp: FW: Een commissieverzoeken n.a.v. procedurevergadering JenV d.d. 29 september 2021

Beste collega,

Gaarne indelen op directie.

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Directie Bestuursondersteuning

MenB

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag

Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

T 070 370 60 02

T (10)(2e)

M (10)(2e)@minjenv.nl

www.rijksoverheid.nl/jenv

Voor een rechtvaardige en veilige samenleving

Van: (10)(2e) @tweedekamer.nl>

Verzonden: woensdag 29 september 2021 16:37

Aan: MVJDBO - DBO <(10)(2g)@minjenv.nl>; Parlementair Secretaris – DBO <(10)(2g)@minjenv.nl>

CC: (10)(2e) @tweedekamer.nl>; (10)(2e) @tweedekamer.nl>

Onderwerp: Een commissieverzoeken n.a.v. procedurevergadering JenV d.d. 29 september 2021

Goedemiddag,

Hierbij ontvangt u een commissieverzoek n.a.v. de procedurevergadering van hedenmiddag.

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

Adjunct-griffier vaste commissie Justitie en Veiligheid

Griffie Commissies Bestuur en Onderwijs

Tweede Kamer der Staten-Generaal

Postbus 20018, 2500 EA Den Haag

T +(31)70-3182391 | M +(10)(2e)

E (10)(2e)@tweedekamer.nl | I www.tweedekamer.nl

Alle informatie over de Tweede Kamer is te vinden op www.tweedekamer.nl. U kunt de Tweede Kamer ook volgen op [Facebook](#) en [Twitter](#). Download ook de gratis vergaderagenda-app van de Tweede Kamer in de Apple of Android store.

Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Commissie J&V

Aan de minister van Veiligheid en Justitie

Plaats en datum: Den Haag, 29 september 2021
Betreft: Verzoek om schriftelijke reactie op de berichten dat de Kamer verkeerd is ingelicht over de aanwezige kennis van de fraude bij de landsadvocaat
Ons kenmerk: 2021Z16735/2021D35972

Geachte heer Grapperhaus,

In de procedurevergadering van de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid van 29 september 2021 is gesproken over de berichtgeving dat u de Kamer verkeerd zou hebben ingelicht over uw kennis van de omvangrijke fraude bij de landsadvocaat Pels Rijcken.

De commissie heeft besloten u te verzoeken de Kamer voor a.s. vrijdag 1 oktober 12.00 uur te informeren over de vraag wanneer u wat wist in dezen; wat u met die informatie hebt gedaan, waarom u de Kamer onjuist over dit onderwerp hebt ingelicht en welke onjuiste informatie met de Kamer is gedeeld.

Bij dezen breng ik u het verzoek van de commissie over.

Hoogachtend,

de griffier van de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid,

(10)(2e)

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T. 070-3182211
E. [\(10\)\(2e\)@tweedekamer.nl](mailto:(10)(2e)@tweedekamer.nl)

To: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW (10)(2e) @minjenv.nl
From: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW
Sent: Thur 9/30/2021 9:19:27 AM
Subject: FW: Verslag procedurevergadering 29 september 2021
Received: Thur 9/30/2021 9:19:29 AM
[Herziene agenda procedurevergadering commissie voor Justitie en Veiligheid op 29 september 2021 \(1\).pdf](#)
[Overzicht verzoeken commissie-regeling van werkzaamheden.docx](#)

Van: DWJZ Parlementair

Verzonden: donderdag 30 september 2021 10:18

Aan: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW

Onderwerp: FW: Verslag procedurevergadering 29 september 2021

(10)(2e), dit stuur ik je voor de zekerheid maar even door, misschien had je het al maar toch...☺

Van: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e)@minjenv.nl>

Verzonden: woensdag 29 september 2021 17:46

Aan: BD-DGDBO Staf <(10)(2e)@minjenv.nl>

Onderwerp: Verslag procedurevergadering 29 september 2021

Beste collega's,

Hierbij ontvang je de aandachtspunten van de procedurevergadering van 29 september 2021.

Graag aandacht voor de punten onder het kopje overig, aangaande CD Juridische Beroepen, Brief Pels Rijcken en schrappen WGO Migratie.

De agendapunten die hieronder niet worden genoemd zijn niet-controversieel verklaard en conform de noot besloten (zie bijgevoegde agenda). Mochten er onduidelijkheden zijn, dan hoor ik het graag.

De eerstvolgende procedurevergadering is op 13 oktober 2021.

Agenda

1. Agendapunt: Overzicht verzoeken commissie-regeling van werkzaamheden

Zie bijlage. Hierin zitten punten voor **DWJZ, DGPenV, DGO en DEIA.**

Wet en regelgeving

3. Agendapunt: Nota naar aanleiding van het verslag Wijziging van de Wet ter Bescherming Koopvaardij (Reparatiewet WtBK) & DGRR

✓ VKC besluit het Kamerstuk niet als hamerstuk af te doen maar aan te melden voor plenaire behandeling.

9. Agendapunt: Wijziging van de Tijdelijke wet bestuurlijke maatregelen terrorismebestrijding in verband met het verlengen van de werkingsduur. & NCTV

✓ Inbrengdatum voor het verslag wordt gewijzigd van 28 oktober 14:00 uur naar 26 oktober 14:00 uur.

Brieven van minister van Justitie en Veiligheid

12. Agendapunt: Toelichting op de functionaliteit vermist-kind-alertering in het Burgernet-systeem & DGPenV

✓ VKC wil nog geen technische briefing maar besluit dit te betrekken bij het CD Politie op 3 november 2021.

14. Agendapunt: ontwikkelingen meldkamerdomein en missiekritische communicatie hulpdiensten & DGPenV

✓ De griffie vraagt bij de verschillende partijen uit of men gebruik wenst te maken van het aanbod van een technische briefing over de meldkamerfunctie en het C2000-spraakstelsel.

17. Agendapunt: Publicatie dreigingsbeeld milieucriminaliteit 2021 & DGRR

✓ Geen besluit genomen over wel/niet overdragen aan VKC IenW. Dit punt komt de volgende procedurevergadering terug op de agenda.

20. Agendapunt: Handhaving coronatoegangsbewijzen & DGSenB (POC-19)

✓ VKC besluit dit zowel bij het plenair debat over de coronamaatregelen als bij de begrotingsbehandeling te betrekken.

24. Agendapunt: Toezegging gedaan tijdens het CD Criminaliteitsbestrijding van 16 juni 2021, over maatschappelijke kosten drugscriminaliteit en WODC-onderzoek verborgen fenomenen & DGO

✓ VKC verzoekt om een feitelijke vragenronde voorafgaand aan het CD georganiseerde criminaliteit en ondermijning van 18 november 2021.

28. Agendapunt: Wob-besluit met betrekking tot de grondslag voor de verwerking van persoonsgegevens en behoefte van analyseproducten van de NCTV. & NCTV

✓ VKC besluit dit te betrekken bij het 30 ledendeбат NCTV.

29. Agendapunt: Rechtshulpverzoek van de Argentijnse autoriteiten van 24 juni 2009 & DGRR

✓ VKC verzoekt nadere motivatie waarom deze brief niet openbaar is gemaakt en indien mogelijk deze brief alsnog openbaar te maken, eventueel na overleg met Argentinië.

Brieven van minister voor Rechtsbescherming

33. Agendapunt: Aankondiging beleidsdoorlichting Artikel 32 & DGSenB

✓ VKC besluit de opmerkingen uit de stafnotitie onder de aandacht te brengen van de minister, middels een brief.

39. Agendapunt: Ontwikkelingen Halt-afdoening & DGSenB

✓ Controversieel verklaard.

40. Agendapunt: Capaciteit Justitiële Jeugdinrichtingen & DGSenB

✓ Controversieel verklaard.

Brieven van staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

46. Agendapunt: Beleidsreactie Inspectierapport Opsporing Koninklijke Marechaussee; thema mensensmokkel &

DGM

∇ VKC besluit in de PV van 13 oktober 2021 te besluiten over de agendering voor het CD vreemdelingen en asielbeleid.

62. Agendapunt: Brievenlijst (zie de zaken en de voorstellen op de brievenlijst)

Bij een aantal brieven van de lijst is om een actie of reactie gevraagd. Deze worden nog separaat toegestuurd door de griffie.

Overig

∇ VKC besluit het CD Juridische beroepen van 01-12-2021 naar voren te halen. De griffie laat weten wanneer dit debat wordt ingepland. ∇ **DGRR**

∇ **VKC verzoekt voor vrijdag 1 oktober 12:00 uur een brief waarin MJenV ingaat op wat hij wanneer wist over de kwestie Pels Rijcken/Landsadvocaat en waarom de TK hier onjuist over is geïnformeerd ∇ **DWJZ****

∇ VKC besluit het aparte WGO Migratie te schrappen en Migratie toch onder te brengen bij de algemene begrotingsbehandeling ∇ **DGM/DBO**

(10)(2e)

Afdeling Advies

Directie Bestuursondersteuning

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag | N 08.152

Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

M (10)(2e)

E: (10)(2e) @minjenv.nl

W www.rijksoverheid.nl/jenv

OVERZICHT COMMISSIE-REGELING VAN WERKZAAMHEDEN JUSTITIE EN VEILIGHEID

Woensdag 29 september 2021, bij aanvang procedurevergadering 14.30 uur:

- het lid ELLIAN (VVD) verzoek om een besloten gesprek met de landsadvocaat te voeren.
Steun voor het verzoek. Discussie over de vraag of dit een open of besloten karakter moet hebben. De niet-aanwezige partijen worden hierover nog geconsulteerd → DWJZ
- het lid VAN DER WERF (D66) verzoek aan de minister van Justitie en Veiligheid om een kabinetsreactie op het inspectierapport '[Een kwetsbaar recht](#)' van de Inspectie JenV.
Steun voor het verzoek. DBO gaat nog bij de griffie na of de deze week verzonden brief over dit onderwerp afdoende is. → DGPenV
- het lid VAN NISPEN (SP) verzoek aan de minister van JenV; hoe en wanneer de Kamer geïnformeerd gaat worden over de precieze besteding van de extra middelen uit de begroting voor de bestrijding van (georganiseerde) criminaliteit/versterking van de politie en de uitsplitsing van deze middelen over de diverse organisaties en diensten.
Steun voor het verzoek om een brief → DGO i.o.m. DGPenV.
- het lid ELLIAN (VVD) verzoek om het commissiedebat Justitieketen BES om te zetten naar een schriftelijk overleg.
Steun voor verzoek → DEIA

Verzoeken voor de commissie-RvW kunnen tot uiterlijk 16.00 uur op de werkdag voor de dag van de procedurevergadering worden toegestuurd aan het e-mailadres van de commissie.

To: (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O; (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e)
BD/DWJZ/JZW; (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) BD/DBO/ADVIES; (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e)
(10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e)
(10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) @minjenv.nl
From: (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O
Sent: Thur 9/30/2021 11:45:47 AM
Subject: RE: Conceptreactie VKC JenV versie 4
Received: Thur 9/30/2021 11:45:48 AM
[Conceptreactie VKC JenV versie 4 opmLH.docx](#)

Aanvullend op (10)(2e) paar suggesties in de bijlage.
Groet,

(10)(2e)

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Communicatie

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

M: (10)(2e)

E: (10)(2e) @minjenv.nl

Van: (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O

Verzonden: donderdag 30 september 2021 13:29

Aan: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW ; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES ; (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O ;

(10)(2e)

Onderwerp: RE: Conceptreactie VKC JenV versie 4

- *We stappen in alinea 1 en 2 volledig in het frame dat we de kamer verkeer geïnformeerd hebben, terwijl we dat niet gedaan hebben. En dat blijkt ook helder aan de alinea's er onder. Dus zou dat nog aan passen.
- *Verder blijf ik een beetje vastlopen op deze zin uit het NRC artikel. "Dat Grapperhaus al in augustus met de naam oranje werd geconfronteerd, zoals blijkt uit de documenten die NRC in zag, mocht van hem niet in de Kamerbrief"

Nu kan ik nog steeds geen document in de WOB stukken vinden waarin staat dat er of 1) de naam geschrapt moest worden of 2) dat de verwijzing naar augustus geschrapt is. Op welk stuk baseert NRC zich? Of is er nog een andere WOB? Wellicht bij OM?

- *We hebben de naam nooit gebruikt, maar de functie wel? Want dat is ook wel het punt van NRC, dat het niet ging om 'een notaris' maar dat het om een 'bestuursvoorzitter en notaris' ging.

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Communicatie

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

M: (10)(2e)

(10)(2e) @minjenv.nl

www.rijksoverheid.nl/jenv

.....
Voor een rechtvaardige en veilige samenleving
.....

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>

Verzonden: donderdag 30 september 2021 13:10

Aan: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O

<(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e)

<(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O

<(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e),

(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e)

<(10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: Conceptreactie VKC JenV versie 4

Allen,

Hierbij een conceptreactie op het VKC verzoek van gisteren. Het VKC verzoek is bijgevoegd (zie tweede bijlage). Graag jullie

kritische blik op dit concept. Om 15.30 staat het overleg met de minister gepland. Ik ga ervan uit dat we deze conceptreactie dan met hem bespreken.

@ (10)(2e) moet de minister vooraf de conceptreactie hebben, of kunnen we die op papier meenemen in het overleg zelf?

Groeten

(10)(2e)

To: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW[(10)(2e)]@minjenv.nl; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW[(10)(2e)]@minjenv.nl
From: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW
Sent: Thur 9/30/2021 11:55:45 AM
Subject: FW: Conceptreactie VKC JenV versie 4
Received: Thur 9/30/2021 11:55:46 AM
[Conceptreactie VKC JenV versie 5.docx](#)

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
M (10)(2e)
(10)(2e)@minvenj.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

.....
Voor een rechtvaardige en veilige samenleving
.....

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW

Verzonden: donderdag 30 september 2021 13:51

Aan: (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O ; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES ; (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O ; (10)(2e)
(10)(2e) ; (10)(2e) ; (10)(2e) ; (10)(2e)

Onderwerp: RE: Conceptreactie VKC JenV versie 4

Allen,

Hierbij een aangepast concept op basis van de opmerkingen van (10)(2e). We ontkomen mi niet helemaal aan het frame van verkeerd informeren van de Kamer (omdat het VKC verzoek dit vermeldt), maar het is inderdaad niet nodig om dat twee keer te noemen.

In de Kamerbrief van 2 maart 2021 wordt nadrukkelijk vermeld dat het om een notaris, destijds tevens partner en bestuursvoorzitter gaat. Dat heb ik toegevoegd in de alinea over de brief van 2 maart.

NRC zegt niet letterlijk dat uit de Wob stukken blijkt dat de naam van Oranje niet in de Kamerbrief mocht, wel dat uit de stukken blijkt dat de minister in aug al met de naam werd geconfronteerd. NRC trekt de conclusie dat de minister dat de naam niet in de kamerbrief mocht, maar niet duidelijk is waar dat op is gebaseerd. Het is wel een feit dat we –om de redenen genoemd in de conceptreactie- de naam van de betreffende notaris in brieven aan de Kamer niet noemen.

@ (10)(2e): ik had al een aanpassing gemaakt in de eerste twee alinea's. Komt dit zo ook tegemoet aan jouw opmerkingen?

Groeten

(10)(2e)

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
M (10)(2e)
(10)(2e)@minvenj.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

.....
Voor een rechtvaardige en veilige samenleving
.....

Van: (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O <(10)(2e)@minjenv.nl>

Verzonden: donderdag 30 september 2021 13:29

Aan: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES
<(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e)
<(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e)
<(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) <(10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Conceptreactie VKC JenV versie 4

- *We stappen in alinea 1 en 2 volledig in het frame dat we de kamer verkeer geïnformeerd hebben, terwijl we dat niet gedaan hebben. En dat blijkt ook helder aan de alinea's er onder. Dus zou dat nog aan passen.
- *Verder blijf ik een beetje vastlopen op deze zin uit het NRC artikel. "Dat Grapperhaus al in augustus met de naam oranje werd geconfronteerd, zoals blijkt uit de documenten die NRC in zag, mocht van hem niet in de Kamerbrief"

Nu kan ik nog steeds geen document in de WOB stukken vinden waarin staat dat er of 1) de naam geschrapt moest worden of 2) dat de verwijzing naar augustus geschrapt is. Op welk stuk baseert NRC zich? Of is er nog een andere WOB? Wellicht bij OM?

- *We hebben de naam nooit gebruikt, maar de functie wel? Want dat is ook wel het punt van NRC, dat het niet ging om 'een notaris' maar dat het om een 'bestuursvoorzitter en notaris' ging.

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)
Woordvoerder

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Communicatie

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

M (10)(2e)
(10)(2e) @minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

Voor een rechtvaardige en veilige samenleving

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>

Verzonden: donderdag 30 september 2021 13:10

Aan: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O
<(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e), (10)(2e)
<(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O
<(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e),
(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e)
<(10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: Conceptreactie VKC JenV versie 4

Allen,

Hierbij een conceptreactie op het VKC verzoek van gisteren. Het VKC verzoek is bijgevoegd (zie tweede bijlage). Graag jullie kritische blik op dit concept. Om 15.30 staat het overleg met de minister gepland. Ik ga ervan uit dat we deze conceptreactie dan met hem bespreken.

@(10)(2e) moet de minister vooraf de conceptreactie hebben, of kunnen we die op papier meenemen in het overleg zelf?

Groeten

(10)(2e)

To: (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e)
BD/DCOM/WS&O (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e)
BD/DCOM/WS&O (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e)
(10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e)
BD/DWJZ/JZW (10)(2e) @minjenv.nl
From: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW
Sent: Thur 9/30/2021 12:51:30 PM
Subject: RE: Conceptreactie VKC JenV versie 4
Received: Thur 9/30/2021 12:51:31 PM
[Conceptreactie VKC JenV versie 6.docx](#)

Allen,

Nav de opmerkingen van (10)(2e) hierbij een aangepast concept. Wij nemen deze versie –zonder de opmerkingen in de kantlijn- mee naar de minister. Ook zorgen wij voor enkele dossiers met diverse kamerbrieven etc.

Groeten

(10)(2e)

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag
.....

M (10)(2e)
(10)(2e) @minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv
.....

Voor een rechtvaardige en veilige samenleving
.....

(10)(2e)

Verzonden: donderdag 30 september 2021 14:30

Aan: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW ; (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O ; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES ;
(10)(2e) - BD/DCOM/WS&O ; (10)(2e)

Onderwerp: RE: Conceptreactie VKC JenV versie 4

Ha (10)(2e) e.a.

Veel dank hiervoor. Zie bijgaand nog suggesties. Neemt iemand die Kamerbrieven en schriftelijke vragen mee ter tafel?

Groeten (10)(2e)

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>

Verzonden: donderdag 30 september 2021 13:51

Aan: (10)(2e) BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES

<(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e)
<(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e)
<(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Conceptreactie VKC JenV versie 4

Allen,

Hierbij een aangepast concept op basis van de opmerkingen van (10)(2e). We ontkomen mi niet helemaal aan het frame van verkeerd informeren van de Kamer (omdat het VKC verzoek dit vermeldt), maar het is inderdaad niet nodig om dat twee keer te noemen.

In de Kamerbrief van 2 maart 2021 wordt nadrukkelijk vermeld dat het om een notaris, destijds tevens partner en bestuursvoorzitter gaat. Dat heb ik toegevoegd in de alinea over de brief van 2 maart.

NRC zegt niet letterlijk dat uit de Wob stukken blijkt dat de naam van Oranje niet in de Kamerbrief mocht, wel dat uit de stukken blijkt dat de minister in aug al met de naam werd geconfronteerd. NRC trekt de conclusie dat de minister dat de naam niet in de kamerbrief mocht, maar niet duidelijk is waar dat op is gebaseerd. Het is wel een feit dat we –om de redenen genoemd in de conceptreactie- de naam van de betreffende notaris in brieven aan de Kamer niet noemen.

@ (10)(2e): ik had al een aanpassing gemaakt in de eerste twee alinea's. Komt dit zo ook tegemoet aan jouw opmerkingen?

Groeten

(10)(2e)

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

M (10)(2e)
(10)(2e) @minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

Voor een rechtvaardige en veilige samenleving

Van: (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>

Verzonden: donderdag 30 september 2021 13:29

Aan: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES

<(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e)
<(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e)
<(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Conceptreactie VKC JenV versie 4

- *We stappen in alinea 1 en 2 volledig in het frame dat we de kamer verkeer geïnformeerd hebben, terwijl we dat niet gedaan hebben. En dat blijkt ook helder aan de alinea's er onder. Dus zou dat nog aan passen.
- *Verder blijf ik een beetje vastlopen op deze zin uit het NRC artikel. "Dat Grapperhaus al in augustus met de naam oranje werd geconfronteerd, zoals blijkt uit de documenten die NRC in zag, mocht van hem niet in de Kamerbrief"

Nu kan ik nog steeds geen document in de WOB stukken vinden waarin staat dat er of 1) de naam geschrapt moest worden of 2) dat de verwijzing naar augustus geschrapt is. Op welk stuk baseert NRC zich? Of is er nog een andere WOB? Wellicht bij OM?

- *We hebben de naam nooit gebruikt, maar de functie wel? Want dat is ook wel het punt van NRC, dat het niet ging om 'een notaris' maar dat het om een 'bestuursvoorzitter en notaris' ging.

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Communicatie

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

M (10)(2e)
(10)(2e) @minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

Voor een rechtvaardige en veilige samenleving

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>

Verzonden: donderdag 30 september 2021 13:10

Aan: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O

<(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e), (10)(2e)
<(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O
<(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e),
(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e)
<(10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: Conceptreactie VKC JenV versie 4

Allen,

Hierbij een conceptreactie op het VKC verzoek van gisteren. Het VKC verzoek is bijgevoegd (zie tweede bijlage). Graag jullie

kritische blik op dit concept. Om 15.30 staat het overleg met de minister gepland. Ik ga ervan uit dat we deze conceptreactie dan met hem bespreken.

@ (10)(2e) : moet de minister vooraf de conceptreactie hebben, of kunnen we die op papier meenemen in het overleg zelf?

Groeten

(10)(2e)

To: (10)(2e) - BD/DRB/TR <(10)(2e)@minjenv.nl>
Cc: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e)@minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DRB/TR <(10)(2e)@minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e)@minjenv.nl>
From: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES
Sent: Thur 9/30/2021 2:45:33 PM
Subject: RE: Voorbereiding debat voor MRb (en MJenV)
Received: Thur 9/30/2021 2:45:34 PM

Ha (10)(2e)

MJenV hecht vooral veel waarde aan zijn (inleidende) spreektekst. Verder heeft hij graag enkele (3 á 4) Q&A's voor de belangrijkste onderwerpen/moeilijke vragen. Ik kan mij zeker voorstellen dat een Q&A over Pels Rijcken noodzakelijk is.

Hgr, (10)(2e)

Van: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES

Verzonden: woensdag 29 september 2021 10:31

Aan: (10)(2e) - BD/DRB/TR

CC: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES; (10)(2e) - BD/DRB/TR

Onderwerp: RE: Voorbereiding debat voor MRb (en MJenV)

Ja, ieder krijgt een eigen spreektekst.

Gr. (10)(2e)

Van: (10)(2e) - BD/DRB/TR <(10)(2e)@minjenv.nl>

Verzonden: woensdag 29 september 2021 10:30

Aan: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e)@minjenv.nl>

CC: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e)@minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e)@minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DRB/TR <(10)(2e)@minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Voorbereiding debat voor MRb (en MJenV)

Dank voor je snelle reactie, (10)(2e)

Aanvullend:

Krijgt iedere BWP dan ook zijn eigen (inleidende) spreektekst?

MRb heeft grootste aandeel in dit debat lijkt het.

@ (10)(2e): mag ik van jou eventuele wensen t.a.v. dossieropbouw MJenV ontvangen?

Fijne dag ieder!

Groet, (10)(2e)

(10)(2e)

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directoraat-generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving
Programmateam Stelselvernieuwing Rechtbijstand
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
T (10)(2e)
(10)(2e)@minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

.....
Voor een rechtvaardige en veilige samenleving
.....

(10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e)@minjenv.nl>

Verzonden: woensdag 29 september 2021 10:28

Aan: (10)(2e) - BD/DRB/TR <(10)(2e)@minjenv.nl>

CC: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e)@minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e)@minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DRB/TR <(10)(2e)@minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Voorbereiding debat voor MRb (en MJenV)

Hoi (10)(2e)

De instructie ziet er nog steeds actueel uit. Voor beide bewindspersonen mag een afzonderlijk dossier worden gemaakt waarin alleen de voor deze bwp relevante onderdelen worden opgenomen (wel zaak dat er geen onduidelijkheid is over dossiervedeling dus, maar meestal is deze verdeling vrij helder afgebakend). Doorgaans is er geen gezamenlijk vooroverleg voor deze debatten. Succes met de voorbereidingen!

Groet,

(10)(2e)

Van: (10)(2e) - BD/DRB/TR <(10)(2e)@minjenv.nl>

Verzonden: woensdag 29 september 2021 10:23

Aan: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e)@minjenv.nl>

CC: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e)@minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e)@minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DRB/TR <(10)(2e)@minjenv.nl>

Onderwerp: Voorbereiding debat voor MRb (en MJenV)

Ha (10)(2e)

Cc heren,

Bijgevoegd is de recente 'debatinstructie MRb' uit mijn eigen archief.

Is er wellicht een meer actuele versie voor handen of kan ik hier nog steeds vanuit gaan?

Ik ondersteun o.a. (10)(2e) (cc) bij de voorbereiding van het CD juridische beroepen van 1 december a.s..

Daar is echter ook MJenV voor uitgenodigd.

Wat betekent dit voor de voorbereiding van het dossier (o.a. spreektekst/indeling dossier)?

Zijn de vooroverleggen gezamenlijk?

En bestaat er voor MJenV wellicht ook een dergelijk voorbereiding-op-het-debat-document?

Dank alvast voor je (jullie) reactie en met groet,

(10)(2e)

To: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e)
(10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e)
BD/DBO/ADVIES (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e)
(10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O (10)(2e) @minjenv.nl
Cc: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW (10)(2e) @minjenv.nl
From: Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e)
Sent: Thur 9/30/2021 7:10:16 PM
Subject: RE: Reactie VKC verzoek PR
Received: Thur 9/30/2021 7:10:17 PM

De volgorde us nog steeds niet goed, niet zoals we bes

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>
Datum: donderdag 30 sep. 2021 19:18
Aan: Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e)
<(10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES
<(10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e)
<(10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>
Kopie: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>
Onderwerp: Reactie VKC verzoek PR

Allen,
Hierbij de aangepaste versie zoals besproken. Daarnaast een pdf markup versie waarin die wijzigingen zichtbaar zijn. We spreken elkaar morgen 08.30 uur.
Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
M (10)(2e)
(10)(2e) @minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

.....
Voor een rechtvaardige en veilige samenleving
.....

To: (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) BD/DWJZ/JZW; (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e)
BD/DBO/ADVIES: (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e)
(10)(2e) BD/DCOM/WS&O; (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O; (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e),
(10)(2e) BD/DWJZ/JZW; (10)(2e) @minjenv.nl]
Cc: (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) @minjenv.nl;
(10)(2e) - BD; (10)(2e) @minjenv.nl]
From: Grapperhaus, F.B.J. - BD/AL
Sent: Thur 9/30/2021 7:43:05 PM
Subject: RE: Reactie VKC verzoek PR
Received: Thur 9/30/2021 7:43:06 PM

Allen,
Zie onder.

1. We moeten even goed kijken naar de inleidende zin.
2. Een op een is met streepjes op de ee's.
3. Iemand moet dit terugplaatsen. In het worddocument en er de voetnoten weer aan toevoegen. (Graag voor onze call aanpassen en verspreiden).
4. Vraag: moet er niet toch nog een zin in, bijvoorbeeld na de zin die eindigt met "Houthoff-onderzoek" van ongeveer de volgende strekking:
"Het belang van zowel het strafrechtelijke als het BFT-onderzoek vereist dat ik daar niet over communiceer maar zulks primair aan het OM respectievelijk het BFT laat."

We spreken morgen om half negen.

H groet,
Ferd

Geachte Voorzitter,

Bij brief van 29 september 2021 verzocht de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid mij een reactie te geven op de berichtgeving over informatieverstrekking aan de Kamer over het onderzoek naar een omvangrijke fraude door een notaris/bestuursvoorzitter van het kantoor van de Landsadvocaat Pels Rijcken.

In maart 2019 heeft de voorzitter van het College van procureurs-generaal mij een op een en marge van een overleg vertrouwelijk medegedeeld dat er aanwijzingen waren van mogelijk strafbaar handelen van een notaris van Pels Rijcken en dat er een embargo onderzoek was gestart. Daarbij zijn geen verdere details met betrekking tot dit embargo onderzoek gedeeld.

Op 26 augustus 2020 heeft de plaatsvervangend voorzitter van het College van procureurs-generaal mij mondeling bericht dat er sprake was van een strafrechtelijke verdenking, dat het strafrechtelijk onderzoek was aangevangen en dat de verdachte zou worden verhoord.

Op 17 september 2020 heeft Directeur-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving (DGRR) mij medegedeeld dat de Landsadvocaat aan haar als vertegenwoordiger van mijn ministerie op 14 september 2020 had gemeld dat dit strafrechtelijk onderzoek liep.

(Ik heb tot voor kort verondersteld dat ik de naam van de betreffende notaris in het gesprek met mijn DG op 17 september 2020 voor het eerst heb gehoord. In het kader van de behandeling van het Wob-verzoek van NRC werd mij duidelijk dat de plaatsvervangend voorzitter van het College van procureurs-generaal stellig meende dat hij mij op 26 augustus 2020 de naam van de betreffende notaris al had verteld. Ik heb hem – om geen misverstand op dat punt te laten bestaan – voorafgaand aan het nem en van het Wob-besluit daarover gesproken. Hij heeft mij overtuigd dat hij de naam van de betreffende notaris inderdaad op 26 augustus 2020 aan mij heeft verteld.)

Op 4 november 2020 heeft het BFT de betrokken ambtenaar van mijn ministerie geïnformeerd dat het BFT op 2 november 2020 door Pels Rijcken op de hoogte is gesteld van het constateren van onterechte onttrekkingen tot een bedrag van bijna 10

miljoen euro door de betreffende notaris. Het BFT heeft deze ambtenaar toen tevens geïnformeerd dat direct een verzoek tot spoedschorsing van de notaris in gang is gezet en een tuchtrechtelijk onderzoek aangekondigd.

Op 6 november 2020 ben ik door de voorzitter van het College van procureurs-generaal gebeld dat de betreffende notaris was overleden en zelfmoord leek te hebben gepleegd.

Op 9 november 2020 heb ik opdracht gegeven voor het bij uw Kamer bekende Houthoff-onderzoek.

Ik heb pas een bericht aan uw Kamer gestuurd na de bekendmaking door het kantoor Pels Rijcken zelf van een en ander. Ik heb dat toegelicht in mijn brief van 2 maart 2021:

“Over (lopende) individuele zaken doe ik inhoudelijk geen mededelingen. Om die reden heb ik uw Kamer ook niet eerder over deze kwestie ingelicht en kan ik op die inhoud nu ook niet nader ingaan.”

Dat in de Kamerbrieven en beantwoording van Kamervragen de naam van de betreffende notaris niet door mij is genoemd, was omdat ik dat uit piëteit jegens de nabestaanden niet gepast vond.

De naam was overigens al in het publieke domein en dus bekend. Ik heb in de Kamerbrief van 2 maart 2021 wel gemeld dat:

“een bij het kantoor werkzame notaris (destijds tevens partner en bestuursvoorzitter) verdachte was in een strafrechtelijk onderzoek”.

Verder merk ik in antwoord op uw vragen op dat ik uw Kamer in mijn brief van 2 maart 2021 heb geïnformeerd over het strafrechtelijk onderzoek en het BFT-onderzoek. In de beantwoording van de Kamervragen van 9 maart 2021 heb ik nog uitleg gegeven over de mededeling en marge door de voorzitter van het College van procureurs-generaal en waarom het mij niet toegestaan was de toen gegeven, summiere informatie met anderen te delen. Ook heb ik aangegeven dat de plaatsvervangend voorzitter van het College van procureurs-generaal mij op 26 augustus 2020 strikt vertrouwelijk mededeelde dat het strafrechtelijk onderzoek was aangevangen en de notaris zou worden gehoord. Ik heb uw Kamer verder ingelicht over deze kwestie in Kamerbrieven en beantwoording op Kamervragen op 8 juli 2021, 16 juli 2021 en 13 augustus 2021.

Tot slot merk ik het volgende op. Het externe deskundigenadvies – dat gaat over wat passende eisen en verantwoordingsverplichtingen zijn op het gebied van praktijkuitoefening en bedrijfsvoering die de Staat als cliënt kan stellen aan (het kantoor van) de Landsadvocaat in het licht van de publieke functie van de Staat – is inmiddels afgerond. Dit heeft geresulteerd in twee adviezen. Ik voer op dit moment gesprekken met de externe deskundigen en ben mij aan het beraden op de wijze van opvolging van de adviezen. Ik zal dat in samenhang met de resultaten van de onderzoeken van Deloitte/Van Doorne en de verbetermaatregelen van het kantoor beoordelen, zoals ik uw Kamer op 8 juli 2021 en 16 juli 2021 berichtte.

Ik zal u hierover, alsook over uw verzoek van 17 september 2021, op korte termijn informeren.

De minister van Justitie en Veiligheid,
Ferd Grapperhaus

Van: (10)(2e) BD/DWJZ/JZW <(10)(2e)@minjenv.nl>
Datum: donderdag 30 sep. 2021 7:18 PM
Aan: Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e)@minjenv.nl, (10)(2e)
(10)(2e)@minjenv.nl, (10)(2e)@minjenv.nl, (10)(2e),
(10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e)@minjenv.nl>, (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O
(10)(2e)@minjenv.nl, (10)(2e)@minjenv.nl, (10)(2e)
(10)(2e) - BD/DCOM/WS&O <(10)(2e)@minjenv.nl>
Kopie: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e)@minjenv.nl>
Onderwerp: Reactie VKC verzoek PR

Allen,

Hierbij de aangepaste versie zoals besproken. Daarnaast een pdf markup versie waarin die wijzigingen zichtbaar zijn. We spreken elkaar morgen 08.30 uur.

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

M (10)(2e)
(10)(2e)@minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

Voor een rechtvaardige en veilige samenleving

To: [redacted] (10)(2e) [redacted]@minjenv.nl]
From: [redacted] (10)(2e)
Sent: Tue 1/18/2022 3:10:21 PM
Subject: FW: Check kamerbrief
Received: Tue 1/18/2022 3:10:22 PM
[Conceptreactie VKC JenV versie 30-9 22.20 \(002\).docx](#)

Van: [redacted] (10)(2e)

Verzonden: vrijdag 1 oktober 2021 09:20

Aan: [redacted] (10)(2e)@om.nl

Onderwerp: FW: Check kamerbrief

Dit was de mail aan [redacted] (10)(2e).

Van: [redacted] (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <[redacted] (10)(2e)@minjenv.nl>

Verzonden: vrijdag 1 oktober 2021 09:19

Aan: [redacted] (10)(2e) <[redacted] (10)(2e)@minjenv.nl>

Onderwerp: FW: Check kamerbrief

Verzonden met BlackBerry Work

(www.blackberry.com)

Van: [redacted] (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <[redacted] (10)(2e)@minjenv.nl>

Datum: vrijdag 01 okt. 2021 7:28 AM

Aan: [redacted] (10)(2e) (Landelijk Parket Rotterdam) <[redacted] (10)(2e)@om.nl>

Onderwerp: Check kamerbrief

Hallo [redacted] (10)(2e),

Graag een check van jullie op bijgaande brief: staan hier feitelijke onjuistheden in? De brief gaat voor 11 uur vanochtend uit. De meeste teksten zijn gebaseerd op eerdere kamer brieven en antwoorden op kamervragen waar jullie al op hebben meegelezen. Nieuw is de melding van het overlijden van Oranje. [redacted] (10)(2e) gaf aan dat de voorzitter College daar de minister op 6 november over heeft gebeld. Kunnen jullie bij hem checken of dat klopt? Dank!

Groeten

[redacted] (10)(2e)

Verzonden met BlackBerry Work

(www.blackberry.com)

To: (10)(2e) (Landelijk Parket Rotterdam)' (10)(2e) @om.nl]
From: (10)(2e) BD/DWJZ/JZW
Sent: Fri 10/1/2021 5:28:07 AM
Subject: Check kamerbrief
Received: Fri 10/1/2021 5:28:07 AM
[Conceptreactie VKC JenV versie 30-9 22.20 \(002\).docx](#)

Hallo (10)(2e),

Graag een check van jullie op bijgaande brief: staan hier feitelijke onjuistheden in? De brief gaat voor 11 uur vanochtend uit. De meeste teksten zijn gebaseerd op eerdere kamer brieven en antwoorden op kamervragen waar jullie al op hebben meegelezen. Nieuw is de melding van het overlijden van Oranje. (10)(2e) gaf aan dat de voorzitter College daar de minister op 6 november over heeft gebeld. Kunnen jullie bij hem checken of dat klopt? Dank!

Groeten

(10)(2e)

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

To: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW (10)(2e) @minjenv.nl; Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) @minjenv.nl;
BD/DBO/ADVIES (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) @minjenv.nl;
(10)(2e) BD/DCOM/WS&O (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O (10)(2e) @minjenv.nl
Cc: (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) @minjenv.nl;
(10)(2e) BD (10)(2e) @minjenv.nl
From: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW
Sent: Fri 10/1/2021 6:26:51 AM
Subject: RE: Reactie VKC verzoek PR
Received: Fri 10/1/2021 6:26:52 AM
[Conceptreactie VKC JenV versie 20211001 08.15.pdf](#)
[Conceptreactie VKC JenV versie 20211001 08.15.docx](#)
[Markup 20211001 08.15.docx](#)

Hierbij de nieuwste versie in word en pdf en de markup versie in word. In pdf krijg ik de track changes in de markup versie niet zichtbaar.

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

Directie Wetgeving en Juridische Zaken

Sector Juridische Zaken en Wetgevingsbeleid
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag | 13e etage
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

T (10)(2e)
E (10)(2e) @minjenv.nl

Van: (10)(2e) BD/DWJZ/JZW

Verzonden: vrijdag 1 oktober 2021 08:18

Aan: Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e) BD/DWJZ/JZW ; (10)(2e) BD/DWJZ/JZW ; (10)(2e) BD/DBO/ADVIES ; (10)(2e) BD/DCOM/WS&O ; (10)(2e) BD/DCOM/WS&O

CC: (10)(2e)

Onderwerp: RE: Reactie VKC verzoek PR

Komt eraan Ferd! Ik had gisteravond geen wijzigingen bijhouden aanstaan, maar we maken een vergelijkingsversie zodat de verschillen tussen de twee concepten zichtbaar zijn.

Groeten

(10)(2e)

Verzonden met BlackBerry Work

(www.blackberry.com)

Van: Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e) @minjenv.nl>

Datum: vrijdag 01 okt. 2021 7:55 AM

Aan: (10)(2e) BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>, Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e) <(10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) @minjenv.nl, (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) BD/DBO/ADVIES <(10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>

Kopie: (10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) - BD <(10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Reactie VKC verzoek PR

(10)(2e)

Stuur je svp nog een pdf met een mark up en een schone versie? Dan kunnen we ook de voetnoten zien. (Ik vraag me nl af of die zinop twee derde waar de mededeling van 26 augustus opnieuw ter sprake komt nog wel nodig is op die plek in de brief.)

H groet,

Ferd

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>

Datum: donderdag 30 sep. 2021 10:37 PM

Aan: Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>

Kopie: (10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) @minjenv.nl>,
(10)(2e) - BD <(10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Reactie VKC verzoek PR

Beste Ferd ea,

Hierbij de aangepaste versie ter bespreking morgenochtend om 8.30. Ik heb ook nog op een enkel punt een kleine tekstuele aanpassing doorgevoerd.

Groeten

(10)(2e)

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

M (10)(2e)
(10)(2e) @minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

Voor een rechtvaardige en veilige samenleving

Van: Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e) @minjenv.nl>

Verzonden: donderdag 30 september 2021 21:43

Aan: (10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>
CC: (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD <(10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Reactie VKC verzoek PR

Allen,

Zie onder.

1. We moeten even goed kijken naar de inleidende zin.
2. Een op een is met streepjes op de ee's.
3. Iemand moet dit terugplaatsen. In het worddocument en er de voetnoten weer aan toevoegen. (Graag voor onze call aanpassen en verspreiden).
4. Vraag: moet er niet toch nog een zin in, bijvoorbeeld na de zin die eindigt met "Houthoff-onderzoek" van ongeveer de volgende strekking:
"Het belang van zowel het strafrechtelijke als het BFT-onderzoek vereist dat ik daar niet over communiceer maar zulks primair aan het OM respectievelijk het BFT laat."

We spreken morgen om half negen.

H groet,

Ferd

Geachte Voorzitter,

Bij brief van 29 september 2021 verzocht de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid mij een reactie te geven op de berichtgeving over informatieverstrekking aan de Kamer over het onderzoek naar een omvangrijke fraude door een notaris/bestuursvoorzitter van het kantoor van de Landsadvocaat Pels Rijcken.

In maart 2019 heeft de voorzitter van het College van procureurs-generaal mij een op een en marge van een overleg vertrouwelijk medegedeeld dat er aanwijzingen waren van mogelijk strafbaar handelen van een notaris van Pels Rijcken en dat er een embargo onderzoek was gestart. Daarbij zijn geen verdere details met

betrekking tot dit embargo onderzoek gedeeld.

Op 26 augustus 2020 heeft de plaatsvervangend voorzitter van het College van procureurs-generaal mij mondeling bericht dat er sprake was van een strafrechtelijke verdenking, dat het strafrechtelijk onderzoek was aangevangen en dat de verdachte zou worden verhoord.

Op 17 september 2020 heeft Directeur-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving (DGRR) mij medegedeeld dat de Landsadvocaat aan haar als vertegenwoordiger van mijn ministerie op 14 september 2020 had gemeld dat dit strafrechtelijk onderzoek liep.

(Ik heb tot voor kort verondersteld dat ik de naam van de betreffende notaris in het gesprek met mijn DG op 17 september 2020 voor het eerst heb gehoord. In het kader van de behandeling van het Wob-verzoek van NRC werd mij duidelijk dat de plaatsvervangend voorzitter van het College van procureurs-generaal stellig meende dat hij mij op 26 augustus 2020 de naam van de betreffende notaris al had verteld. Ik heb hem – om geen misverstand op dat punt te laten bestaan – voorafgaand aan het nemen van het Wob-besluit daarover gesproken. Hij heeft mij overtuigd dat hij de naam van de betreffende notaris inderdaad op 26 augustus 2020 aan mij heeft verteld.)

Op 4 november 2020 heeft het BFT de betrokken ambtenaar van mijn ministerie geïnformeerd dat het BFT op 2 november 2020 door Pels Rijcken op de hoogte is gesteld van het constateren van onterechte onttrekkingen tot een bedrag van bijna 10 miljoen euro door de betreffende notaris. Het BFT heeft deze ambtenaar toen tevens geïnformeerd dat direct een verzoek tot spoedschorsing van de notaris in gang is gezet en een tuchtrechtelijk onderzoek aangekondigd.

Op 6 november 2020 ben ik door de voorzitter van het College van procureurs-generaal gebeld dat de betreffende notaris was overleden en zelfmoord leek te hebben gepleegd.

Op 9 november 2020 heb ik opdracht gegeven voor het bij uw Kamer bekende Houthoff-onderzoek.

Ik heb pas een bericht aan uw Kamer gestuurd na de bekendmaking door het kantoor Pels Rijcken zelf van een en ander. Ik heb dat toegelicht in mijn brief van 2 maart 2021:

“Over (lopende) individuele zaken doe ik inhoudelijk geen mededelingen. Om die reden heb ik uw Kamer ook niet eerder over deze kwestie ingelicht en kan ik op die inhoud nu ook niet nader ingaan.”

Dat in de Kamerbrieven en beantwoording van Kamervragen de naam van de betreffende notaris niet door mij is genoemd, was omdat ik dat uit piëteit jegens de nabestaanden niet gepast vond. De naam was overigens al in het publieke domein en dus bekend. Ik heb in de Kamerbrief van 2 maart 2021 wel gemeld dat:

“een bij het kantoor werkzame notaris (destijds tevens partner en bestuursvoorzitter) verdachte was in een strafrechtelijk onderzoek”.

Verder merk ik in antwoord op uw vragen op dat ik uw Kamer in mijn brief van 2 maart 2021 heb geïnformeerd over het strafrechtelijk onderzoek en het BFT-onderzoek. In de beantwoording van de Kamervragen van 9 maart 2021 heb ik nog uitleg gegeven over de mededeling en marge door de voorzitter van het College van procureurs-generaal en waarom het mij niet toegestaan was de toen gegeven, summiere informatie met anderen

te delen. Ook heb ik aangegeven dat de plaatsvervangend voorzitter van het College van procureurs-generaal mij op 26 augustus 2020 strikt vertrouwelijk mededeelde dat het strafrechtelijk onderzoek was aangevangen en de notaris zou worden gehoord. Ik heb uw Kamer verder ingelicht over deze kwestie in Kamerbrieven en beantwoording op Kamervragen op 8 juli 2021, 16 juli 2021 en 13 augustus 2021.

Tot slot merk ik het volgende op. Het externe deskundigenadvies – dat gaat over wat passende eisen en verantwoordingsverplichtingen zijn op het gebied van praktijkuitoefening en bedrijfsvoering die de Staat als cliënt kan stellen aan (het kantoor van) de Landsadvocaat in het licht van de publieke functie van de Staat – is inmiddels afgerond. Dit heeft geresulteerd in twee adviezen. Ik voer op dit moment gesprekken met de externe deskundigen en ben mij aan het beraden op de wijze van opvolging van de adviezen. Ik zal dat in samenhang met de resultaten van de onderzoeken van Deloitte/Van Doorne en de verbetermaatregelen van het kantoor beoordelen, zoals ik uw Kamer op 8 juli 2021 en 16 juli 2021 berichtte.

Ik zal u hierover, alsook over uw verzoek van 17 september 2021, op korte termijn informeren.

De minister van Justitie en Veiligheid,
Ferd Grapperhaus

Verzonden met BlackBerry Work

(www.blackberry.com)

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e)@minjenv.nl>

Datum: donderdag 30 sep. 2021 7:18 PM

Aan: Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e)@minjenv.nl>, (10)(2e)

(10)(2e)@minjenv.nl>, (10)(2e)
(10)(2e)@minjenv.nl>, (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES

<(10)(2e)@minjenv.nl>, (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O

<(10)(2e)@minjenv.nl>, (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O

<(10)(2e)@minjenv.nl>, (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O

<(10)(2e)@minjenv.nl>

Kopie: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e)@minjenv.nl>

Onderwerp: Reactie VKC verzoek PR

Allen,

Hierbij de aangepaste versie zoals besproken. Daarnaast een pdf markup versie waarin die wijzigingen zichtbaar zijn. We spreken elkaar morgen 08.30 uur.

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
M (10)(2e)
(10)(2e)@minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

.....
Voor een rechtvaardige en veilige samenleving
.....

To: [redacted] (10)(2e) [redacted]@minjenv.nl; [redacted] (10)(2e)
BD/DCOM/WS&O [redacted] (10)(2e) [redacted]@minjenv.nl; [redacted] (10)(2e) - **BD/DWJZ/JZW** [redacted] (10)(2e) [redacted]@minjenv.nl]
From: [redacted] (10)(2e) - **BD/DWJZ/JZW**
Sent: Fri 10/1/2021 7:18:50 AM
Subject: Reactie VKC nieuwe versie
Received: Fri 10/1/2021 7:18:50 AM
[Conceptreactie VKC JenV versie 20211001 09.14.docx](#)
[Conceptreactie VKC JenV versie 20211001 09.14.pdf](#)
[Markup 20211001 09.13.docx](#)

Groeten, [redacted] (10)(2e)

To: Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) @minjenv.nl;
Cc: (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) @minjenv.nl;
From: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW
Sent: Fri 10/1/2021 8:03:50 AM
Subject: RE: Reactie VKC verzoek PR
Received: Fri 10/1/2021 8:03:51 AM

OM is akkoord.

Groeten

(10)(2e)

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

M (10)(2e)
(10)(2e) @minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

Voor een rechtvaardige en veilige samenleving

Van: Grapperhaus, F.B.J. (10)(2e)

Verzonden: vrijdag 1 oktober 2021 10:03

Aan: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW ; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW ; Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e)
(10)(2e) - BD/DBO/ADVIES ; (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O ;
(10)(2e) - BD/DCOM/WS&O

CC: (10)(2e)

Onderwerp: RE: Reactie VKC verzoek PR

Brief is akkoord maar is er akkoord van het OM?

Verzonden met BlackBerry Work

(www.blackberry.com)

Van: (10)(2e) BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>

Datum: vrijdag 01 okt. 2021 9:51 AM

Aan: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>, Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e)
<(10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) @minjenv.nl, (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES
<(10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) @minjenv.nl, (10)(2e)
BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>
Kopie: (10)(2e) @minjenv.nl, (10)(2e) @minjenv.nl,
(10)(2e) - BD <(10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Reactie VKC verzoek PR

Hierbij de nieuwste versie in word en pdf, de markup versie in word en pdf.

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Sector Juridische Zaken en Wetgevingsbeleid
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag | 13e etage
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

T (10)(2e)
E (10)(2e) @minjenv.nl
Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW

Verzonden: vrijdag 1 oktober 2021 08:27

Aan: (10)(2e) BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>; Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e)
<(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES
<(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e)
BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>
CC: (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e)
(10)(2e) - BD <(10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Reactie VKC verzoek PR

Hierbij de nieuwste versie in word en pdf en de markup versie in word. In pdf krijg ik de track changes in de markup versie niet zichtbaar.

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

.....
Directie Wetgeving en Juridische Zaken

Sector Juridische Zaken en Wetgevingsbeleid
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag | 13e etage
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
T (10)(2e)
E (10)(2e) @minjenv.nl

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>

Verzonden: vrijdag 1 oktober 2021 08:18

Aan: Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW
<(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW
<(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e)
<(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e)
BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>
CC: (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e)
(10)(2e) - BD <(10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Reactie VKC verzoek PR

Komt eraan Ferd! Ik had gisteravond geen wijzigingen bijhouden aanstaan, maar we maken een vergelijkingsversie zodat de verschillen tussen de twee concepten zichtbaar zijn.

Groeten

(10)(2e)

Verzonden met BlackBerry Work

(www.blackberry.com)

Van: Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e) @minjenv.nl>

Datum: vrijdag 01 okt. 2021 7:55 AM

Aan: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>; Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e)
<(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW
<(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e)
<(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) -
BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>
Kopie: (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) @minjenv.nl>;
(10)(2e) - BD <(10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Reactie VKC verzoek PR

(10)(2e)

Stuur je svp nog een pdf met een mark up en een schone versie? Dan kunnen we ook de voetnoten zien. (Ik vraag me nl af of die zinop twee derde waar de mededeling van 26 augustus opnieuw ter sprake komt nog wel nodig is op die plek in de brief.)

H groet,

Ferd

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>

Datum: donderdag 30 sep. 2021 10:37 PM

Aan: Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e)
<(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e)
<(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>;
(10)(2e) - BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>
Kopie: (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) @minjenv.nl>

(10)(2e) - BD < (10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Reactie VKC verzoek PR

Beste Ferd ea,

Hierbij de aangepaste versie ter bespreking morgenochtend om 8.30. Ik heb ook nog op een enkel punt een kleine tekstuele aanpassing doorgevoerd.

Groeten

(10)(2e)

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

M (10)(2e)
(10)(2e) @minvenj.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

Voor een rechtvaardige en veilige samenleving

Van: Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e) @minjenv.nl>

Verzonden: donderdag 30 september 2021 21:43

Aan (10)(2e) @minjenv.nl> (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW < (10)(2e) @minjenv.nl> (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES < (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O < (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O < (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) BD/DWJZ/JZW < (10)(2e) @minjenv.nl>
CC: (10)(2e) @minjenv.nl> (10)(2e) @minjenv.nl> (10)(2e) drs. (10)(2e) - BD < (10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Reactie VKC verzoek PR

Allen,

Zie onder.

1. We moeten even goed kijken naar de inleidende zin.
2. Een op een is met streepjes op de ee's.
3. Iemand moet dit terugplaatsen. In het worddocument en er de voetnoten weer aan toevoegen. (Graag voor onze call aanpassen en verspreiden).
4. Vraag: moet er niet toch nog een zin in, bijvoorbeeld na de zin die eindigt met "Houthoff-onderzoek" van ongeveer de volgende strekking:

"Het belang van zowel het strafrechtelijke als het BFT-onderzoek vereist dat ik daar niet over communiceer maar zulks primair aan het OM respectievelijk het BFT laat."

We spreken morgen om half negen.

H groet,

Ferd

Geachte Voorzitter,

Bij brief van 29 september 2021 verzocht de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid mij een reactie te geven op de berichtgeving over informatieverstrekking aan de Kamer over het onderzoek naar een omvangrijke fraude door een notaris/bestuursvoorzitter van het kantoor van de Landsadvocaat Pels Rijcken.

In maart 2019 heeft de voorzitter van het College van procureurs-generaal mij een op een en marge van een overleg vertrouwelijk medegedeeld dat er aanwijzingen waren van mogelijk strafbaar handelen van een notaris van Pels Rijcken en dat er een embargo onderzoek was gestart. Daarbij zijn geen verdere details met betrekking tot dit embargo onderzoek gedeeld.

Op 26 augustus 2020 heeft de plaatsvervangend voorzitter van het College van procureurs-generaal mij mondeling bericht dat er sprake was van een strafrechtelijke verdenking, dat het strafrechtelijk onderzoek was aangevangen en dat de verdachte zou worden verhoord.

Op 17 september 2020 heeft Directeur-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving (DGRR) mij medegedeeld dat de Landsadvocaat aan haar als vertegenwoordiger van mijn ministerie op 14 september 2020 had gemeld dat dit strafrechtelijk onderzoek liep.

(Ik heb tot voor kort verondersteld dat ik de naam van de betreffende notaris in het gesprek met mijn DG op 17 september 2020 voor het eerst heb gehoord. In het kader van de behandeling van het Wob-verzoek van NRC werd mij duidelijk dat de plaatsvervangend voorzitter van het College van procureurs-generaal stellig meende dat hij mij op 26 augustus 2020 de naam van de betreffende notaris al had verteld. Ik heb hem – om geen misverstand op dat punt te laten bestaan – voorafgaand aan het nemen van het Wob-besluit daarover gesproken. Hij heeft mij overtuigd dat hij de naam van de betreffende notaris inderdaad op 26 augustus 2020 aan mij heeft verteld.)

Op 4 november 2020 heeft het BFT de betrokken ambtenaar van mijn ministerie geïnformeerd dat het BFT op 2 november 2020 door Pels Rijcken op de hoogte is gesteld van het constateren van onterechte onttrekkingen tot een bedrag van bijna 10 miljoen euro door de betreffende notaris. Het BFT heeft deze ambtenaar toen tevens geïnformeerd dat direct een verzoek tot spoedschorsing van de notaris in gang is gezet en een tuchtrechtelijk onderzoek aangekondigd.

Op 6 november 2020 ben ik door de voorzitter van het College van procureurs-generaal gebeld dat de betreffende notaris was overleden en zelfmoord leek te hebben gepleegd.

Op 9 november 2020 heb ik opdracht gegeven voor het bij uw Kamer bekende Houthoff-onderzoek.

Ik heb pas een bericht aan uw Kamer gestuurd na de bekendmaking door het kantoor Pels Rijcken zelf van een en ander. Ik heb dat toegelicht in mijn brief van 2 maart 2021:

“Over (lopende) individuele zaken doe ik inhoudelijk geen mededelingen. Om die reden heb ik uw Kamer ook niet eerder over deze kwestie ingelicht en kan ik op die inhoud nu ook niet nader ingaan.”

Dat in de Kamerbrieven en beantwoording van Kamervragen de naam van de betreffende notaris niet door mij is genoemd, was omdat ik dat uit piëteit jegens de nabestaanden niet gepast vond. De naam was overigens al in het publieke domein en dus bekend. Ik heb in de Kamerbrief van 2 maart 2021 wel gemeld dat:

“een bij het kantoor werkzame notaris (destijds tevens partner en bestuursvoorzitter) verdachte was in een strafrechtelijk onderzoek”.

Verder merk ik in antwoord op uw vragen op dat ik uw Kamer in mijn brief van 2 maart 2021 heb geïnformeerd over het strafrechtelijk onderzoek en het BFT-onderzoek. In de beantwoording van de Kamervragen van 9 maart 2021 heb ik nog uitleg gegeven over de mededeling en marge door de voorzitter van het College van procureurs-generaal en waarom het mij niet toegestaan was de toen gegeven, summiere informatie met anderen te delen. Ook heb ik aangegeven dat de plaatsvervangend voorzitter

van het College van procureurs-generaal mij op 26 augustus 2020 strikt vertrouwelijk mededeelde dat het strafrechtelijk onderzoek was aangevangen en de notaris zou worden gehoord. Ik heb uw Kamer verder ingelicht over deze kwestie in Kamerbrieven en beantwoording op Kamervragen op 8 juli 2021, 16 juli 2021 en 13 augustus 2021.

Tot slot merk ik het volgende op. Het externe deskundigenadvies – dat gaat over wat passende eisen en verantwoordingsverplichtingen zijn op het gebied van praktijkuitoefening en bedrijfsvoering die de Staat als cliënt kan stellen aan (het kantoor van) de Landsadvocaat in het licht van de publieke functie van de Staat – is inmiddels afgerond. Dit heeft geresulteerd in twee adviezen. Ik voer op dit moment gesprekken met de externe deskundigen en ben mij aan het beraden op de wijze van opvolging van de adviezen. Ik zal dat in samenhang met de resultaten van de onderzoeken van Deloitte/Van Doorne en de verbetermaatregelen van het kantoor beoordelen, zoals ik uw Kamer op 8 juli 2021 en 16 juli 2021 berichtte.

Ik zal u hierover, alsook over uw verzoek van 17 september 2021, op korte termijn informeren.

De minister van Justitie en Veiligheid,
Ferd Grapperhaus

Verzonden met BlackBerry Work

(www.blackberry.com)

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e)@minjenv.nl>

Datum: donderdag 30 sep. 2021 7:18 PM

Aan: Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e)@minjenv.nl>, (10)(2e)

(10)(2e)@minjenv.nl>, (10)(2e)

(10)(2e)@minjenv.nl>, (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES

<(10)(2e)@minjenv.nl>, (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O

<(10)(2e)@minjenv.nl>, (10)(2e)

<(10)(2e)@minjenv.nl>, (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O

<(10)(2e)@minjenv.nl>

Kopie: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e)@minjenv.nl>

Onderwerp: Reactie VKC verzoek PR

Allen,

Hierbij de aangepaste versie zoals besproken. Daarnaast een pdf markup versie waarin die wijzigingen zichtbaar zijn. We spreken elkaar morgen 08.30 uur.

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
M (10)(2e)
(10)(2e)@minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

.....
Voor een rechtvaardige en veilige samenleving
.....

To: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW (10)(2e) @minjenv.nl; Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) (10)(2e) @minienv.nl; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O (10)(2e) @minjenv.nl
Cc: (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) BD (10)(2e) @minjenv.nl
From: Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e)
Sent: Fri 10/1/2021 8:04:41 AM
Subject: RE: Reactie VKC verzoek PR
Received: Fri 10/1/2021 8:04:42 AM

Heb je daar email van?

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>
Datum: vrijdag 01 okt. 2021 10:03 AM
Aan: Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e) @minjenv.nl, (10)(2e) BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) @minjenv.nl, (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) @minjenv.nl, (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>
Kopie: (10)(2e) @minjenv.nl, (10)(2e) @minjenv.nl, (10)(2e) - BD <(10)(2e) @minjenv.nl>
Onderwerp: RE: Reactie VKC verzoek PR

OM is akkoord.

Groeten

(10)(2e)

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
M (10)(2e)
(10)(2e) @minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

.....
Voor een rechtvaardige en veilige samenleving
.....

Van: Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e)
Verzonden: vrijdag 1 oktober 2021 10:03
Aan: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW ; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW ; Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES ; (10)(2e) (10)(2e) BD/DCOM/WS&O ; (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O
CC: (10)(2e) - BD
Onderwerp: RE: Reactie VKC verzoek PR
Brief is akkoord maar is er akkoord van het OM?
Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)
Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>
Datum: vrijdag 01 okt. 2021 9:51 AM
Aan: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>, Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e) @minjenv.nl, (10)(2e) @minjenv.nl, (10)(2e)

(10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e)
<(10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O
<(10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>
Kopie: (10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e)
<(10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) - BD <(10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Reactie VKC verzoek PR

Hierbij de nieuwste versie in word en pdf, de markup versie in word en pdf.

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

Directie Wetgeving en Juridische Zaken

Sector Juridische Zaken en Wetgevingsbeleid

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag | 13e etage

Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

T (10)(2e)

E (10)(2e) @minjenv.nl

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW

Verzonden: vrijdag 1 oktober 2021 08:27

Aan: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>; Grapperhaus, F.B.J. -
(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) @minjenv.nl>;

(10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e)

<(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O

<(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>

CC: (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e)
<(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD <(10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Reactie VKC verzoek PR

Hierbij de nieuwste versie in word en pdf en de markup versie in word. In pdf krijg ik de track changes in de markup versie niet zichtbaar.

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

Directie Wetgeving en Juridische Zaken

Sector Juridische Zaken en Wetgevingsbeleid

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag | 13e etage

Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

T (10)(2e)

E (10)(2e) @minjenv.nl

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>

Verzonden: vrijdag 1 oktober 2021 08:18

Aan: Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) -
BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e)

<(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) -

BD/DBO/ADVIES <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e)

<(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O

<(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>

CC: (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e)
<(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD <(10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Reactie VKC verzoek PR

Komt eraan Ferd! Ik had gisteravond geen wijzigingen bijhouden aanstaan, maar we maken een vergelijkingsversie zodat de verschillen tussen de twee concepten zichtbaar zijn.

Groeten

(10)(2e)

Verzonden met BlackBerry Work

(www.blackberry.com)

Van: Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e) @minjenv.nl>

Datum: vrijdag 01 okt. 2021 7:55 AM

Aan: (10)(2e) BD/DWJZ/JZW <(10)(2e)@minjenv.nl>, Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e)@minjenv.nl>, (10)(2e)@minjenv.nl> (10)(2e)
(10)(2e) BD/DWJZ/JZW <(10)(2e)@minjenv.nl>, (10)(2e) BD/DBO/ADVIES <(10)(2e)@minjenv.nl>, (10)(2e)@minjenv.nl>, (10)(2e)
(10)(2e)@minjenv.nl>, (10)(2e)
BD/DCOM/WS&O <(10)(2e)@minjenv.nl>, (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O
<(10)(2e)@minjenv.nl>

Kopie: (10)(2e)@minjenv.nl>, (10)(2e)
<(10)(2e)@minjenv.nl>, (10)(2e) - BD <(10)(2e)@minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Reactie VKC verzoek PR

(10)(2e)

Stuur je svp nog een pdf met een mark up en een schone versie? Dan kunnen we ook de voetnoten zien. (Ik vraag me nl af of die zinop twee derde waar de meedeling van 26 augustus opnieuw ter sprake komt nog wel nodig is op die plek in de brief.)

H groet,

Ferd

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e)@minjenv.nl>

Datum: donderdag 30 sep. 2021 10:37 PM

Aan: Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e)@minjenv.nl>, (10)(2e)
<(10)(2e)@minjenv.nl>, (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e)@minjenv.nl>, (10)(2e)

BD/DBO/ADVIES <(10)(2e)@minjenv.nl>, (10)(2e)

<(10)(2e)@minjenv.nl>, (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O

<(10)(2e)@minjenv.nl>, (10)(2e) BD/DCOM/WS&O <(10)(2e)@minjenv.nl>

Kopie: (10)(2e)@minjenv.nl>, (10)(2e)
<(10)(2e)@minjenv.nl>, (10)(2e) - BD <(10)(2e)@minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Reactie VKC verzoek PR

Beste Ferd ea,

Hierbij de aangepaste versie ter bespreking morgenochtend om 8.30. Ik heb ook nog op een enkel punt een kleine tekstuele aanpassing doorgevoerd.

Groeten

(10)(2e)

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
M (10)(2e)
(10)(2e)@minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

.....
Voor een rechtvaardige en veilige samenleving
.....

Van: Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e)@minjenv.nl>

Verzonden: donderdag 30 september 2021 21:43

Aan: (10)(2e)@minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW
<(10)(2e)@minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e)@minjenv.nl>; (10)(2e),

(10)(2e)@minjenv.nl>; (10)(2e)

BD/DCOM/WS&O <(10)(2e)@minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O

<(10)(2e)@minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW

<(10)(2e)@minjenv.nl>

CC: (10)(2e)@minjenv.nl>; (10)(2e)
<(10)(2e)@minjenv.nl>; (10)(2e) - BD <(10)(2e)@minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Reactie VKC verzoek PR

Allen,

Zie onder.

1. We moeten even goed kijken naar de inleidende zin.
2. Een op een is met streepjes op de ee's.
3. Iemand moet dit terugplaatsen. In het worddocument en er de voetnoten weer aan toevoegen. (Graag voor onze call aanpassen en verspreiden).
4. Vraag: moet er niet toch nog een zin in, bijvoorbeeld na de zin die eindigt met "Houthoff-onderzoek" van ongeveer de volgende strekking:
"Het belang van zowel het strafrechtelijke als het BFT-onderzoek vereist dat ik daar niet over communiceer maar zulks primair aan het OM respectievelijk het BFT laat."
We spreken morgen om half negen.
H groet,
Ferd

Geachte Voorzitter,

Bij brief van 29 september 2021 verzocht de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid mij een reactie te geven op de berichtgeving over informatieverstrekking aan de Kamer over het onderzoek naar een omvangrijke fraude door een notaris/bestuursvoorzitter van het kantoor van de Landsadvocaat Pels Rijcken.

In maart 2019 heeft de voorzitter van het College van procureurs-generaal mij een op een en marge van een overleg vertrouwelijk medegedeeld dat er aanwijzingen waren van mogelijk strafbaar handelen van een notaris van Pels Rijcken en dat er een embargo onderzoek was gestart. Daarbij zijn geen verdere details met betrekking tot dit embargo onderzoek gedeeld.

Op 26 augustus 2020 heeft de plaatsvervangend voorzitter van het College van procureurs-generaal mij mondeling bericht dat er sprake was van een strafrechtelijke verdenking, dat het strafrechtelijk onderzoek was aangevangen en dat de verdachte zou worden verhoord.

Op 17 september 2020 heeft Directeur-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving (DGRR) mij medegedeeld dat de Landsadvocaat aan haar als vertegenwoordiger van mijn ministerie op 14 september 2020 had gemeld dat dit strafrechtelijk onderzoek liep.

(Ik heb tot voor kort verondersteld dat ik de naam van de betreffende notaris in het gesprek met mijn DG op 17 september 2020 voor het eerst heb gehoord. In het kader van de behandeling van het Wob-verzoek van NRC werd mij duidelijk dat de plaatsvervangend voorzitter van het College van procureurs-generaal stellig meende dat hij mij op 26 augustus 2020 de naam van de betreffende notaris al had verteld. Ik heb hem – om geen misverstand op dat punt te laten bestaan – voorafgaand aan het nemen van het Wob-besluit daarover gesproken. Hij heeft mij overtuigd dat hij de naam van de betreffende notaris inderdaad op 26 augustus 2020 aan mij heeft verteld.)

Op 4 november 2020 heeft het BFT de betrokken ambtenaar van mijn ministerie geïnformeerd dat het BFT op 2 november 2020 door Pels Rijcken op de hoogte is gesteld van het constateren van onterechte onttrekkingen tot een bedrag van bijna 10 miljoen euro door de betreffende notaris. Het BFT heeft deze ambtenaar toen tevens geïnformeerd dat direct een verzoek tot spoedschorsing van de notaris in gang is gezet en een tuchtrechtelijk onderzoek aangekondigd.

Op 6 november 2020 ben ik door de voorzitter van het College van procureurs-generaal gebeld dat de betreffende notaris was overleden en zelfmoord leek te hebben gepleegd.

Op 9 november 2020 heb ik opdracht gegeven voor het bij uw Kamer bekende Houthoff-onderzoek.

Ik heb pas een bericht aan uw Kamer gestuurd na de bekendmaking door het kantoor Pels Rijcken zelf van een en ander. Ik heb dat toegelicht in mijn brief van 2 maart 2021:

"Over (lopende) individuele zaken doe ik inhoudelijk geen mededelingen. Om die reden heb ik uw Kamer ook niet eerder over deze kwestie ingelicht en kan ik op die inhoud nu ook niet nader ingaan."

Dat in de Kamerbrieven en beantwoording van Kamervragen de naam van de betreffende notaris niet door mij is genoemd, was omdat ik dat uit piëteit jegens de nabestaanden niet gepast vond. De naam was overigens al in het publieke domein en dus bekend. Ik heb in de Kamerbrief van 2 maart 2021 wel gemeld dat:

"een bij het kantoor werkzame notaris (destijds tevens partner en bestuursvoorzitter) verdachte was in een strafrechtelijk onderzoek".

Verder merk ik in antwoord op uw vragen op dat ik uw Kamer in mijn brief van 2 maart 2021 heb geïnformeerd over het strafrechtelijk onderzoek en het BFT-onderzoek. In de beantwoording van de Kamervragen van 9 maart 2021 heb ik nog uitleg gegeven over de mededeling en marge door de voorzitter van het College van procureurs-generaal en waarom het mij niet toegestaan was de toen gegeven, summiere informatie met anderen te delen. Ook heb ik aangegeven dat de plaatsvervangend voorzitter van het College van procureurs-generaal mij op 26 augustus 2020 strikt vertrouwelijk mededeelde dat het strafrechtelijk onderzoek was aangevangen en de notaris zou worden gehoord. Ik heb uw Kamer verder ingelicht over deze kwestie in Kamerbrieven en beantwoording op Kamervragen op 8 juli 2021, 16 juli 2021 en 13 augustus 2021.

Tot slot merk ik het volgende op. Het externe deskundigenadvies – dat gaat over wat passende eisen en verantwoordingsverplichtingen zijn op het gebied van praktijkuitoefening en bedrijfsvoering die de Staat als cliënt kan stellen aan (het kantoor van) de Landsadvocaat in het licht van de publieke functie van de Staat – is inmiddels afgerond. Dit heeft geresulteerd in twee adviezen. Ik voer op dit moment gesprekken met de externe deskundigen en ben mij aan het beraden op de wijze van opvolging van de adviezen. Ik zal dat in samenhang met de resultaten van de onderzoeken van Deloitte/Van Doorne en de verbetermaatregelen van het kantoor beoordelen, zoals ik uw Kamer op 8 juli 2021 en 16 juli 2021 berichtte.

Ik zal u hierover, alsook over uw verzoek van 17 september 2021, op korte termijn informeren.

De minister van Justitie en Veiligheid,
Ferd Grapperhaus

Verzonden met BlackBerry Work

(www.blackberry.com)

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e)@minjenv.nl>

Datum: donderdag 30 sep. 2021 7:18 PM

Aan: Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e)@minjenv.nl>, (10)(2e)

(10)(2e)@minjenv.nl>, (10)(2e)

(10)(2e)@minjenv.nl>, (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES

< (10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O
< (10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e)
< (10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O
< (10)(2e) @minjenv.nl>

Kopie: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW < (10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: Reactie VKC verzoek PR

Allen,

Hierbij de aangepaste versie zoals besproken. Daarnaast een pdf markup versie waarin die wijzigingen zichtbaar zijn. We spreken elkaar morgen 08.30 uur.

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
M (10)(2e)
(10)(2e) @minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

.....
Voor een rechtvaardige en veilige samenleving
.....

To: (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) @minjenv.nl;
(10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW (10)(2e) @minjenv.nl;
(10)(2e) - BD/DCOM/WS&O (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES (10)(2e) @minjenv.nl;
(10)(2e) - BD/DCOM/WS&O (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) -
(10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) - BD (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e)
50000908 (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW (10)(2e) @minjenv.nl
From: Grapperhaus, F.B.J. -
Sent: Fri 10/1/2021 8:41:41 AM
Subject: RE: TK Reactie op uw verzoek d.d. 29 september 2021
Received: Fri 10/1/2021 8:41:43 AM

Dank aan allen, vooral aan (10)(2e) en (10)(2e).

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

(10)(2e) @minjenv.nl>
Datum: vrijdag 01 okt. 2021 10:17
Aan: Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) @minjenv.nl>,
(10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW
<(10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e)
BD/DBO/ADVIES <(10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e)
(10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) - BD <(10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e)
50000908 <(10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>
Onderwerp: FW: TK Reactie op uw verzoek d.d. 29 september 2021

Brief LA is verzonden. Groeten (10)(2e)
Van: (10)(2g) @minjenv.nl
Verzonden: vrijdag 1 oktober 2021 10:16
Aan: TWEEDE KAMER
CC: BD-Parlementaire Contactpersonen ; MVJDBO - DBO (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW ; (10)(2e) @MINAZ.NL
Onderwerp: TK Reactie op uw verzoek d.d. 29 september 2021

To: Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e) @minjenv.nl
From: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW
Sent: Fri 10/1/2021 9:05:40 AM
Subject: RE: Reactie VKC verzoek PR
Received: Fri 10/1/2021 9:05:40 AM
[RE: Conceptreactie VKC JenV versie 20211001 09.14](#)

Ja, zie bijgaand. Wel uiteraard met de bekende OM 'slag om de arm'.

Groeten

(10)(2e)

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag

Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
M (10)(2e)
(10)(2e) @minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

.....
Voor een rechtvaardige en veilige samenleving
.....

Van: Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e)

Verzonden: vrijdag 1 oktober 2021 10:49

Aan: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW

Onderwerp: RE: Reactie VKC verzoek PR

Nu wel?

Verzonden met BlackBerry Work

(www.blackberry.com)

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>

Datum: vrijdag 01 okt. 2021 10:05

Aan: Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Reactie VKC verzoek PR

Nog niet, maar vraag ik.

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag

Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
M (10)(2e)
(10)(2e) @minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

.....
Voor een rechtvaardige en veilige samenleving
.....

Van: Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e) @minjenv.nl>

Verzonden: vrijdag 1 oktober 2021 10:05

Aan: (10)(2e) BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>; Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e)

<(10)(2e) @minjenv.nl> (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>;

<(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e) @minjenv.nl>

<(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e)

BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>

CC: (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e)

(10)(2e) . - BD < (10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Reactie VKC verzoek PR

Heb je daar email van?

Verzonden met BlackBerry Work

(www.blackberry.com)

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW < (10)(2e) @minjenv.nl>

Datum: vrijdag 01 okt. 2021 10:03 AM

Aan: Grapperhaus, F.B.J. - BD/AL < (10)(2e) @minjenv.nl> (10)(2e) BD/DWJZ/JZW < (10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e)

(10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES < (10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e)

(10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O < (10)(2e) @minjenv.nl>.

(10)(2e) - BD/DCOM/WS&O < (10)(2e) @minjenv.nl>

Kopie: (10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) @minjenv.nl>.

(10)(2e) - BD < (10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Reactie VKC verzoek PR

OM is akkoord.

Groeten

(10)(2e)

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

M (10)(2e)
(10)(2e) @minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

Voor een rechtvaardige en veilige samenleving

Van: Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e) @minjenv.nl>

Verzonden: vrijdag 1 oktober 2021 10:03

Aan: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW < (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW

< (10)(2e) @minjenv.nl>; Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e)

< (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES < (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e)

< (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O < (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e)

BD/DCOM/WS&O < (10)(2e) @minjenv.nl>

CC: (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e)

(10)(2e) . - BD < (10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Reactie VKC verzoek PR

Brief is akkoord maar is er akkoord van het OM?

Verzonden met BlackBerry Work

(www.blackberry.com)

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW < (10)(2e) @minjenv.nl>

Datum: vrijdag 01 okt. 2021 9:51 AM

Aan: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW < (10)(2e) @minjenv.nl>, Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e)

< (10)(2e) @minjenv.nl> (10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES

< (10)(2e) @minjenv.nl> (10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e)

BD/DCOM/WS&O < (10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O < (10)(2e) @minjenv.nl>

Kopie: (10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) @minjenv.nl>.

(10)(2e) - BD < (10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Reactie VKC verzoek PR

Hierbij de nieuwste versie in word en pdf, de markup versie in word en pdf.

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Sector Juridische Zaken en Wetgevingsbeleid

T (10)(2e)

E (10)(2e) @minjenv.nl

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW

Verzonden: vrijdag 1 oktober 2021 08:27

Aan: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>; Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e)

<(10)(2e) @minjenv.nl> (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES

<(10)(2e) @minjenv.nl> (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e)

BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>

CC: (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e)

(10)(2e) - BD <(10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Reactie VKC verzoek PR

Hierbij de nieuwste versie in word en pdf en de markup versie in word. In pdf krijg ik de track changes in de markup versie niet zichtbaar.

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

Directie Wetgeving en Juridische Zaken

Sector Juridische Zaken en Wetgevingsbeleid

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag | 13e etage

Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

T (10)(2e)

E (10)(2e) @minjenv.nl

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>

Verzonden: vrijdag 1 oktober 2021 08:18

Aan: Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) BD/DWJZ/JZW

<(10)(2e) @minjenv.nl> (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW

<(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e)

<(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) -

BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>

CC: (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e)

drs. (10)(2e) - BD <(10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Reactie VKC verzoek PR

Komt eraan Ferd! Ik had gisteravond geen wijzigingen bijhouden aanstaan, maar we maken een vergelijkingsversie zodat de verschillen tussen de twee concepten zichtbaar zijn.

Groeten

(10)(2e)

Verzonden met BlackBerry Work

(www.blackberry.com)

Van: Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e) @minjenv.nl>

Datum: vrijdag 01 okt. 2021 7:55 AM

Aan: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>; Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e)

<(10)(2e) @minjenv.nl> (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW

<(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e)

<(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) -

BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>

Kopie: (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) @minjenv.nl>

(10)(2e) - BD <(10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Reactie VKC verzoek PR

(10)(2e)

Stuur je svp nog een pdf met een mark up en een schone versie? Dan kunnen we ook de voetnoten zien. (Ik vraag me nl af of die zinop twee derde waar de mededeling van 26 augustus opnieuw ter sprake komt nog wel nodig is op die plek in de brief.)

H groet,

Ferd

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>

Datum: donderdag 30 sep. 2021 10:37 PM

Aan: Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) (10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>
Kopie: (10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) - BD <(10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Reactie VKC verzoek PR

Beste Ferd ea,

Hierbij de aangepaste versie ter bespreking morgenochtend om 8.30. Ik heb ook nog op een enkel punt een kleine tekstuele aanpassing doorgevoerd.

Groeten

(10)(2e)

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
M (10)(2e)
(10)(2e) @minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

.....
Voor een rechtvaardige en veilige samenleving
.....

Van: Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e) @minjenv.nl>

Verzonden: donderdag 30 september 2021 21:43

Aan: (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>
CC: (10)(2e) @minjenv.nl> (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD <(10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Reactie VKC verzoek PR

Allen,

Zie onder.

1. We moeten even goed kijken naar de inleidende zin.
2. Een op een is met streepjes op de ee's.
3. Iemand moet dit terugplaatsen. In het worddocument en er de voetnoten weer aan toevoegen. (Graag voor onze call aanpassen en verspreiden).
4. Vraag: moet er niet toch nog een zin in, bijvoorbeeld na de zin die eindigt met "Houthoff-onderzoek" van ongeveer de volgende strekking:

"Het belang van zowel het strafrechtelijke als het BFT-onderzoek vereist dat ik daar niet over communiceer maar zulks primair aan het OM respectievelijk het BFT laat."

We spreken morgen om half negen.

H groet,

Ferd

Geachte Voorzitter,

Bij brief van 29 september 2021 verzocht de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid mij een reactie te geven op de berichtgeving over informatieverstrekking aan de Kamer over het onderzoek naar een omvangrijke fraude door een notaris/bestuursvoorzitter van het kantoor van de Landsadvocaat Pels Rijcken.

In maart 2019 heeft de voorzitter van het College van procureurs-

generaal mij een op een en marge van een overleg vertrouwelijk medegedeeld dat er aanwijzingen waren van mogelijk strafbaar handelen van een notaris van Pels Rijcken en dat er een embargo onderzoek was gestart. Daarbij zijn geen verdere details met betrekking tot dit embargo onderzoek gedeeld.

Op 26 augustus 2020 heeft de plaatsvervangend voorzitter van het College van procureurs-generaal mij mondeling bericht dat er sprake was van een strafrechtelijke verdenking, dat het strafrechtelijk onderzoek was aangevangen en dat de verdachte zou worden verhoord.

Op 17 september 2020 heeft Directeur-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving (DGRR) mij medegedeeld dat de Landsadvocaat aan haar als vertegenwoordiger van mijn ministerie op 14 september 2020 had gemeld dat dit strafrechtelijk onderzoek liep.

(Ik heb tot voor kort verondersteld dat ik de naam van de betreffende notaris in het gesprek met mijn DG op 17 september 2020 voor het eerst heb gehoord. In het kader van de behandeling van het Wob-verzoek van NRC werd mij duidelijk dat de plaatsvervangend voorzitter van het College van procureurs-generaal stellig meende dat hij mij op 26 augustus 2020 de naam van de betreffende notaris al had verteld. Ik heb hem – om geen misverstand op dat punt te laten bestaan – voorafgaand aan het nemen van het Wob-besluit daarover gesproken. Hij heeft mij overtuigd dat hij de naam van de betreffende notaris inderdaad op 26 augustus 2020 aan mij heeft verteld.)

Op 4 november 2020 heeft het BFT de betrokken ambtenaar van mijn ministerie geïnformeerd dat het BFT op 2 november 2020 door Pels Rijcken op de hoogte is gesteld van het constateren van onterechte onttrekkingen tot een bedrag van bijna 10 miljoen euro door de betreffende notaris. Het BFT heeft deze ambtenaar toen tevens geïnformeerd dat direct een verzoek tot spoedschorsing van de notaris in gang is gezet en een tuchtrechtelijk onderzoek aangekondigd.

Op 6 november 2020 ben ik door de voorzitter van het College van procureurs-generaal gebeld dat de betreffende notaris was overleden en zelfmoord leek te hebben gepleegd.

Op 9 november 2020 heb ik opdracht gegeven voor het bij uw Kamer bekende Houthoff-onderzoek.

Ik heb pas een bericht aan uw Kamer gestuurd na de bekendmaking door het kantoor Pels Rijcken zelf van een en ander. Ik heb dat toegelicht in mijn brief van 2 maart 2021:

"Over (lopende) individuele zaken doe ik inhoudelijk geen mededelingen. Om die reden heb ik uw Kamer ook niet eerder over deze kwestie ingelicht en kan ik op die inhoud nu ook niet nader ingaan."

Dat in de Kamerbrieven en beantwoording van Kamervragen de naam van de betreffende notaris niet door mij is genoemd, was omdat ik dat uit piëteit jegens de nabestaanden niet gepast vond. De naam was overigens al in het publieke domein en dus bekend. Ik heb in de Kamerbrief van 2 maart 2021 wel gemeld dat:

"een bij het kantoor werkzame notaris (destijds tevens partner en bestuursvoorzitter) verdachte was in een strafrechtelijk onderzoek".

Verder merk ik in antwoord op uw vragen op dat ik uw Kamer in mijn brief van 2 maart 2021 heb geïnformeerd over het strafrechtelijk onderzoek en het BFT-onderzoek. In de

beantwoording van de Kamervragen van 9 maart 2021 heb ik nog uitleg gegeven over de mededeling en marge door de voorzitter van het College van procureurs-generaal en waarom het mij niet toegestaan was de toen gegeven, summier informatie met anderen te delen. Ook heb ik aangegeven dat de plaatsvervangend voorzitter van het College van procureurs-generaal mij op 26 augustus 2020 strikt vertrouwelijk mededeelde dat het strafrechtelijk onderzoek was aangevangen en de notaris zou worden gehoord. Ik heb uw Kamer verder ingelicht over deze kwestie in Kamerbrieven en beantwoording op Kamervragen op 8 juli 2021, 16 juli 2021 en 13 augustus 2021.

Tot slot merk ik het volgende op. Het externe deskundigenadvies – dat gaat over wat passende eisen en verantwoordingsverplichtingen zijn op het gebied van praktijkuitoefening en bedrijfsvoering die de Staat als cliënt kan stellen aan (het kantoor van) de Landsadvocaat in het licht van de publieke functie van de Staat – is inmiddels afgerond. Dit heeft geresulteerd in twee adviezen. Ik voer op dit moment gesprekken met de externe deskundigen en ben mij aan het beraden op de wijze van opvolging van de adviezen. Ik zal dat in samenhang met de resultaten van de onderzoeken van Deloitte/Van Doorne en de verbetermaatregelen van het kantoor beoordelen, zoals ik uw Kamer op 8 juli 2021 en 16 juli 2021 berichtte.

Ik zal u hierover, alsook over uw verzoek van 17 september 2021, op korte termijn informeren.

De minister van Justitie en Veiligheid,
Ferd Grapperhaus

Verzonden met BlackBerry Work

(www.blackberry.com)

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e)@minjenv.nl>

Datum: donderdag 30 sep. 2021 7:18 PM

Aan: Grapperhaus, F.B.J. - BD/AL <(10)(2e)@minjenv.nl>, (10)(2e)

(10)(2e)@minjenv.nl>, (10)(2e)

(10)(2e)@minjenv.nl>, (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES

<(10)(2e)@minjenv.nl>, (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O

<(10)(2e)@minjenv.nl>, (10)(2e)

<(10)(2e)@minjenv.nl>, (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O

<(10)(2e)@minjenv.nl>

Kopie: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e)@minjenv.nl>

Onderwerp: Reactie VKC verzoek PR

Allen,

Hierbij de aangepaste versie zoals besproken. Daarnaast een pdf markup versie waarin die wijzigingen zichtbaar zijn. We spreken elkaar morgen 08.30 uur.

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
M (10)(2e)
(10)(2e)@minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

To: (10)(2e) BD/DWJZ/JZW (10)(2e) @minjenv.nl
Cc: (10)(2e) (Parket-Generaal) (10)(2e) @om.nl
From: (10)(2e) (PaG Den Haag)
Sent: Fri 10/1/2021 8:07:11 AM
Subject: RE: Conceptreactie VKC JenV versie 20211001 09.14
Received: Fri 10/1/2021 8:07:19 AM

(10)(2e) voor zover ik nu kan nagaan akkoord

(10)(2e) (10)(2e)
(10)(2e)

Openbaar Ministerie
Parket Generaal
Prins Clauslaan 16, 2595 AJ Den Haag
PO box 20305, 2500 EH Den Haag

Van: (10)(2e) @minjenv.nl

Verzonden: vrijdag 1 oktober 2021 10:03

Aan: (10)(2e) (PaG Den Haag)

Onderwerp: Conceptreactie VKC JenV versie 20211001 09.14

Hierbij de laatste versie ook in het officiële briefformat.

Groeten

(10)(2e)

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u bestemd is. Als u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Het Openbaar Ministerie aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Openbaar Ministerie

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The Netherlands Public Prosecution Service accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Netherlands Public Prosecution Service

To: (10)(2e) (PaG Den Haag) (10)(2e)@om.nl
From: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW
Sent: Fri 10/1/2021 10:11:28 AM
Subject: RE: Conceptreactie VKC JenV versie 20211001 09.14
Received: Fri 10/1/2021 10:11:29 AM

Hoi (10)(2e),

Van de minister kreeg ik het verzoek of je dit nog verder kunt nagaan vandaag en kunt bevestigen.

Groeten

(10)(2e)

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
M: (10)(2e)
(10)(2e)@minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

.....
Voor een rechtvaardige en veilige samenleving
.....

Van: (10)(2e) (PaG Den Haag)

Verzonden: vrijdag 1 oktober 2021 10:07

Aan: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW

CC: (10)(2e) (Parket-Generaal)

Onderwerp: RE: Conceptreactie VKC JenV versie 20211001 09.14

(10)(2e) voor zover ik nu kan nagaan akkoord

(10)(2e)

Openbaar Ministerie
Parket Generaal
Prins Clauslaan 16, 2595 AJ Den Haag
PO box 20305, 2500 EH Den Haag

Van: (10)(2e) @minjenv.nl <(10)(2e)@minjenv.nl>

Verzonden: vrijdag 1 oktober 2021 10:03

Aan: (10)(2e) (PaG Den Haag) <(10)(2e)@om.nl>

Onderwerp: Conceptreactie VKC JenV versie 20211001 09.14

Hierbij de laatste versie ook in het officiële briefformat.

Groeten

(10)(2e)

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u bestemd is. Als u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Het Openbaar Ministerie aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Openbaar Ministerie

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The Netherlands Public Prosecution Service accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Netherlands Public Prosecution Service

To: Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e) @minjenv.nl
From: (10)(2e) BD/DWJZ/JZW
Sent: Fri 10/1/2021 10:14:35 AM
Subject: RE: Reactie VKC verzoek PR
Received: Fri 10/1/2021 10:14:35 AM

Hallo Ferd,
Staat uit; je hoort vandaag van mij!
Groeten

(10)(2e)

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

M (10)(2e)
(10)(2e) @minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

Voor een rechtvaardige en veilige samenleving

Van: Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e)

Verzonden: vrijdag 1 oktober 2021 12:08

Aan: (10)(2e) BD/DWJZ/JZW

Onderwerp: RE: Reactie VKC verzoek PR

Dan is mijn verzoek of hij dat wil nagaan vandaag.

Verzonden met BlackBerry Work

(www.blackberry.com)

Van: (10)(2e) BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>

Datum: vrijdag 01 okt. 2021 11:05

Aan: Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Reactie VKC verzoek PR

Ja, zie bijgaand. Wel uiteraard met de bekende OM 'slag om de arm'.

Groeten

(10)(2e)

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

M (10)(2e)
(10)(2e) @minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

Voor een rechtvaardige en veilige samenleving

Van: Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e) @minjenv.nl>

Verzonden: vrijdag 1 oktober 2021 10:49

Aan: (10)(2e) BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Reactie VKC verzoek PR

Nu wel?

Verzonden met BlackBerry Work

Van: Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e) @minjenv.nl>

Verzonden: vrijdag 1 oktober 2021 10:03

Aan: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW
<(10)(2e) @minjenv.nl>; Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e)
<(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e), (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e), (10)(2e)
<(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) (10)(2e) -
BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>
CC: (10)(2e), (10)(2e) <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e), (10)(2e) <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e),
(10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Reactie VKC verzoek PR

Brief is akkoord maar is er akkoord van het OM?

Verzonden met BlackBerry Work

(www.blackberry.com)

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>

Datum: vrijdag 01 okt. 2021 9:51 AM

Aan: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>; Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e)
<(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e), (10)(2e) <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e), (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES
<(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e), (10)(2e) <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e)
BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>
Kopie: (10)(2e), (10)(2e) <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e), (10)(2e) <(10)(2e) @minjenv.nl>;
(10)(2e), (10)(2e) <(10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Reactie VKC verzoek PR

Hierbij de nieuwste versie in word en pdf, de markup versie in word en pdf.

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

Directie Wetgeving en Juridische Zaken

Sector Juridische Zaken en Wetgevingsbeleid

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag | 13e etage

Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

T (10)(2e)

E (10)(2e) @minjenv.nl

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW

Verzonden: vrijdag 1 oktober 2021 08:27

Aan: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>; Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e)
<(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e), (10)(2e) <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e), (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES
<(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e), (10)(2e) <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e)
BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e), (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>
CC: (10)(2e), (10)(2e) <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e), (10)(2e) <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e),
(10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Reactie VKC verzoek PR

Hierbij de nieuwste versie in word en pdf en de markup versie in word. In pdf krijg ik de track changes in de
markup versie niet zichtbaar.

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

Directie Wetgeving en Juridische Zaken

Sector Juridische Zaken en Wetgevingsbeleid

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag | 13e etage

Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

T (10)(2e)

E (10)(2e) @minjenv.nl

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>

Verzonden: vrijdag 1 oktober 2021 08:18

Aan: Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW
<(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e), (10)(2e) <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW
<(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e), (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e), (10)(2e)

< (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O < (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O < (10)(2e) @minjenv.nl>
CC: (10)(2e) (10)(2e) < (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) (10)(2e) < (10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Reactie VKC verzoek PR

Komt eraan Ferd! Ik had gisteravond geen wijzigingen bijhouden aanstaan, maar we maken een vergelijkingsversie zodat de verschillen tussen de twee concepten zichtbaar zijn.

Groeten

(10)(2e)

Verzonden met BlackBerry Work

(www.blackberry.com)

Van: Grapperhaus, F.B.J. - BD/AL < (10)(2e) @minjenv.nl>

Datum: vrijdag 01 okt. 2021 7:55 AM

Aan: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW < (10)(2e) @minjenv.nl>, Grapperhaus, F.B.J. - BD/AL < (10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) < (10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW < (10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES < (10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) (10)(2e) < (10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) BD/DCOM/WS&O < (10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O < (10)(2e) @minjenv.nl>
Kopie: (10)(2e) (10)(2e) < (10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) (10)(2e) < (10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) (10)(2e) < (10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Reactie VKC verzoek PR

(10)(2e)

Stuur je svp nog een pdf met een mark up en een schone versie? Dan kunnen we ook de voetnoten zien. (Ik vraag me nl af of die zinop twee derde waar de mededeling van 26 augustus opnieuw ter sprake komt nog wel nodig is op die plek in de brief.)

H groet,

Ferd

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW < (10)(2e) @minjenv.nl>

Datum: donderdag 30 sep. 2021 10:37 PM

Aan: Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) < (10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW < (10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES < (10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) < (10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O < (10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O < (10)(2e) @minjenv.nl>
Kopie: (10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) @minjenv.nl>, (10)(2e) - BD < (10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Reactie VKC verzoek PR

Beste Ferd ea,

Hierbij de aangepaste versie ter bespreking morgenochtend om 8.30. Ik heb ook nog op een enkel punt een kleine tekstuele aanpassing doorgevoerd.

Groeten

(10)(2e)

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

M (10)(2e) @minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

Voor een rechtvaardige en veilige samenleving

Van: Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e) @minjenv.nl>

Verzonden: donderdag 30 september 2021 21:43

Aan: (10)(2e) (10)(2e) < (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW < (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) (10)(2e) -

BD/DBO/ADVIES < (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) , (10)(2e) < (10)(2e) @minjenv.nl>;
(10)(2e) - BD/DCOM/WS&O < (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O
< (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW < (10)(2e) @minjenv.nl>
CC: (10)(2e) (10)(2e) < (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e)
(10)(2e) (10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Reactie VKC verzoek PR

Allen,

Zie onder.

1. We moeten even goed kijken naar de inleidende zin.
2. Een op een is met streepjes op de ee's.
3. Iemand moet dit terugplaatsen. In het worddocument en er de voetnoten weer aan toevoegen. (Graag voor onze call aanpassen en verspreiden).
4. Vraag: moet er niet toch nog een zin in, bijvoorbeeld na de zin die eindigt met "Houthoff-onderzoek" van ongeveer de volgende strekking:

"Het belang van zowel het strafrechtelijke als het BFT-onderzoek vereist dat ik daar niet over communiceer maar zulks primair aan het OM respectievelijk het BFT laat."

We spreken morgen om half negen.

H groet,

Ferd

Geachte Voorzitter,

Bij brief van 29 september 2021 verzocht de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid mij een reactie te geven op de berichtgeving over informatieverstrekking aan de Kamer over het onderzoek naar een omvangrijke fraude door een notaris/bestuursvoorzitter van het kantoor van de Landsadvocaat Pels Rijcken.

In maart 2019 heeft de voorzitter van het College van procureurs-generaal mij een op een en marge van een overleg vertrouwelijk medegedeeld dat er aanwijzingen waren van mogelijk strafbaar handelen van een notaris van Pels Rijcken en dat er een embargo onderzoek was gestart. Daarbij zijn geen verdere details met betrekking tot dit embargo onderzoek gedeeld.

Op 26 augustus 2020 heeft de plaatsvervangend voorzitter van het College van procureurs-generaal mij mondeling bericht dat er sprake was van een strafrechtelijke verdenking, dat het strafrechtelijk onderzoek was aangevangen en dat de verdachte zou worden verhoord.

Op 17 september 2020 heeft Directeur-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving (DGRR) mij medegedeeld dat de Landsadvocaat aan haar als vertegenwoordiger van mijn ministerie op 14 september 2020 had gemeld dat dit strafrechtelijk onderzoek liep.

(Ik heb tot voor kort verondersteld dat ik de naam van de betreffende notaris in het gesprek met mijn DG op 17 september 2020 voor het eerst heb gehoord. In het kader van de behandeling van het Wob-verzoek van NRC werd mij duidelijk dat de plaatsvervangend voorzitter van het College van procureurs-generaal stellig meende dat hij mij op 26 augustus 2020 de naam van de betreffende notaris al had verteld. Ik heb hem - om geen misverstand op dat punt te laten bestaan - voorafgaand aan het nemen van het Wob-besluit daarover gesproken. Hij heeft mij overtuigd dat hij de naam van de betreffende notaris inderdaad op 26 augustus 2020 aan mij heeft verteld.)

Op 4 november 2020 heeft het BFT de betrokken ambtenaar van mijn ministerie geïnformeerd dat het BFT op 2 november 2020 door Pels Rijcken op de hoogte is gesteld van het constateren van onterechte onttrekkingen tot een bedrag van bijna 10 miljoen euro door de betreffende notaris. Het BFT heeft deze ambtenaar toen tevens geïnformeerd dat direct een verzoek tot spoedschorsing van

de notaris in gang is gezet en een tuchtrechtelijk onderzoek aangekondigd.

Op 6 november 2020 ben ik door de voorzitter van het College van procureurs-generaal gebeld dat de betreffende notaris was overleden en zelfmoord leek te hebben gepleegd.

Op 9 november 2020 heb ik opdracht gegeven voor het bij uw Kamer bekende Houthoff-onderzoek.

Ik heb pas een bericht aan uw Kamer gestuurd na de bekendmaking door het kantoor Pels Rijcken zelf van een en ander. Ik heb dat toegelicht in mijn brief van 2 maart 2021:

"Over (lopende) individuele zaken doe ik inhoudelijk geen mededelingen. Om die reden heb ik uw Kamer ook niet eerder over deze kwestie ingelicht en kan ik op die inhoud nu ook niet nader ingaan."

Dat in de Kamerbrieven en beantwoording van Kamervragen de naam van de betreffende notaris niet door mij is genoemd, was omdat ik dat uit piëteit jegens de nabestaanden niet gepast vond. De naam was overigens al in het publieke domein en dus bekend. Ik heb in de Kamerbrief van 2 maart 2021 wel gemeld dat:

"een bij het kantoor werkzame notaris (destijds tevens partner en bestuursvoorzitter) verdachte was in een strafrechtelijk onderzoek".

Verder merk ik in antwoord op uw vragen op dat ik uw Kamer in mijn brief van 2 maart 2021 heb geïnformeerd over het strafrechtelijk onderzoek en het BFT-onderzoek. In de beantwoording van de Kamervragen van 9 maart 2021 heb ik nog uitleg gegeven over de mededeling en marge door de voorzitter van het College van procureurs-generaal en waarom het mij niet toegestaan was de toen gegeven, summier informatie met anderen te delen. Ook heb ik aangegeven dat de plaatsvervangend voorzitter van het College van procureurs-generaal mij op 26 augustus 2020 strikt vertrouwelijk mededeelde dat het strafrechtelijk onderzoek was aangevangen en de notaris zou worden gehoord. Ik heb uw Kamer verder ingelicht over deze kwestie in Kamerbrieven en beantwoording op Kamervragen op 8 juli 2021, 16 juli 2021 en 13 augustus 2021.

Tot slot merk ik het volgende op. Het externe deskundigenadvies – dat gaat over wat passende eisen en verantwoordingsverplichtingen zijn op het gebied van praktijkuitoefening en bedrijfsvoering die de Staat als cliënt kan stellen aan (het kantoor van) de Landsadvocaat in het licht van de publieke functie van de Staat – is inmiddels afgerond. Dit heeft geresulteerd in twee adviezen. Ik voer op dit moment gesprekken met de externe deskundigen en ben mij aan het beraden op de wijze van opvolging van de adviezen. Ik zal dat in samenhang met de resultaten van de onderzoeken van Deloitte/Van Doorne en de verbetermaatregelen van het kantoor beoordelen, zoals ik uw Kamer op 8 juli 2021 en 16 juli 2021 berichtte.

Ik zal u hierover, alsook over uw verzoek van 17 september 2021, op korte termijn informeren.

De minister van Justitie en Veiligheid,
Ferd Grapperhaus

Verzonden met BlackBerry Work

(www.blackberry.com)

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e)@minjenv.nl>

Datum: donderdag 30 (10)(2e). 2021 7:18 PM

Aan: Grapperhaus, F.B.J. - BD/AL <(10)(2e)@minjenv.nl>, (10)(2e), (10)(2e).

(10)(2e) - BD/DBO <(10)(2e)@minjenv.nl>, (10)(2e), (10)(2e)

(10)(2e) <(10)(2e)@minjenv.nl>, (10)(2e), (10)(2e). - BD/DBO/ADVIES

<(10)(2e)@minjenv.nl>, (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O

<(10)(2e)@minjenv.nl>, (10)(2e), (10)(2e)

<(10)(2e)@minjenv.nl>, (10)(2e), (10)(2e). - BD/DCOM/WS&O

<(10)(2e)@minjenv.nl>

Kopie: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e)@minjenv.nl>

Onderwerp: Reactie VKC verzoek PR

Allen,

Hierbij de aangepaste versie zoals besproken. Daarnaast een pdf markup versie waarin die wijzigingen zichtbaar zijn. We spreken elkaar morgen 08.30 uur.

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
M (10)(2e)
(10)(2e)@minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

.....
Voor een rechtvaardige en veilige samenleving
.....

To: Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e)@minjenv.nl
From: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW
Sent: Fri 10/1/2021 10:34:33 AM
Subject: FW: Conceptreactie VKC JenV versie 20211001 09.14
Received: Fri 10/1/2021 10:34:34 AM

Beste Ferd,

Hierbij het akkoord van OM. Ik zet dit ook in de zaak in Digijust ter archivering.

Groeten

(10)(2e)

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: (10)(2e) (PaG Den Haag) <(10)(2e)@om.nl>
Datum: vrijdag 01 okt. 2021 12:33 PM
Aan: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e)@minjenv.nl>
Kopie: (10)(2e) (Parket-Generaal) <(10)(2e)@om.nl>
Onderwerp: RE: Conceptreactie VKC JenV versie 20211001 09.14

(10)(2e)

Op je verzoek om nader bericht: Inmiddels geverifieerd dat tel contacten mbt suicide inderdaad op vrijdag 6 november rondom 22:00 (en later) plaats vonden en dat vz College (nadat ik hem inlichtte) direct zelf naar Minister heeft gebeld om hem in te lichten. De overige punten – waaronder het benoemen van de naam van de notaris door de pl vz College op 26 augustus 2020-kwamen eerder al ter sprake en zijn akkoord. Grt!

(10)(2e)

(10)(2e)

Openbaar Ministerie
Parket Generaal
Prins Clauslaan 16, 2595 AJ Den Haag
PO box 20305, 2500 EH Den Haag

Van: (10)(2e) (PaG Den Haag)
Verzonden: vrijdag 1 oktober 2021 10:07
Aan: (10)(2e)@minjenv.nl
CC: (10)(2e) (Parket-Generaal)
Onderwerp: RE: Conceptreactie VKC JenV versie 20211001 09.14

(10)(2e)

voor zover ik nu kan nagaan akkoord

(10)(2e)

Openbaar Ministerie
Parket Generaal
Prins Clauslaan 16, 2595 AJ Den Haag
PO box 20305, 2500 EH Den Haag

Van: (10)(2e)@minjenv.nl <(10)(2e)@minjenv.nl>
Verzonden: vrijdag 1 oktober 2021 10:03
Aan: (10)(2e) (PaG Den Haag) <(10)(2e)@om.nl>
Onderwerp: Conceptreactie VKC JenV versie 20211001 09.14

Hierbij de laatste versie ook in het officiële briefformat.

Groeten

(10)(2e)

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan

het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u bestemd is. Als u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Het Openbaar Ministerie aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Openbaar Ministerie

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The Netherlands Public Prosecution Service accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Netherlands Public Prosecution Service

To: (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e)
BD/DWJZ/JZW (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O (10)(2e) @minjenv.nl
From: (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O
Sent: Fri 10/1/2021 12:02:40 PM
Subject: RE: ANP App alert JenV: Grapperhaus: Kamer bij vergissing verkeerd ingelicht over notaris
Received: Fri 10/1/2021 12:02:41 PM

(10)(2e) belt even met anp. Ik zit vast bij die lunch.

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O <(10)(2e)@minjenv.nl>
Datum: vrijdag 01 okt. 2021 1:01 PM
Aan: (10)(2e) BD/DWJZ/JZW <(10)(2e)@minjenv.nl>
Kopie: (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O <(10)(2e)@minjenv.nl>
Onderwerp: FW: ANP App alert JenV: Grapperhaus: Kamer bij vergissing verkeerd ingelicht over notaris

Ter info,

(10)(2e)

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Communicatie
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

(10)(2e)@minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

Voor een veilige en rechtvaardige samenleving

Van: ANP App
Verzonden: vrijdag 1 oktober 2021 12:51
Aan: (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O
Onderwerp: ANP App alert JenV: Grapperhaus: Kamer bij vergissing verkeerd ingelicht over notaris

NOTIFICATIE
01 oktober 2021

Grapperhaus: Kamer bij vergissing verkeerd ingelicht over notaris

🕒 01-10-2021 | 12:50 | Woorden: 218 | Medianet BIN | Versie: 1 | Prioriteit: 3

DEN HAAG (ANP) - Demissionair minister van Justitie Ferd Grapperhaus had verkeerd onthouden wanneer hij voor het eerst hoorde dat de toenmalige bestuursvoorzitter van de

landsadvocaat verwickeld was in een fraudeonderzoek. Hij meldde in maart aan de Tweede Kamer dat hij half september vorig jaar voor het eerst de naam hoorde, maar het was eigenlijk al drie weken eerder. De minister heeft zich vergist, schrijft hij in een brief aan het parlement. Grapperhaus wist al sinds maart 2019 dat er een onderzoek liep naar een notaris van landsadvocaat Pels Rijcken, maar wist toen naar eigen zeggen nog niet over wie het ging. Hij heeft "tot voor kort verondersteld" dat hij op 17 september 2020 voor het eerst van de hoogste ambtenaar op zijn ministerie hoorde dat het om Frank Oranje ging, maar is er inmiddels van overtuigd dat dat niet klopte.

Pas toen NRC hierover stukken opvroeg, werd de minister duidelijk dat de naam al eerder was gevallen, schrijft Grapperhaus. Hij had het gehoord van de plaatsvervangende voorzitter van de leiding van het Openbaar Ministerie op 26 augustus van dat jaar. Oranje zou als notaris miljoenen euro's die hij moest beheren ontvreemd hebben. Hij pleegde in november vorig jaar zelfmoord, terwijl er nog onderzoek liep en het nieuws over de mogelijke fraudezaak nog niet naar buiten was gekomen.

(10)(2e) (mwe)

Deze mail is verzonden door (10)(2e) @minvenj.nl

To: Secretariaat - Minister van Justitie en Veiligheid [(10)(2g)]@minjenv.nl
From: [(10)(2e)] - BD/DWJZ/JZW
Sent: Mon 10/4/2021 8:15:01 AM
Subject: RE: Voorbespreking afspraak prof Hogenboom op 6-10
Received: Mon 10/4/2021 8:15:01 AM

Hallo [(10)(2e)] en [(10)(2e)],

De stukken voor het overleg morgen (5-10) van 12.30 – 13.00 uur heb ik in I-babs gezet. Verder zou ik jullie willen vragen om voor het overleg ook [(10)(2e)] [(10)(2e)], [(10)(2e)] [(10)(2e)], [(10)(2e)] [(10)(2e)] en [(10)(2e)] uit te nodigen. Ik wil ook wel zelf het vergaderverzoek doorsturen, maar weet niet of het dan helemaal goed in de agenda's komt.

Dank en groeten,

[(10)(2e)]

Met vriendelijke groet,

[(10)(2e)]

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag

Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

M [(10)(2e)]
[(10)(2e)]@minvenj.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

Voor een rechtvaardige en veilige samenleving

Van: Secretariaat - Minister van Justitie en Veiligheid

Verzonden: vrijdag 1 oktober 2021 11:28

Aan: [(10)(2e)] - BD/DWJZ/JZW

Onderwerp: RE: Voorbespreking afspraak prof Hogenboom op 6-10

Beste [(10)(2e)],

En dank dat je de matrix in [(10)(2e)] zet.

Met vriendelijke groet,

[(10)(2e)] [(10)(2e)]

Secretaresse minister van Justitie en Veiligheid

[(10)(2g)]

Van: [(10)(2e)] - BD/DWJZ/JZW <[(10)(2e)]@minjenv.nl>

Verzonden: vrijdag 1 oktober 2021 11:02

Aan: Secretariaat - Minister van Justitie en Veiligheid <[(10)(2g)]@minjenv.nl>

Onderwerp: Voorbespreking afspraak prof Hogenboom op 6-10

Hallo [(10)(2e)] en [(10)(2e)],

Van [(10)(2e)] kreeg ik door dat de minister graag vóór het overleg aanstaande woensdag met prof. Bob Hogenboom een vooroverleg wil. Bij voorkeur op dinsdag begreep ik. Hopelijk biedt de agenda daar ruimte voor? Hij vroeg ook om een matrix van de voorstellen van de hoogleraren Hogenboom en Ottervanger. Die ben ik aan het opstellen. Kan ik de matrix in I-Babs zetten als het overlegtijdstip bekend is? Dank vast voor de moeite!

Groeten

[(10)(2e)]

Met vriendelijke groet,

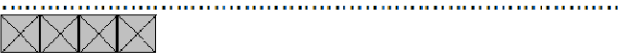
[(10)(2e)]

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag

Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

M [(10)(2e)]
[(10)(2e)]@minvenj.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

To: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES[(10)(2e)]@minjenv.nl]
Cc: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW[(10)(2e)]@minjenv.nl]
From: (10)(2e) BD/DWJZ/JZW
Sent: Wed 10/6/2021 9:03:35 AM
Subject: Terugkoppeling gesprek met prof. Hoogenboom over advies
Received: Wed 10/6/2021 9:03:35 AM

Dag (10)(2e),

Zou jij ons een terugkoppeling van het gesprek met prof. Hoogenboom van zojuist kunnen geven, in het bijzonder of hij toevoegingen had aan hetgeen in zijn schriftelijke advies staat? Alvast dank!

Groeten, (10)(2e)

To: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW (10)(2e) @minjenv.nl
Cc: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW (10)(2e) @minjenv.nl
From: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES
Sent: Wed 10/6/2021 9:24:09 AM
Subject: RE: Terugkoppeling gesprek met prof. Ottervanger over advies
Received: Wed 10/6/2021 9:24:10 AM
[Verslag gesprek MJenV - dhr. Ottervanger t.a.v. advies LA.docx](#)

Hi, ik heb een heel kort verslagje gemaakt, zie bijlage. Hij had verder geen toevoegingen op zijn schriftelijke advies.

Groet,

(10)(2e)

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW

Verzonden: woensdag 6 oktober 2021 11:04

Aan: (10)(2e) BD/DBO/ADVIES

CC: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW

Onderwerp: Terugkoppeling gesprek met prof. Ottervanger over advies

Dag (10)(2e),

Zou jij ons een terugkoppeling van het gesprek met prof. Ottervanger van 28 september kunnen geven, in het bijzonder of hij toevoegingen had aan hetgeen in zijn schriftelijke advies staat? Alvast dank!

Groeten, (10)(2e)

Dhr. Ottervanger en dhr. Hoogenboom is gevraagd advies uit te brengen over de toekomstige relatie tussen de Staat en de Landsadvocaat. De onderzoeksvraag was: wat zijn passende eisen en verantwoordingsverplichtingen op het gebied van praktijkuitoefening en bedrijfsvoering die de Staat als cliënt kan stellen aan (het kantoor van) de landsadvocaat in het licht van de publieke functie van de Staat?

- Dhr. Ottervanger schetst zijn ervaringen tijdens het opstellen van het advies en geeft aan met verschillende mensen te hebben gesproken tijdens het opstellen van het advies.
- Hij gaat ook in op het verschil van mening dat tijdens het schrijven van het advies tussen hem en dhr. Hoogenboom is ontstaan, wat geresulteerd heeft in twee adviezen in plaats van één.
- Het verschil van mening ziet met name op de aanbeveling van dhr. Hoogenboom om het Kb uit 1965 en daarmee de volledige relatie met de LA te herzien.
- Volgens dhr. Ottervanger valt dit buiten de opdracht die zij hebben gekregen.
- Minister Grapperhaus dankt dhr. Ottervanger voor zijn advies, waar naar zijn mening een aantal interessante punten in staan.
- Hij geeft aan beide adviezen te zullen bestuderen en binnenkort met een reactie te komen, zoals ook aan de Tweede Kamer is toegezegd.

To: BD/CLUSTER (10)(2e)@minjenv.nl]
From: DWJZ Parlementair
Sent: Wed 10/6/2021 10:18:20 AM
Subject: FW: Regeling van werkzaamheden 5-10-2021
Received: Wed 10/6/2021 10:18:24 AM
[RvW 5-10.docx](#)

Ter info.

Van: Parlementair Secretaris – DBO
Verzonden: woensdag 6 oktober 2021 12:03
Aan: BD-Regeling van Werkzaamheden
Onderwerp: Regeling van werkzaamheden 5-10-2021

Beste allen,
Hierbij voor de volledigheid nog de bijlage bijgesloten.
Groet,

(10)(2e)
(10)(2e) (10)(2e)
Van: Parlementair Secretaris – DBO <(10)(2g)@minjenv.nl>

Verzonden: dinsdag 5 oktober 2021 17:51
Aan: BD-Regeling van Werkzaamheden <(10)(2e)@minjenv.nl>
CC: (10)(2e), - BD/DBO/M&B <(10)(2e)@minjenv.nl>
Onderwerp: Regeling van werkzaamheden 5-10-2021

REGELING VAN WERKZAAMHEDEN

Dinsdag 5 oktober 2021

- het lid **MARKUSZOWER** (PVV) debat met de minister van Justitie en Veiligheid over het bericht dat de minister de Kamer verkeerd heeft ingelicht over zijn kennis van de omvangrijke fraude bij de landsadvocaat (Nrc.nl, 28 september 2021)

✓ Geen steun voor debat.

✓ 4 november is er reeds een commissiedebat, waar dit onderwerp deels wordt besproken.

✓ Bisschop (SGP) vraagt een brief aan over dit onderwerp.

✓ Omtzigt vraagt of in deze brief specifiek kan worden ingegaan op de vraag waarom het contract met de landsadvocaat niet tenminste is opgeschort op het moment dat de minister de eerste keer over de fraude is geïnformeerd. ⚡ **DGRR/DWJZ**

- het lid **MARKUSZOWER** (PVV) debat met de minister van Justitie en Veiligheid over het bericht 'Kabinet werkt aan terughalen meer IS-vrouwen' (Telegraaf.nl, 29 september 2021)

✓ Geen steun voor debat. Wel steun voor dertigledendebat.

✓ Diverse Kamerleden geven aan dit onderwerp graag te bespreken in een commissiedebat.

✓ Nispen (SP) wil graag antwoord op de Kamervragen die eerder zijn gesteld over de Syrische slachtoffers. ⚡ **NCTV**

- het lid **MARKUSZOWER** (PVV) debat met de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid over het bericht 'Broekers-Knol 'betreurt' uitspraken over 'braindrain' en Afghaanse vluchtelingen' (Ad.nl, 3 oktober 2021)

✓ Geen steun voor debat.

✓ Diverse Kamerleden geven aan dit te willen betrekken bij het commissiedebat 'JBZ-Raad' van morgen. ⚡ **DGM**

✓ Voor dit commissiedebat is ook direct een tweeminutendebat aangevraagd voor morgen.

- het lid **LEIJTEN** (SP), fungerend voorzitter commissie Digitale Zaken, debat met de ministers van Economische Zaken en Klimaat en van Justitie en Veiligheid en de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over digitale zaken, te houden voor de stemmingen over de begrotingen

✓ Wordt ingepland. ⚡ **NCTV/DGRR**

N.B. Zie voor verdere aandachtspunten het stenogram. Het stenogram van de regeling van werkzaamheden is kort na het debat beschikbaar op de website van de Tweede Kamer (https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/plenaire_verslagen).

Groet,

(10)(2e)

REGELING VAN WERKZAAMHEDEN

Dinsdag 5 oktober 2021

- het lid **MARKUSZOWER** (PVV) debat met de minister van Justitie en Veiligheid over het bericht dat de minister de Kamer verkeerd heeft ingelicht over zijn kennis van de omvangrijke fraude bij de landsadvocaat (Nrc.nl, 28 september 2021)

- Geen steun voor debat.
- 4 november is er reeds een commissiedebat, waar dit onderwerp deels wordt besproken.
- Bisschop (SGP) vraagt een brief aan over dit onderwerp.
- Omtzigt vraagt of in deze brief specifiek kan worden ingegaan op de vraag waarom het contract met de landsadvocaat niet tenminste is opgeschort op het moment dat de minister de eerste keer over de fraude is geïnformeerd. → **DGRR/DWJZ**

- het lid **MARKUSZOWER** (PVV) debat met de minister van Justitie en Veiligheid over het bericht 'Kabinet werkt aan terughalen meer IS-vrouwen' (Telegraaf.nl, 29 september 2021)

- Geen steun voor debat. Wel steun voor dertigledendebat.
- Diverse Kamerleden geven aan dit onderwerp graag te bespreken in een commissiedebat.
- Nispen (SP) wilt graag antwoord op de Kamervragen die eerder zijn gesteld over de Syrische slachtoffers. → **NCTV**

- het lid **MARKUSZOWER** (PVV) debat met de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid over het bericht 'Broekers-Kuol 'betreurt' uitspraken over 'braindrain' en Afghaanse vluchtelingen' (Ad.nl, 3 oktober 2021)

- Geen steun voor debat.
- Diverse Kamerleden geven aan dit te willen betrekken bij het commissiedebat 'JBZ-Raad' van morgen. → **DGM**
- Voor dit commissiedebat is ook direct een tweeminutendebat aangevraagd voor morgen.

- het lid **LEIJTEN** (SP), fungerend voorzitter commissie Digitale Zaken, debat met de ministers van Economische Zaken en Klimaat en van Justitie en Veiligheid en de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over digitale zaken, te houden voor de stemmingen over de begrotingen

- Wordt ingepland. → **NCTV/DGRR**

N.B. Zie voor verdere aandachtspunten het stenogram. Het stenogram van de regeling van werkzaamheden is kort na het debat beschikbaar op de website van de Tweede Kamer (https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/plenaire_verslagen).

Wilt u svp een directie/medewerker koppelen aan dit stuk?

[link naar detailrapport](#) of zoek op ID-nummer 111942

Voor vragen kunt u een mail sturen naar (10)(2g) [@minjenv.nl](mailto:span(10)(2g)@minjenv.nl) of bellen naar tst. 6002.

Met dank & vriendelijke groet,

(10)(2e)

To: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e)
BD/DWJZ/JZW (10)(2e) @minjenv.nl
Cc: (10)(2e), (10)(2e), (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e), (10)(2e) @minjenv.nl;
(10)(2e), (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e), (10)(2e), (10)(2e) @minjenv.nl;
(10)(2e) - BD/DBO/ADVIES (10)(2e) @minjenv.nl
From: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES
Sent: Wed 10/6/2021 12:37:10 PM
Subject: Terugkoppeling gesprek en outline brief mbt dossier LA
Received: Wed 10/6/2021 12:37:11 PM

Dag allen,

Vandaag sprak mjenv met prof Hoogenboom. In dat kader zou ik jullie graag de volgende terugkoppeling met jullie willen delen.

- ✓ MJenV heeft aangegeven spoedig een brief aan TK te willen sturen waarbij hij de twee adviezen zal aanbieden.
- ✓ In de brief wil hij aandacht vragen voor twee categorieën, namelijk de korte termijn en de lange termijn.
- ✓ In de inleiding van de brief ziet hij graag benadrukt dat er een daartoe aangewezen persoon erop zal toezien dat 'iedere cent van de schade' (dwz 10 mln) vergoed wordt.
- ✓ MJenV heeft aangegeven met de adviezen van de hoogleraren uit de voeten te kunnen. Op korte termijn wil hij graag enkele van deze scherpe adviezen inregelen op het gebied van compliance, waaronder het extern onderbrengen van de derdengeldenrekening en een onafhankelijk toezichthouder.
- ✓ Voor de langere termijn zou hij graag twee tot drie personen (evt in adviescommissie) willen laten bezien hoe nu verder. Hierbij dacht hij aan een juridisch expert en mogelijk ook een expert op het gebied van databeveiliging. De jurist zou ervaring moeten hebben met het inrichten van een besluit en van markten zoals de advocatuur. Specifiek zullen zij in ieder geval moeten kijken naar het KB van 1965 van de LA en de informatie-/databeveiliging.
- ✓ In de context van de huidige moderne tijd zou hierbij ook gekeken kunnen worden naar de adviesfunctie van de LA (in het geval deze verder reikt dan advisering ihkv procesvoering).
- ✓ Dhr Hoogenboom heeft gevraagd of hij ingelicht kan worden over het moment dat de adviezen naar de TK worden gezonden.
(Aanvulling DBO: lijkt me ook netjes richting hoogleraar Ottervanger.)

Mochten jullie hier vragen over hebben, dan hoor ik het graag.

Groeten,

(10)(2e)

Digitale minuut: zaak F.O. - 3085351

Organisatieonderdeel
BD-SG-DWJZ

Behandelaar zaak

(10)(2e)

BD/DWJZ/JZW

Werkstroomeigenaar
Kapitein, S. - BD/DWJZ/JZW

Datum en tijd aangeboden
11-02-2022 om 11:12

Reactie op uw verzoek d.d. 29 september 2021 (VKC)

Paminconummers:
Instructie: -
Toelichting op documenten: -

Werkstroomverloop

Werkstroom afgesloten
07-10-2021 12:56

Afsluiten (10)(2e) BD/DWJZ/JZW
07-10-2021 12:56

Tekenklaar maken & verzenden - MenB behandeld door (10)(2e) BD/DBO/ADVIES
07-10-2021 10:57
Brief is digitaal al verzonden en naar de postkamer ter verzending

Afstemmen - DBO Advies behandeld door (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES
06-10-2021 18:29
@MenB BRIEF NIET VERZENDEN, werkstroom is ter archivering. Kamerbrief is op 1/10 al verzonden aan TK. ^Hanna

Eindparaaf - Minister van JenV behandeld door (10)(2e) BD/DBO/ADVIES
06-10-2021 18:25
Brief is voor verzending per mail afgestemd, zie akkoord MJenV in zaak. ^Hanna

Afstemmen - DBO Advies behandeld door (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES
06-10-2021 18:24
Brief is voor verzending per mail afgestemd, werkstroom dient ter archivering.

Document '20210929 Verzoek om schriftelijke reactie VKC' toegevoegd door (10)(2e) BD/DWJZ/JZW
01-10-2021 10:19

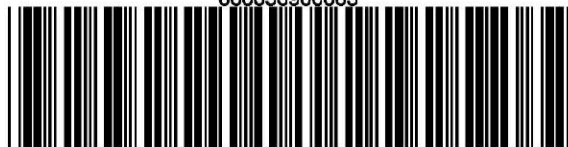
Document 'Reactie op uw verzoek d.d. 29 september 2021' toegevoegd door (10)(2e) BD/DWJZ/JZW
01-10-2021 10:19

Parafenlijst: zaak F.O. - 3085351

000056900003

Reactie op uw verzoek d.d. 29 september 2021 (VKC)

Organisatieonderdeel
BD-SG-DWJZ

Behandelaar zaak

(10)(2e)

BD/DWJZ/JZW

Afstemmen - DBO Advies behandeld door (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES
06-10-2021 18:29

Hoofddocumenten

Reactie op uw verzoek d.d. 29 september 2021 - versie 3 - kenmerk 3563677

Bijlages

20210929 Verzoek om schriftelijke reactie VKC - versie 1 - kenmerk 3563760

Eindparaaf - Minister van JenV behandeld door (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES
06-10-2021 18:25

Hoofddocumenten

Reactie op uw verzoek d.d. 29 september 2021 - versie 3 - kenmerk 3563677

Bijlages

20210929 Verzoek om schriftelijke reactie VKC - versie 1 - kenmerk 3563760

Afstemmen - DBO Advies behandeld door (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES
06-10-2021 18:24

Hoofddocumenten

Reactie op uw verzoek d.d. 29 september 2021 - versie 3 - kenmerk 3563677

Bijlages

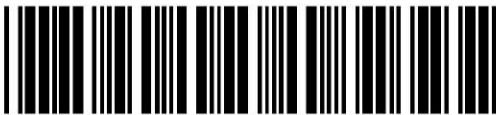
20210929 Verzoek om schriftelijke reactie VKC - versie 1 - kenmerk 3563760

3563677 - Reactie op uw verzoek d.d. 29 september 2021

Werkstroom 000056900003

Document 3563677

**Deze pagina is nodig om het achterliggende document in DigiJust te kunnen verwerken.
S.v.p. niet beschrijven.**

Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Directie Wetgeving en Juridische Zaken

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Ons kenmerk 3563677

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 1 oktober 2021
Onderwerp Reactie op uw verzoek d.d. 29 september 2021

Bij brief van 29 september 2021 verzocht de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid (VKC) mij een reactie te geven op de berichtgeving over informatieverstrekking aan de Kamer over het onderzoek naar een omvangrijke fraude door een notaris/bestuursvoorzitter van het kantoor van de Landsadvocaat Pels Rijcken.

In maart 2019 heeft de voorzitter van het College van procureurs-generaal mij één op één en marge van een overleg vertrouwelijk medegedeeld dat er aanwijzingen waren van mogelijk strafbaar handelen van een notaris van Pels Rijcken en dat er een embargo onderzoek was gestart. Daarbij zijn geen verdere details met betrekking tot dit embargo onderzoek gedeeld.¹

Op 26 augustus 2020 heeft de plaatsvervangend voorzitter van het College van procureurs-generaal mij mondeling bericht dat er sprake was van een strafrechtelijke verdenking, dat het strafrechtelijk onderzoek was aangevangen en dat de verdachte zou worden verhoord.²

Op 17 september 2020 heeft de Directeur-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving (DGRR) mij medegedeeld dat de Landsadvocaat aan haar als vertegenwoordiger van mijn ministerie op 14 september 2020 had gemeld dat het hiervoor genoemde strafrechtelijk onderzoek liep.

Ik heb tot voor kort verondersteld dat ik de naam van de betreffende notaris in het gesprek met mijn DG op 17 september 2020 voor het eerst heb gehoord. In het kader van de behandeling van het Wob-verzoek van NRC werd mij duidelijk dat de plaatsvervangend voorzitter van het College van procureurs-generaal toch stellig meende dat hij mij op 26 augustus 2020 de naam van de betreffende notaris al had verteld. Ik heb hem – om geen misverstand op dat punt te laten bestaan – voorafgaand aan het nemen van het Wob-besluit daarover gesproken. Hij heeft mij overtuigd dat hij de naam van de betreffende notaris inderdaad op

¹ Zie de beantwoording van Kamervragen van Van Nispen en Leijten op 9 maart 2021, antwoord 10 en 11 (Aanhangsel Handelingen II 2020/21, nr. 1947).

² Zie de beantwoording van Kamervragen van Van Nispen en Leijten op 9 maart 2021, antwoord 10 en 11 (Aanhangsel Handelingen II 2020/21, nr. 1947).

26 augustus 2020 aan mij heeft verteld. Ik heb dit ook opgenomen in het besluit op het Wob-verzoek van de NRC, waarover ik uw Kamer op 28 september jl. heb geïnformeerd.³

Op 4 november 2020 heeft het Bureau Financieel Toezicht (BFT) de betrokken ambtenaar van mijn ministerie geïnformeerd dat het BFT op 2 november 2020 door Pels Rijcken op de hoogte is gesteld van het constateren van onterechte onttrekkingen tot een bedrag van bijna 10 miljoen euro door de betreffende notaris. Het BFT heeft deze ambtenaar toen tevens geïnformeerd dat direct een verzoek tot spoedschorsing van de notaris in gang is gezet en een tuchtrechtelijk onderzoek aangekondigd.⁴

Op 6 november 2020 ben ik door de voorzitter van het College van procureurs-generaal gebeld dat de betreffende notaris was overleden en door zelfdoding om het leven leek te zijn gekomen.

Op 9 november 2020 heb ik opdracht gegeven voor het bij uw Kamer bekende Houthoff onderzoek.⁵

Het belang van zowel het strafrechtelijk, als het BFT-onderzoek vereist dat ik daar niet over communiceer, maar zulks primair aan het Openbaar Ministerie respectievelijk het BFT laat. Ik heb daarom na de bekendmaking door het kantoor Pels Rijcken zelf⁶ een bericht aan uw Kamer gestuurd. Ik heb dat toegelicht in mijn brief van 2 maart 2021: "Over (lopende) individuele zaken doe ik inhoudelijk geen mededelingen. Om die reden heb ik uw Kamer ook niet eerder over deze kwestie ingelicht en kan ik op die inhoud nu ook niet nader ingaan."⁷

Dat in de Kamerbrieven en beantwoording van Kamervragen de naam van de betreffende notaris niet door mij is genoemd, is omdat ik dat uit piëteit jegens de nabestaanden niet gepast vond.

De naam was overigens al in het publieke domein en dus bekend.⁸ Ik heb in de Kamerbrief van 2 maart 2021 wel gemeld dat "een bij het kantoor werkzame notaris (destijds tevens partner en bestuursvoorzitter) verdachte was in een strafrechtelijk onderzoek."⁹

Verder merk ik in antwoord op de vragen van uw Kamer op dat ik uw Kamer in mijn brief van 2 maart 2021 heb geïnformeerd over het strafrechtelijk onderzoek en het BFT-onderzoek.¹⁰ In de beantwoording van de Kamervragen van 9 maart 2021 heb ik nog uitleg gegeven over de mededeling en marge van een overleg

³https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z16540&did=2021D35640. In document 130 van het Wob-besluit van NRC spreek ik abusievelijk van '14 september 2020'. Uit de mail van de DGRR blijkt echter dat het gaat om 17 september 2020.

⁴ Zie document 4 dat met het Wob-besluit van de NRC op 28 september 2021 openbaar is gemaakt.

⁵ Zie document 8 dat met het Wob-besluit van de NRC op 28 september 2021 openbaar is gemaakt.

⁶ [https://www.pelsrijcken.nl/nieuws/fraude-frank-oranje-\(2-maart-2021\)](https://www.pelsrijcken.nl/nieuws/fraude-frank-oranje-(2-maart-2021)).

⁷ Kamerstuk 35 570 VI, nr. 98.

⁸ [https://www.pelsrijcken.nl/nieuws/fraude-frank-oranje-\(2-maart-2021\)](https://www.pelsrijcken.nl/nieuws/fraude-frank-oranje-(2-maart-2021)).

⁹ Kamerstuk 35 570 VI, nr. 98.

¹⁰ Kamerstuk 35 570 VI, nr. 98.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**

Datum
1 oktober 2021

Ons kenmerk
3563677

door de voorzitter van het College van procureurs-generaal en waarom het mij niet toegestaan was de toen gegeven, summiere informatie met anderen te delen.¹¹ Ook heb ik in die beantwoording aangegeven dat de plaatsvervangend voorzitter van het College van procureurs-generaal mij op 26 augustus 2020 strikt vertrouwelijk mededeelde dat het strafrechtelijk onderzoek was aangevangen en dat de notaris zou worden gehoord. Ik heb uw Kamer verder ingelicht over deze kwestie in Kamerbrieven en beantwoording van Kamervragen op 8 juli 2021,¹² 16 juli 2021¹³ en 13 augustus 2021.¹⁴

Tot slot merk ik het volgende op. Het externe deskundigenadvies – dat gaat over wat passende eisen en verantwoordingsverplichtingen zijn op het gebied van praktijkuitoefening en bedrijfsvoering die de Staat als cliënt kan stellen aan (het kantoor van) de Landsadvocaat in het licht van de publieke functie van de Staat – is inmiddels afgerond. Dit heeft geresulteerd in twee adviezen. Ik voer op dit moment gesprekken met de externe deskundigen en ben mij aan het beraden op de wijze van opvolging van deze adviezen. Ik zal dat in samenhang met de resultaten van de onderzoeken van Deloitte/Van Doorne en de verbetermaatregelen van het kantoor beoordelen, zoals ik uw Kamer op 8 juli 2021¹⁵ en 16 juli 2021¹⁶ berichtte.

Ik zal u hierover, alsook over het verzoek van de VKC van 17 september 2021, op korte termijn informeren.

De Minister van Justitie en Veiligheid,

Ferd Grapperhaus

¹¹ Aangangsel Handelingen II 2020/21, nr. 1947.

¹² Aangangsel Handelingen II 2020/21, nr. 3520.

¹³ Kamerstuk 35 570 VI, nr. 116.

¹⁴ Kamerstuk 35 570 VI, nr. 119.

¹⁵ Aangangsel Handelingen II 2020/21, nr. 3520.

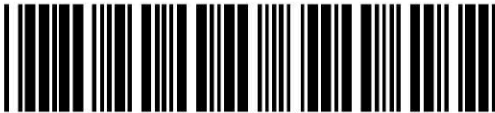
¹⁶ Kamerstuk 35 570 VI, nr. 116.

3563760 - 20210929 Verzoek om schriftelijke reactie VKC

Werkstroom 000056900003

Document 3563760

**Deze pagina is nodig om het achterliggende document in DigiJust te kunnen verwerken.
S.v.p. niet beschrijven.**

Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Commissie J&V

Aan de minister van Veiligheid en Justitie

Plaats en datum: Den Haag, 29 september 2021
Betreft: Verzoek om schriftelijke reactie op de berichten dat de Kamer verkeerd is ingelicht over de aanwezige kennis van de fraude bij de landsadvocaat
Ons kenmerk: 2021Z16735/2021D35972

Geachte heer Grapperhaus,

In de procedurevergadering van de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid van 29 september 2021 is gesproken over de berichtgeving dat u de Kamer verkeerd zou hebben ingelicht over uw kennis van de omvangrijke fraude bij de landsadvocaat Pels Rijcken.

De commissie heeft besloten u te verzoeken de Kamer voor a.s. vrijdag 1 oktober 12.00 uur te informeren over de vraag wanneer u wat wist in dezen; wat u met die informatie hebt gedaan, waarom u de Kamer onjuist over dit onderwerp hebt ingelicht en welke onjuiste informatie met de Kamer is gedeeld.

Bij dezen breng ik u het verzoek van de commissie over.

Hoogachtend,

de griffier van de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid,

(10)(2o)

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T. 070-3182211
E. [\(10\)\(2e\)@tweedekamer.nl](mailto:(10)(2e)@tweedekamer.nl)

To: Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e)
(10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e)
(10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES (10)(2e) @minjenv.nl
BD/DBO/ADVIES (10)(2e) @minjenv.nl
From: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW
Sent: Thur 10/7/2021 8:50:21 AM
Subject: Stukken overleg 12 - 12.45 Dossier Landsadvocaat
Received: Thur 10/7/2021 8:50:22 AM

Beste Ferd e.a.,

Ik heb een I-babs aangemaakt voor het overleg van 12-12.45 over het Dossier Landsadvocaat. Het betreft een outline voor een Kamerbrief nav de adviezen van de hoogleraren Ottervanger en Hogenboom en daarnaast achtergrondstukken over de verbetermaatregelen bij het kantoor van de Landsadvocaat en de inhoud van de adviezen van beide hoogleraren.

@Ferd: wil je de stukken ook per mail ontvangen, of is I-babs voldoende?

Groeten

(10)(2e)

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
M (10)(2e)
(10)(2e) @minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

.....
Voor een rechtvaardige en veilige samenleving
.....

To: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES[(10)(2e)]@minjenv.nl; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES[(10)(2e)]@minjenv.nl
Cc: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW[(10)(2e)]@minjenv.nl; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW[(10)(2e)]@minjenv.nl; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES[(10)(2e)]@minjenv.nl
From: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES
Sent: Fri 10/8/2021 7:33:36 AM
Subject: Kamerbrief Landsadvocaat
Received: Fri 10/8/2021 7:33:37 AM

Ha collega's,

Gisteren is met Ferd afgesproken dat we volgende week vrijdag een brief in de MR agenderen over de Landsadvocaat (n.a.v. de fraude en diverse VKC-verzoeken hierover). Hij moet langs de MR omdat alle departementen in principe klant zijn bij de LA, en het dus iedereen raakt. Maandagochtend bespreken we de brief met Ferd (@[(10)(2e)] daarna stemmen we hem af met [(10)(2e)]), daarna informeren we op niveau van [(10)(2e)] de andere departementen vast. Verwachting is dat er in de MR geen grote inhoudelijke bezwaren zullen leven en dat de brief vrijdagmiddag uit kan.

Zouden jullie AZ vast een seintje dat dit op de agenda komt? Brief zelf zal dus pas volgende week beschikbaar zijn.

Groet,

[(10)(2e)]

To: (10)(2e)@minjenv.nl]
From: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW
Sent: Fri 10/8/2021 11:04:06 AM
Subject: Concept Kamerbrief adviezen hoogleraren en verbetermaatregelen Kantoor I
Received: Fri 10/8/2021 11:04:07 AM
[Concept Kamerbrief adviezen hoogleraren en verbetermaatregelen Kantoor I.docx](#)

Hallo (10)(2e),

Hierbij de concept brief. Wanneer komt het jou uit om hierover contact te hebben?

Groeten

(10)(2e)

To: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW (10)(2e)@minjenv.nl]
Cc: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES (10)(2e)@minjenv.nl]
From: (10)(2e)
Sent: Fri 10/8/2021 12:35:14 PM
Subject: Concept Kamerbrief adviezen hoogleraren en verbetermaatregelen Kantoor I
Received: Fri 10/8/2021 12:35:15 PM
[Concept Kamerbrief adviezen hoogleraren en verbetermaatregelen Kantoor I.docx](#)

Ha (10)(2e),
Zie bijgaand. Het was niet voor alle vragen/opmerkingen die ik had mogelijk tekstsuggesties te doen, omdat ik van sommige dingen niet precies wist wat werd bedoeld. Heb ook gevraagd aan (10)(2e) om mee te kijken, mogelijk dat zij nog suggesties nastuurt.
Groeten (10)(2e)

Mediabeeld Pels Rijcken – social media

Maart t/m oktober 2021

Inleiding

Dit is een overzicht van de reacties op het nieuws over de fraude bij Pels Rijcken. De reacties op social media komen vooral uit de journalistiek, en in kleinere mate uit de wetenschap en de politiek. Sinds maart 2021 verschijnen er ongeveer 6000 berichten op social media. Daaronder vallen ook alle berichten van nieuwsmedia.

Thema's

Met name later in het dossier, wanneer de NRC bekend maakt dat minister Grapperhaus tegen de Tweede Kamer heeft 'gelogen' over het moment waarop hij voor het eerst van de fraude hoorde, wordt in vaak gespeculeerd over het **afreden van de minister**. Dit komt vooral vanuit opiniemakers en het algemene publiek, en niet vanuit de politiek, journalistiek of de wetenschap.

-Campagnevoerder Myrthe Hylkens: "Nieuwe verkiezingen. Alsjeblieft."

-Bestuurskundige Kirsten Verdel: "Is Grapperhaus zo'n minister die er nog wel zit? Zo ja, kan er al worden begonnen met aftellen?"

Ook gaan er stemmen op die vinden dat de overheid **de samenwerking met Pels Rijcken moet stoppen**. SP-Kamerlid Renske Leijten is prominent in deze discussie. Zij vraagt zich af of de staat 'dit kantoor wel als landsadvocaat wil hebben' en zegt eind september (na het nieuws over de minister die de Kamer verkeerd inlichtte) dat 'de beerput nog groter wordt' en dat het voor de SP vaststaat dat 'we deze landsadvocaat niet meer nodig hebben'.

Volgens hoogleraar staatsrecht Wim Voermans moet er misschien 'gewoon periodiek aanbesteed worden'. Martin van Rooijen, Eerste Kamerlid voor 50PLUS, richt een tweet aan minister Koolmees waarin hij hem adviseert om te stoppen met de samenwerking.

-SP-Kamerlid Renske Leijten: "Wat ís dit!? Beerput wordt groter. Dat we deze Landsadvocaat niet meer nodig hebben stond voor SP al vast. Nu blijkt er gewoon te worden gelogen? Maar waarom is Grapperhaus niet eerlijk? Wat mogen we niet weten? Hoe legt hij dit uit?"

-Hoogleraar staatsrecht Wim Voermans: "#landsadvocaat. Hard oordeel, in @nrc, maar er zit iets in. Wellicht moet er gewoon periodiek aanbesteed worden - geen monopolie meer voor "landsadvocaat" "Pels Rijcken kan onder geen enkel beding landsadvocaat blijven"

-Eerste Kamerlid 50PLUS Martin van Rooijen: "@wkoolmees: Landsadvocaat is ook Jouw ADVISEUR over #Invaren! De vraag is of deze aantasting van #Eigendomsrecht in strijd is met

de bescherming ervan in art 17 #EUHANDVEST. Deze club komt onder verscherpt toezicht. Mijn advies: stop ermee. @RenskeLeijten @50pluspartij @MinPres”

Journalisten tweeten vaak koppen of passages uit artikelen en voegen daar geen eigen mening aan toe. Pieter Klein (RTL) noemt het nieuws in maart een ‘heftig verhaal’. Telegraaf-columnist Marianne Zwagerman houdt zich veel bezig met de zaak. Ze speculeert vaak over de motieven en achtergrond ervan.

-RTL-journalist Peter Klein: “Heftig verhaal. Schandaal bij de advocaat van de staat. En een dieptriest persoonlijk drama van iemand die kennelijk geen andere uitweg meer zag.”

-Telegraaf-columnist Marianne Zwagerman: “Werd de topman van Pels Rijcken, landsadvocaat en adviseur van @ferdgrapperhaus en andere ministers, gechanteerd? Had hij daarvoor de 10 miljoen euro nodig die hij stal van zijn klanten?” en “Er is een rapport waarin staat wat de frauderende baas van de landsadvocaat uitvat, maar dat is niet openbaar. Niemand weet waar hij die gestolen 12 miljoen euro voor nodig had en er is nog geen euro teruggevonden. Fascinerend nietwaar?” en “Landsadvocaat Pels Rijcken verduisterde miljoenen euro’s. Maar no worries, de deken van de Orde van Advocaten gaat onderzoek doen. Weet je waar die deken vroeger werkte 🤔🤔🤔🤔?”

Een opvallende tweet komt van advocaat Peter Schouten, die met Peter R. de Vries samenwerkte in het Marengo-proces. Hij trekt de integriteit van de minister in kwestie en brengt dit in verband met het beoogde onderzoek naar de beveiliging van De Vries: “Fijn, een minister van Justitie die vezwijgt dat een landsadvocaat fraudeert, maar die natuurlijk heeeel onafhankelijk is als hij een vriendje benoemt als voorzitter van een ‘onafhankelijke’ commissie, die vast nooit iets zal verzwijgen. #sneu”

Colofon

Datum	Woensdag 5 oktober 2021
Bronnen	social media
Redactie	Directie Communicatie, team Omgevingskennis, (10)(2e)

Media-analyse fraude Pels Rijcken

Maart-september 2021

Inleiding

In deze analyse van de berichtgeving over de fraude bij Pels Rijcken is op een rij gezet wat de belangrijkste invalshoeken zijn in de media. Hieronder volgens eerst wat algemene conclusies, vervolgens komen de invalshoeken stuk voor stuk aan bod, voorzien van een beschrijving en de belangrijkste personen die zich uitspreken. In een aparte analyse gaan we in op de aandacht op social media.

Algemeen

De fraude bij Pels Rijcken krijgt in maart, als het nieuws naar buiten komt, verreweg de meeste media-aandacht. Latere (en kleinere) pieken zijn te zien vanaf de zomer. In juli neemt de berichtgeving weer stevig toe, nadat bekend wordt dat de fraude vele malen groter is dan eerder werd gedacht. In augustus en september houdt de aandacht aan dankzij de discussie over de toekomst van Pels Rijcken als landsadvocaat, nieuwe berichten over de omvang van de fraude en gedupeerden, en berichten (in september) over het verkeerd inlichten van de Kamer door minister Grapperhaus. FD schrijft verreweg het meest over de fraude, gevolgd door NRC en De Telegraaf.

*t/m 8 oktober

Eerste reacties: nadruk op het notariaat

De eerste golf aan berichtgeving verschijnt vanaf 3 maart naar aanleiding van de verklaring van Pels Rijcken zelf. Met name FD pakt in de eerste dagen uit met een aantal grote artikelen waarin verschillende reacties opgenomen zijn. De eerste reacties bevatten termen als 'ingeslagen als een bom' (Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie) en 'schokkend' (hoogleraar Corporate Governance Leen Paape). Reacties zijn met name gericht op (de gevolgen voor) het notariaat, en er worden ook andere zaken met frauderende notarissen aangehaald. Toch is in de artikelen (en soms in de kop) wel vermeld dat Pels Rijcken landsadvocaat is. Discussie over die titel is in de eerste paar dagen nog niet zichtbaar.

Informerende van de Kamer

In een deel van de eerste golf berichten is vermeld dat minister Grapperhaus in september is ingelicht over het schandaal, en dat hij vervolgens advocatenkantoor Houthoff heeft gevraagd om de notariële werkzaamheden die Pels Rijcken voor het Rijk heeft uitgevoerd tegen het licht te houden. Daarbij zijn geen misstanden naar boven gekomen, zo liet de minister aan de Tweede Kamer weten. 'Ook voor het overige bestaat op basis van hetgeen

Mediabeeld | I

mij bekend is momenteel geen aanleiding tot zorg ten aanzien van de kwaliteit en legitimiteit van de werkzaamheden van de landsadvocaat ten behoeve van de staat', wordt de minister geciteerd in de artikelen.

In een NRC-artikel van 5 maart over de gedupeerden wordt gesteld dat minister Grapperhaus in zijn Kamerbrief de indruk wekte dat de overheid niet was geraakt door de fraude, terwijl bleek dat ook gemeenten gedupeerd waren. Media citeren onder meer SP-Kamerlid Michiel van Nispen, die kritisch is over deze Kamerbrief omdat er gesuggereerd zou worden dat de overheid niet betrokken was bij de fraudekwesities.

Later wordt in berichtgeving over het onderzoek van Deloitte ook kort vermeld dat Grapperhaus eerder stelde dat de staat niet benadeeld is door de fraude. Uit het onderzoek van Deloitte bleek van wel.

Op 8 maart schrijft het FD dat minister Grapperhaus al eerder dan hij deed vermoeden wist van het onderzoek naar Pels Rijcken: 'Minister Ferd Grapperhaus van Justitie heeft vorige week verzwegen dat hij al eerder was geïnformeerd over een onderzoek naar mogelijke criminele activiteiten bij Pels Rijcken, het kantoor van de landsadvocaat. Grapperhaus schreef vorige week dinsdag aan de Tweede Kamer dat het kantoor zelf hem in september op de hoogte stelde van fraude van €10 mln. Nu blijkt dat de top van het Openbaar Ministerie hem al in het voorjaar van 2019 had ingelicht. Het ministerie bevestigt dat na vragen van het FD.'

Op 29 september kopt NRC dat minister Grapperhaus de Kamer verkeerd inlichtte. Uit documenten verkregen op basis van de Wob blijkt dat Grapperhaus al in augustus 2020 van de top van het OM hoorde dat Oranje van omvangrijke fraude werd verdacht. De krant schrijft: "Grapperhaus schreef de Kamer afgelopen maart dat hij pas van de fraude op de hoogte raakte nadat Pels Rijcken zijn ministerie in september 2020 vertrouwelijk op de hoogte stelde. Enkele dagen later onthulde het Financieel Dagblad echter dat de minister al in 2019 door het OM over de fraudeverdenking en een onderzoek werd geïnformeerd. Grapperhaus zette dat bericht snel recht door op eigen initiatief de Kamer te informeren dat hij in maart 2019 slechts summier „en marge" van een overleg was geïnformeerd over een verdenking van fraude tegen „een notaris". Dat Grapperhaus al in augustus met de naam Oranje werd geconfronteerd, mocht van hem niet de Kamerbrief, zo schrijft NRC. Ook in FD komt dit onderwerp aan bod.

Interne controle

Al snel komen (in onder meer NRC) vragen aan bod over interne controle en toezicht. Hoogleraar notariele recht Leon Verstappen zegt daarover: "Kantoren moeten hun controle zodanig inrichten dat niet één persoon kan gaan over wat er op een rekening staat. Het gebeurt nota bene bij de landsadvocaat. Die moeten dit soort procedures gewoon goed op orde hebben. Er moeten altijd meerdere mensen meekijken, zodat iemand niet zo'n gelegenheid krijgt." Deze conclusie komt vaker terug in artikelen: als er een medebestuurder aangesteld was, dan had de fraude voorkomen kunnen worden. Dit wordt vaak omschreven als belangrijk aspect bij de schuldvraag, en aangedragen als reden om Pels Rijcken wel degelijk als medeschuldige te zien.

Extern toezicht

Aanvankelijk is vooral BFT in beeld als toezichthouder. BFT reageert in de eerste berichtgeving in FD bij monde van directeur Marijke Kaptein. De waakhond is dan inmiddels een onderzoek gestart. "De hamvraag is waarom dit zo lang onder de radar is gebleven", zegt ze. "Los van deze zaak: ik heb als officier van justitie heel veel fraudezaken gedaan en ik heb me daarbij altijd verbaasd dat genoeg kennelijk nooit genoeg is. Maar we weten niet of zoiets hier ook een rol heeft gespeeld. Waarom hij? Waarom nu? Waarom dit? Dat zijn hele logische vragen." Kaptein spreekt verder met klem tegen dat BFT mogelijk coulanter is voor grote notariële kantoren. "Daarover kan ik in alle eerlijkheid zeggen dat reputatie geen rol heeft gespeeld. Wij behandelen kleine en grote kantoren op dezelfde manier. Dat is echt een thema bij ons."

In berichtgeving in het FD over het onderzoek komen ook Kamervragen van SP aan bod, vermeld is dat de partij zich afvraagt of toezichthouders en de opsporingsdiensten voldoende capaciteit hebben om dit soort zaken op te sporen. BFT heeft volgens zijn jaarverslag zes fte voor 770 kantoren, zo is te lezen.

Het FD hamert op 9 maart in het redactioneel commentaar op onafhankelijke controle: "Zowel bij advocaten als bij notarissen vallen eens in de zoveel tijd rotte appels door de mand, getuige de tientallen tuchtzaken in een jaar. Maar een reeks incidenten is geen incident meer, maar een trend. De eerste les van de affaire Pels Rijcken moet dan ook zijn dat zelfs de gerenommeerdste personen en kantoren ernstig in de fout kunnen gaan. Het helpt dan niet dat de huidige controleurs vooral vakgenoten zijn of hele kleine toezichthouders, juist nu onafhankelijke conclusies zo belangrijk zijn. Omdat er nog veel andere vragen onbeantwoord blijven."

FD is ook in de maanden daarna de krant die het meest over onafhankelijk toezicht schrijft, onder andere in een drieluik vanaf 29 juni. Het gaat daarbij onder andere over Dekens die harder zouden moeten optreden, maar die terughoudend zouden zijn met bijvoorbeeld het uitdelen van bestuurlijke boetes. Het FD schrijft ook dat de dekens zich met name richten op eenpitters en kleine kantoren, en grote kantoren 'grotendeels ongemoeid' laten.

Ook later is er nog aandacht voor de rol van de dekens. In juli verschijnen in veel media berichten over het rapport van Deloitte, waaruit blijkt dat de fraude veel groter was dan gedacht. In een deel is vermeld dat Pels Rijcken onder verscherpt toezicht is komen te staan van de deken. Op 11 september pakt het FD groot uit met een uitgebreid artikel over toezicht van de dekens op de grote kantoren. Kritiek dat ze de grote kantoren grotendeels met rust zouden laten komt aan bod, evenals het grote onderzoek naar cultuur en integriteit bij de

grote kantoren dat de dekens hebben aangekondigd. De fraude bij Pels Rijcken is een rode draad in het artikel. In een redactioneel commentaar stelt de krant later die week dat het tijd is dat de dekens 'hun tanden tonen'.

Op 9 juli verschijnt berichtgeving in FD over de aanscherping van vijf regels door de KNB. In het redactioneel commentaar van 10 juli pleit het FD voor een externe controleur die naleving van die regels controleert.

Rol advocaten Pels Rijcken

Op 5 maart melden verschillende media dat ook de rol van de advocaten van Pels Rijcken wordt onderzocht. De Haagse deken van de Orde van Advocaten zegt 'ontsteld' te zijn over het schandaal, en maakt zich 'zeer veel zorgen' over het aanzien van de advocatuur. Hij is daarom met een onderzoek gestart, omdat hij antwoord wil op de vraag of er advocaten van het kantoor betrokken zijn geweest bij de miljoenenfraude. "Hoewel daar nu nog niets van is gebleken, moet ik dat toch zelf gaan bekijken", aldus deken Arjen van Rijn. OP 11 maart meldt NRC dat dit onderzoek onder toezicht komt te staan van een deken uit een ander arrondissement. Dit omdat sommigen de onafhankelijkheid van de Haagse deken in twijfel trokken. In berichten over het verscherpte toezicht van de Orde wordt vermeld dat de Orde heeft geconcludeerd dat er geen advocaten van Pels Rijcken betrokken waren bij de fraude.

Discussie over Pels Rijcken als landsadvocaat

Ook al leggen de eerste berichten de nadruk op het notariaat, in de dagen daarna verschijnen al snel de berichten waarin vraagtekens worden geplaatst bij de functie van Pels Rijcken als landsadvocaat. In berichten in onder meer FD worden Kamervragen van Michiel van Nispen (SP) genoemd, waarin hij opheldering vraagt over hoe de fraude kon plaatsvinden bij het kantoor van de landsadvocaat. "Ik heb toch al nooit begrepen waarom je afhankelijk wil zijn van één advocatenkantoor", aldus van Nispen. Opvallend genoeg wijdt Youp van 't Hek zijn column op 6 maart aan de fraude, en gaat hij in op het al dan niet aanhouden van Pels Rijcken als landsadvocaat. Hij stelt dat het kantoor in de rechtbank niet meer serieus genomen kan worden.

Op 10 maart verschijnt in NRC een opiniestuk van Ina Brouwer, advocaat privacyrecht en oud-politica. In het stuk is Brouwer kritisch op de monopoliepositie van Pels Rijcken als landsadvocaat. Volgens Brouwer is het niet gek dat een kantoor dat altijd alle zaken doet voor de overheid meegaat in de wereld van ambtenaren met "zwartgelakte alinea's in ambtelijke stukken, zoals we weten uit de Toeslagenaffaire." (...) "Voorstelbaar is ook dat hij gaat denken dat hij alles geheim moet houden, er niemand mag meekijken, zelfs zijn eigen kantoorgenoten niet. Van het een kan zo het ander komen. Een dergelijke monopoliepositie kan een voedingsbodem zijn voor fraude, corruptie en collusie. Daarom bestaan er ook Europese aanbestedingsregels. Vreemd genoeg zijn die kennelijk niet op de landsadvocaat van toepassing." Ze pleit ervoor om 'bijvoorbeeld' om de vijf jaar een openbare aanbesteding te laten plaatsvinden voor de functie van landsadvocaat. Ook op 10 maart verschijnt in onder meer FD berichtgeving over minister Grapperhaus die 'gedetailleerde uitleg' wil van Pels Rijcken over de maatregelen die daar getroffen zijn. Vermeld is dat Grapperhaus benadrukt dat hij geen reden ziet om de banden te verbreken.

In een stuk in het Nederlands Juristenblad van begin juni pleiten Marcel Pheijffer (hoogleraar Nyenrode) en Jeroen Princen (DVDW Advocaten) voor vragen over de toekomstige inschakeling van Pels Rijcken als landsadvocaat. Diverse nieuwsmedia pikken het opiniestuk op.

Op 5 augustus verschijnt in NRC een opiniestuk van Gerrit van Maanen (emeritus hoogleraar vermogensrecht privaatschiedenis), waarin hij stelt dat Pels Rijcken 'onder geen enkel beding' landsadvocaat kan blijven. Van Maanen noemt redenen zoals dat het bedrijf stal van de staat, en dat in het kantoor 18 jaar criminele activiteiten plaatsvonden. Van Maanen gaat echter vooral in op het argument dat de staat Pels Rijcken in heeft gezet in vele duizenden procedures waarbij bedrijven de maat werd genomen, onder meer in Bibob-zaken. Van Maanen betoogt dat Pels Rijcken valt onder de twee gronden van het toetsingskader van de wet Bibob, en stelt dat de overheid dus geen zaken zou mogen doen met PR. "Ja, het is een harde conclusie dat de staat weg moet bij Pels Rijcken. Ik beseef heel goed dat de fatsoenlijke mensen die nu bij Pels Rijcken werken geen persoonlijk verwijt treft. Maar we kunnen niet met twee maten meten: we zijn ook hard tegen kleine organisaties waar gerommeld werd. En we moeten ook beseffen dat het interne controlesysteem bij Pels Rijcken gefaald heeft. Wie anderen de maat neemt, moet ook zelf aan de hoogste maatstaven voldoen." FD besteedt ook aandacht aan dit opiniestuk, en spreekt met Van Maanen. Advocaat Jasper Hagers stelt in het stuk dat het ook gaat om geloofwaardigheid. "Pels Rijcken zou een voorbeeldfunctie moeten hebben. Als in de financiële sector klantgeld wordt gestolen, is het klaar met de vergunning en wordt het bestuur opnieuw getoetst en dikwijls afgekeurd. Waarom hier dan niet?"

Op 13 augustus publiceert NRC wederom een artikel over de vraag of het tijd is voor een nieuwe landsadvocaat. Diana de Wolff, buitengewoon hoogleraar advocatuur aan de UvA, heeft begrip voor de houding van Grapperhaus dat het niet nodig is. "Als het hele kantoor verrot zou zijn, heeft Grapperhaus wel een probleem. Maar tot dusver heb ik de indruk dat het om een individuele advocaat ging. Pels Rijcken is gewoon een goed advocatenkantoor." De Wolff en Gerrit Van Maanen gaan in het artikel in op de ingewikkeldheid van het vinden van een nieuwe landsadvocaat. De Wolff: Een geschikte kandidaat moet groot genoeg zijn (in de top-20 van grootste advocatenkantoren) en beschikken over brede expertise. En hij moet bereid zijn om veel grote - lucratieve -

klanten te laten lopen. De landsadvocaat die zowel de regering als lagere overheden bijstaat, mag niet tegelijkertijd zakendoen met bedrijven die procederen tegen dezelfde overheid. Dat is niet erg aantrekkelijk voor de grote kantoren op de Zuidas, denkt De Wolff.

Van Maanen ziet dat minder somber in. "Als een kantoor het ambt van landsadvocaat krijgt toebedeeld, dan zal een flink deel van de advocaten van Pels Rijcken overgaan naar het nieuwe kantoor." Van Maanen pleit voor een overgangsregime, waarbij Pels Rijcken lopende zaken afhandelt en nieuwe zaken worden gegund aan een ander kantoor. Van Maanen denkt wél dat er interesse is. "Het is heel eervol om landsadvocaat te zijn."

SP-Kamerlid Michiel van Nispen vindt dat Grapperhaus op zoek moet naar een ander kantoor, zo zegt hij in het artikel. "Als de overheid streng is voor burgers en bedrijven, waarom dan niet voor zijn advocaat?" Van Nispen begrijpt dat het niet eenvoudig is om de banden te verbreken met een kantoor waarmee de overheid vele tientallen zaken doet. "Maar ik vind dat we heel serieus moeten kijken welke alternatieven er zijn."

Ook Volkskrant schrijft rond 13 augustus over deze kwestie. Ook hier komt Diana de Wolff aan het woord. Hier wil ze nog geen duidelijk oordeel geven over de toekomst van Pels Rijcken als landsadvocaat, omdat er nog onderzoek loopt. Maar ze kan zich de mening van Grapperhaus voorstellen. Ook hier wijst ze erop dat het vinden van een plaatsvervanger niet zo makkelijk is.

Gedupeerden

Ook volgt ook al snel berichtgeving over wie de gedupeerden zijn. Er is dan sprake van beleggers en gemeenten. In een NRC-artikel van 5 maart over deze gedupeerden wordt vermeld dat minister Grapperhaus in zijn Kamerbrief nog de indruk wekte dat de overheid niet was geraakt door de fraude. Media citeren onder meer SP-Kamerlid Michiel van Nispen, die kritisch is over deze Kamerbrief omdat er gesuggereerd zou worden dat de overheid niet betrokken was bij de fraudekwesties. "Maar nu blijkt dat in een van de fraudedossiers wel provincies en gemeenten zijn getroffen", aldus Van Nispen.

In de loop der tijd komt steeds meer naar buiten over gedupeerden. Zo wordt halverwege april bekend dat daar ook buitenlandse partijen bij zitten. Ook verschijnen berichten over het afdoen van de schade. Zo schrijft het FD op 18 mei dat Pels Rijcken de fraude nog altijd niet heeft terugbetaald.

In juli verschijnen in veel media berichten over het rapport van Deloitte, waaruit blijkt dat de fraude veel groter was dan gedacht. In de artikelen is vermeld dat ook de staat slachtoffer van de fraude werd, sommige media leggen in hun berichtgeving de nadruk op dat aspect. Op 20 juli meldt het FD bovendien dat ook banken slachtoffer werden van de fraude. Een week later verschijnen berichten over de schade die de gemeente Den Haag heeft gelopen, en die Pels Rijcken moet terugbetalen. In de gemeenteraad pleit Hart voor Den Haag ervoor dat de gemeente de samenwerking met Pels Rijcken moet stopzetten.

Begin september is opnieuw aandacht voor de schade: FD meldt op 2 september dat de rekening van de fraude maar blijft oplopen, en inmiddels 16 miljoen euro is. Op 7 september meldt NRC dat bij de fraude bij Pels Rijcken misbruik werd gemaakt van het Rode Kruis. Oranje richtte bij zijn megafraude een valse stichting van het Rode Kruis op, zo blijkt uit onderzoek van NRC. Eind september blijkt dat ook de provincie Gelderland gedupeerd is door de fraude.

Betrokkenheid bij zakelijke belangen bewindslieden

Op 12 maart meldt De Telegraaf dat Frank Oranje de zakelijke belangen van Grapperhaus op afstand zette, toen hij als minister aantrad. Eind september schrijft het FD op basis van documenten die zijn vrijgegeven na een Wob-verzoek dat Oranje betrokken was bij de zakelijke belangen van ministers Hoekstra, Kaag en Van Engelshoven rond de oprichting van het kabinet Rutte III.

Schuldvraag en strafrechtelijk onderzoek

In aanvankelijke berichtgeving is steeds vermeld dat Pels Rijcken zichzelf ziet als slachtoffer van de fraude. In mei klinkt kritiek op deze slachtofferrol, van Marcel Pheijffer (hoogleraar Nyenrode) en Jeroen Princen (DVDW Advocaten). Zij stellen in het Nederlands Juristenblad dat Pels Rijcken medeverantwoordelijk is voor de fraude, omdat er 'kennelijk' te weinig waarborgen en controlemechanismen waren om te voorkomen dat Oranje overboekingen naar privérekeningen kon doen. De Telegraaf plaatst een artikel over de kritiek van Pheijffer en Princen.

Ook in NRC (10 juni) komt de schuldvraag aan bod, en gaat het over de mogelijkheid dat Pels Rijcken als rechtspersoon aansprakelijk wordt gesteld. Het artikel spreekt van 'talmend' onderzoek: het OM zou achterover zitten omdat Pels Rijcken als slachtoffer wordt beschouwd. In juli verschijnen in veel media berichten over het rapport van Deloitte, waaruit blijkt dat de fraude veel groter was dan gedacht. In een deel van de berichten is vermeld dat het OM daarop verder gaat met het strafrechtelijk onderzoek.

Maatregelen bij Pels Rijcken

Op 10 maart verschijnt in onder meer FD berichtgeving over minister Grapperhaus die 'gedetailleerde uitleg' wil van Pels Rijcken over de maatregelen die daar getroffen zijn. Op 15 april schrijft FD dat Pels Rijcken een bestuurder aanstelt voor governance. Ook op 17 juli is er in het FD aandacht voor wat Pels Rijcken doet: het kantoor zegt naar aanleiding van het onderzoek 'de organisatie in brede zin op het gebied van governance, risk en compliance' te versterken. "Voorts zijn wij gestart met dialoogsessies met bijzondere aandacht voor een open

cultuur met oog voor risico's", aldus het kantoor. Eerder stelde Pels Rijcken nieuwe bestuursleden aan onder wie Susi Zijderveld, expert op het gebied van compliance, aldus FD.

In de zomer (10 juli) schrijft FD dat minister Grapperhaus striktere eisen onderzoekt voor Pels Rijcken. Twee hoogleraren zijn gevraagd om advies te geven over de vraag of hij meer eisen aan de bedrijfsvoering en transparantie kan stellen.

Colofon

Datum	Vrijdag 8 oktober 2021
Bronnen	Kranten, online nieuwsmedia
Redactie	Directie Communicatie, team Omgevingskennis, (10)(2e) en (10)(2e).

To: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW (10)(2e) @minjenv.nl]
Cc: (10)(2e) @minjenv.nl]
From: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES
Sent: Fri 10/8/2021 1:23:09 PM
Subject: RE: Concept Kamerbrief adviezen hoogleraren en verbetermaatregelen Kantoor I
Received: Fri 10/8/2021 1:23:10 PM
[Concept Kamerbrief adviezen hoogleraren en verbetermaatregelen Kantoor HH.docx](#)

Hi (10)(2e), bijgaand nog wat aanvullingen van mijn kant. Tot maandag!

Groet,

(10)(2e)

(10)(2e)

Verzonden: vrijdag 8 oktober 2021 14:35

Aan: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW

CC: (10)(2e) BD/DBO/ADVIES

Onderwerp: Concept Kamerbrief adviezen hoogleraren en verbetermaatregelen Kantoor I

Ha (10)(2e),

Zie bijgaand. Het was niet voor alle vragen/opmerkingen die ik had mogelijk tekstsuggesties te doen, omdat ik van sommige dingen niet precies wist wat werd bedoeld. Heb ook gevraagd aan (10)(2e) om mee te kijken, mogelijk dat zij nog suggesties nastuurt.

Groeten (10)(2e)

To: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES (10)(2e)@minjenv.nl; (10)(2e)@minjenv.nl
From: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW
Sent: Fri 10/8/2021 2:21:57 PM
Subject: RE: Concept Kamerbrief adviezen hoogleraren en verbetermaatregelen Kantoor I
Received: Fri 10/8/2021 2:21:57 PM
[Concept Kamerbrief adviezen hoogleraren en verbetermaatregelen Kantoor versie 2 met opm \(10\)\(2e\) en \(10\)\(2e\) schoon.docx](#)
[Concept Kamerbrief adviezen hoogleraren en verbetermaatregelen Kantoor versie 2 met opm \(10\)\(2e\) en \(10\)\(2e\) verwerkt.docx](#)

Hallo (10)(2e) en (10)(2e),

Dank voor jullie uitgebreid commentaar. In de bijlage de brief met reacties op jullie opmerkingen en revisies en een schoon exemplaar. Ik ga er dit weekend nog verder aan sleutelen en wil de brief zondag begin van de middag mailen aan de deelnemers van het overleg. Mochten jullie nog energie hebben om deze tekst te becommentariëren, is dat uiteraard welkom. Goed weekend en tot maandag!

Groeten

(10)(2e)

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag
.....

M (10)(2e)
(10)(2e)@minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv
.....

Voor een rechtvaardige en veilige samenleving
.....

Van: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES
Verzonden: vrijdag 8 oktober 2021 15:23
Aan: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW
CC: (10)(2e)
Onderwerp: RE: Concept Kamerbrief adviezen hoogleraren en verbetermaatregelen Kantoor I

Hi (10)(2e), bijgaand nog wat aanvullingen van mijn kant. Tot maandag!

Groet,
(10)(2e)

(10)(2e)@minjenv.nl >

Verzonden: vrijdag 8 oktober 2021 14:35
Aan: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e)@minjenv.nl>
CC: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e)@minjenv.nl>
Onderwerp: Concept Kamerbrief adviezen hoogleraren en verbetermaatregelen Kantoor I

Ha (10)(2e),

Zie bijgaand. Het was niet voor alle vragen/opmerkingen die ik had mogelijk tekstsuggesties te doen, omdat ik van sommige dingen niet precies wist wat werd bedoeld. Heb ook gevraagd aan (10)(2e) om mee te kijken, mogelijk dat zij nog suggesties nastuurt.

Groeten (10)(2e)

To: Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e)@minjenv.nl
Cc: (10)(2e) - BD(10)(2e)@minjenv.nl; (10)(2e) (10)(2e)@minjenv.nl; (10)(2e)
(10)(2e)@minjenv.nl; (10)(2e) (10)(2e)@minjenv.nl; (10)(2e) (10)(2e)
(10)(2e)@minjenv.nl; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES(10)(2e)@minjenv.nl; (10)(2e) -
BD/DBO/ADVIES(10)(2e)@minjenv.nl; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW(10)(2e)@minjenv.nl
From: (10)(2e) BD/DWJZ/JZW
Sent: Sun 10/10/2021 11:47:43 AM
Subject: Concept kamerbrief tbv overleg 11-10, 9.00 uur: Dossier Landsadvocaat
Received: Sun 10/10/2021 11:47:45 AM
[Concept Kamerbrief adviezen hoogleraren en verbetermaatregelen Kantoor V.docx](#)
[Advies Vergelijkingsversie BH def tov TRO def.pdf](#)

Beste Ferd ea,

Hierbij de concept Kamerbrief over de kwestie PR nav de adviezen van de hoogleraren. Morgen om 9 uur bespreken we dit concept. Voor de volledigheid voeg ik ook de vergelijkingsversie van de adviezen van beide hoogleraren bij, zodat jullie hun voorstellen in één document hebben.

Groeten

(10)(2e)

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
M (10)(2e)
(10)(2e)@minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

.....
Voor een rechtvaardige en veilige samenleving
.....

|

Advies inzake de toekomstige relatie tussen de Staat en (het kantoor van) de Landsadvocaat

Prof. Bob Hoogenboom

|

~~Prof. Tom Ottervanger~~

1 september 2021

1. Inleiding

Het kantoor Pels Rijcken waaraan zowel advocaten als notarissen zijn verbonden heeft als kantoor van de advocaat aan wie bij Koninklijk besluit de titel ‘landsadvocaat’ is verleend, een bijzondere positie. Het kantoor is in opspraak geraakt door binnen het kantoor gepleegde fraude welke mede vanwege die bijzondere positie veel aandacht heeft gekregen in de politiek en de media. De fraudekwestie is de aanleiding geweest voor dit advies.

Naast de praktijk voor de Staat (inbegrepen bij voorbeeld de belastingdienst en het Openbaar Ministerie), de zogenoemde ‘landspraktijk’ of ‘Staatspraktijk’ waarop de titel landsadvocaat betrekking heeft, wordt Pels Rijcken veelvuldig ingeschakeld door provincies, gemeenten en bv publiekrechtelijke toezichthouders waarbij het ‘gezag’ van de landsadvocatuur een rol kan spelen.

Het merendeel van de juridische aangelegenheden wordt voor wat betreft de Staat binnen de Ministeries zelf afgehandeld. Wanneer zaken worden uitbesteed is de Staat vrij in de keuze van een advocaat, maar met name om de eenheid in vertegenwoordiging te bevorderen wordt het van belang geacht dat niet in elke procedure een ander kantoor de belangen van de Staat behartigt. Daarom wordt de Staat in beginsel zoveel mogelijk door hetzelfde advocatenkantoor bijgestaan ¹

Het grootste deel van de zaken waarin Pels Rijcken wordt ingeschakeld betreft civiele procedures waarin vertegenwoordiging door een advocaat wettelijk verplicht is. Naast deze civiele procedures, wordt het kantoor soms ook ingeschakeld in bestuursrechtelijke zaken met name daar waar de bijzondere expertise van de landspraktijk en uniformiteit in de behandeling gewenst is.

Opdracht

Aan ons is voor een deskundigenadvies de volgende vraag voorgelegd:

¹ Ca twee-derde van de kosten van externe juridische bijstand – niet uitsluitend advocatuurlijke of notariële bijstand - betreft het kantoor van de landsadvocaat. Vragen van het lid Groothuizen (D66) aan de Minister voor Rechtsbescherming over *procedeergedrag van de rijksoverheid* (ingezonden 20 augustus 2019).

Antwoord van Minister Dekker (Rechtsbescherming) (ontvangen 2 oktober 2019) Zie ook Aangangsel Handelingen, vergaderjaar 2018–2019, nr. 3930. In 2018 gaf de Staat 25 miljoen euro uit voor het inhuren van de landsadvocaat. In 2017 was dat 23 miljoen euro. Het ministerie van Justitie en Veiligheid geeft in 2018 5,5 miljoen en het ministerie van Defensie 4,7 miljoen euro. Andere overheden doen minder vaak een beroep op de landsadvocaat.

wat zijn passende eisen en verantwoordingsverplichtingen op het gebied van praktijkuitoefening en bedrijfsvoering die de Staat als client kan stellen aan (het kantoor van) de landsadvocaat in het licht van de publieke functie van de Staat?

Anders dan de (lopende) onderzoeken van Deloitte/Van Doorne, het kantoor Pels Rijcken zelf, de Deken in Den Haag, het BFT en het Openbaar Ministerie en, meer in het algemeen, de onderzoeken van onafhankelijke toezichthouders naar de kwaliteit en het functioneren van het toezicht en de WODC onderzoeken betreffende de advocatuur, is de opdracht niet een reconstructie van de fraude te maken of het toezicht op advocatuur en notariaat tegen het licht te houden.

Centraal staat de wijze waarop de relatie tussen de Staat en de landsadvocaat, en zijn kantoor, is vormgegeven. Formeel is dat op dit moment op basis van Koninklijke besluiten uit 1965 en 2018 en de overeenkomst tussen landsadvocaat Reimer Veldhuis en de Staat uit 2018. De Minister van Justitie en Veiligheid (hierna: ‘de Minister van Justitie’ of ‘de Minister’) is als *primus inter pares* van de overheidsinstellingen die gebruik maken van de diensten van de landsadvocaat direct verantwoordelijk en eerste aanspreekpunt voor de relatie.

Het kantoor van de landsadvocaat is daarnaast uiteraard onderworpen aan een generiek systeem van regelgeving en toezicht voor zowel advocatuur als notariaat waarvoor de Minister van Justitie politiek verantwoordelijk is. Feitelijk zijn evenwel de KNB en de NOvA verantwoordelijk voor beleid, beroepsregels en handhaving binnen een stelsel dat gekenmerkt wordt door zelfregulering. De KNB en de NOvA stellen de gedrags- en beroepsregels vast, het toezicht wordt uitgeoefend door de KNB, het Bureau Financieel Toezicht (BFT) dat als zelfstandig bestuursorgaan toezicht houdt op financiën, de kwaliteit en de integriteit van het notariaat, en de Dekens. Zowel het notariaat als de advocatuur kent tuchtrechtspraak. De Minister heeft een indirecte relatie tot dit generieke systeem van toezicht en handhaving.

Naast de formele grondslagen hebben wij aandacht besteed aan de manier waarop de communicatie, het overleg, tussen ‘opdrachtgever’ en ‘opdrachtnemer’ in de praktijk gestalte krijgt.

Werkwijze

Wij hebben op basis van anonimiteit vertrouwelijke gesprekken gevoerd met diverse (in)direct betrokkenen binnen de overheid, het notariaat/de advocatuur, de rechtspraak, Pels Rijcken en de academische wereld.

Wij hebben open bronnen over de fraudezaak en het generieke systeem van toezicht bestudeerd, evenals Kamervragen en -antwoorden, wetenschappelijke publicaties, onderzoeksjournalistiek en (recente) beleidsvoornemens van de NOvA, het College van Toezicht op de Advocatuur en de KNB naar aanleiding van de fraude bij Pels Rijcken.

Speciale aandacht hebben wij ook gegeven aan de Kamerbrief van 13 maart 2020 *'Aanbesteding betalingsverkeer – Ernstige beroepsfout en MVO'*. Hierin worden aanvullende eisen gesteld aan opdrachtnemers van de Staat op het terrein van de financiële dienstverlening. Doelstelling was te bezien of er overeenkomsten of verschillen zijn met de relatie tussen de Staat en de landsadvocaat.

Wij ~~Dat~~ hebben we ook gedaan door kennis ~~genomen te nemen~~ van de discussie over hervormingen van de accountancy. Hier spelen vergelijkbare discussies over de scheiding van advisering en de controlepraktijk en is gekozen om in raden van bestuur niet-accountants aan te stellen.²

Wij hebben geen inzage gekregen in de diverse lopende onderzoeken. Wel is in algemene zin over de inhoud gepraat met betrokken gesprekspartners. Centraal in die gesprekken stonden inzichten die mogelijk relevant zouden kunnen zijn voor onze opdracht.

In gesprekken (evenals in het maatschappelijk debat) lopen verschillende onderwerpen door elkaar: de (on)wenselijkheid van de gepercipieerde monopolie positie van de landsadvocaat, elementen van de concrete fraudezaak, de 'sterkte' van het BFT, het stelsel van generiek toezicht in het algemeen (en onderdelen daarvan zoals de kwaliteit van het toezicht door bijvoorbeeld de dekens).³ Onze specifieke opdracht laat niet toe al deze kwesties te behandelen. Maar we kunnen er ook op onderdelen niet altijd aan voorbij gaan.

2. De positie en praktijk van de landsadvocaat

De formele positie

² <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/corporate-governance/toezicht-op-accountants>. Zie ook: <https://fd.nl/ondernemen/1394382/hoekstra-plaatst-veel-meer-accountants-onder-verscherpt-toezicht>

³ Vergelijk ook de diversiteit in de Kamervragen die over de fraudezaak gaan.

Bij Koninklijk besluit van 2 april 1965 is het Koninklijk besluit van 1 augustus 1879 ingetrokken en een nieuwe regeling inzake de landsadvocatuur vastgesteld. Artikel 2 bepaalt dat aan de advocaat die geregeld voor de Staat als zodanig optreedt, de titel van landsadvocaat kan worden verleend en dat die verlening te allen tijde kan worden ingetrokken. Ingevolge artikel 3 kan de Minister van Justitie, na overleg met de landsadvocaat, aan andere advocaten de titel van plaatsvervangend landsadvocaat verlenen.

Bij Koninklijk besluit van 27 juni 2018 is de titel per 1 september 2018 verleend aan mr R.W Veldhuis. De landsadvocaat is een 'gewone' zelfstandig gevestigde advocaat, geen ambtenaar of bestuurder, met (onder meer) de Staat als cliënt.

Op grond van artikel 10 van Richtlijn 2014/24/EU (geïmplementeerd in de Aanbestedingswet 2012) geldt geen aanbestedingsplicht voor bepaalde specifieke overheidsdiensten inbegrepen juridische diensten. Het HvJ EU heeft, gelet op de bijzondere aard van juridische dienstverlening in het algemeen en met name ten behoeve van de overheid wanneer publieke belangen een rol spelen, de geldigheid van artikel 10 bevestigd (ECLI:EU:C:2019:472)⁴.

Deze geldigheid wordt betwist in het maatschappelijk debat naar aanleiding van de fraudezaak.⁵

Tussen de Staat en de landsadvocaat is bij overeenkomst (per 1 september 2018) bepaald dat '(de landsadvocaat) zich verbindt zijn kantoor zodanig in te richten dat de zaken van de Staat door hem of zijn kantoorgenoten naar behoren kunnen worden behandeld' (artikel 1.2). Hij is '...op grond van de belofte, door hem als advocaat afgelegd, verplicht tot geheimhouding met betrekking tot zaken die hij voor de Staat behandelt' (artikel 1.3).

De overeenkomst geeft de landsadvocaat geen 'recht' op inschakeling door de Staat. Wel is vastgelegd dat de landsadvocaat geen zaken zal aannemen voor derden waarbij het risico bestaat dat de belangen van de Staat, van welke aard ook, geschaad zouden kunnen worden (artikel 2).

⁴ De wenselijkheid wordt betwist in het maatschappelijk debat naar aanleiding van de fraudezaak <https://www.nrc.nl/nieuws/2021/08/03/pels-rijcken-kan-onder-geen-enkel-beding-landsadvocaat-blijven-a4053478> Zie ook: <https://www.nrc.nl/nieuws/2021/08/12/is-het-tijd-voor-een-andere-landsadvocaat-en-is-die-te-vinden-a4054614> en <https://fd.nl/ondernemen/1407347/kan-pels-rijcken-bedrijven-en-burgers-nog-wel-de-maat-nemen>

⁵ <https://www.nrc.nl/nieuws/2021/08/03/pels-rijcken-kan-onder-geen-enkel-beding-landsadvocaat-blijven-a4053478> Zie ook: <https://www.nrc.nl/nieuws/2021/08/12/is-het-tijd-voor-een-andere-landsadvocaat-en-is-die-te-vinden-a4054614> en <https://fd.nl/ondernemen/1407347/kan-pels-rijcken-bedrijven-en-burgers-nog-wel-de-maat-nemen>

De overige bepalingen zijn betrekkelijk algemeen van aard en betreffen de inrichting van een zogeheten 'helpdesk', het delen van kennis, ~~deurenadministratie~~ de urenadministratie, declaratiebeleid, beroepsaansprakelijkheid, toegang tot een portal. Waar relevant zal deze overeenkomst hieronder nader ter sprake komen.

De 'landspraktijk'.

De landspraktijk bestaat uit een (civiele en bestuursrechtelijke) procespraktijk en een adviespraktijk. Vaak in verwerende positie wordt voor de Staat geprocedeerd over een veelheid van onderwerpen, bij voorbeeld inzake aansprakelijkheid (onrechtmatige overheidsdaad), contractenrecht, nadeelcompensatie, subsidieregelingen, onderwijsrecht, gereguleerde sectoren, mensenrechten, klimaat maatregelen, rechtspositie van ambtenaren, beslag en executie (waaronder in strafvorderlijk kader), geschillen in de justitiële keten (inzet dwangmiddelen, tenuitvoerlegging, penitentiair recht en internationale rechtshulp in strafzaken), vreemdelingenrecht, ruimtelijke ordening, aanbestedingen, privacy en gegevensuitwisseling (AVG, politiegegevens, justitiële en strafvorderlijke gegevens en gegevens van inlichtingendiensten), Europees recht (landbouw, staatssteun, mededinging), publiek/private samenwerking.

De adviespraktijk, advocatuur en notariaat, betreft eveneens een veelheid aan onderwerpen, waaronder de hiervoor genoemde en bijvoorbeeld staatsdeelnemingen, de informatieverplichtingen van de regering, de comptabiliteitsregelgeving. Het advieswerk bevat naast het opstellen van concrete juridische adviezen ook het meedenken met ambtenaren over de aanpak van een bepaalde problematiek. Zo is in het voorbije jaar geadviseerd over de verenigbaarheid van mogelijke coronamatregelen met het EVRM en de Grondwet en de aanpak van corona in penitentiaire inrichtingen. Waar nodig wordt samengewerkt met het notariaat of worden werkzaamheden zelfstandig door het notariaat verricht. Bij voorbeeld de begeleiding in het kader van rechtspersonen waarbij de Staat betrokken is als aandeelhouder of contractspartij, verdeelvraagstukken bij radiofrequenties door middel van loting, door de Staat geïnitieerde aan- en verkoopprocedures van vastgoed.

3. Een bijzondere relatie

Als boven aangegeven is geen sprake van een wettelijk of contractueel verankerd monopolie, noch heeft de landsadvocaat een quasi-exclusieve status. Dat neemt niet weg dat zijn positie, en daarmee die van zijn kantoor, ten opzichte van de Staat, en indirect evenzeer ten opzichte van lagere overheden en publiekrechtelijke organisaties, een speciale is. In zekere zin is sprake van een bevoorrechte positie maar wel één die permanent ‘verdiend’ moet worden door de vertrouwensrelatie en de kwaliteit en prijs van de dienstverlening in zake zowel advisering als procesvoering.

De relatie tussen de Staat en de landsadvocaat wordt gelet op de publieke functie van de Staat en het karakter van de dossiers die door het kantoor worden behandeld, gekenmerkt door verschillende elementen die hierna kort de revue zullen passeren.

Wij hebben het gewicht van elk van die elementen niet afzonderlijk gewogen maar, tezamen, vormen zij ons inziens voldoende reden de relatie als een bijzondere te kwalificeren. In dat verband menen wij dat in aanvulling op de voor advocatuur en notariaat geldende en periodiek aangescherpte generieke eisen, de Staat, als client, bepaalde voorwaarden kan en behoort te stellen op het gebied van bedrijfsvoering en praktijkuitoefening die in redelijke verhouding staan tot het te dienen belang.

Algemene beginselen behoorlijk bestuur

In de eerste plaats is essentieel dat het handelen van de overheid c.q. de Staat wordt getoetst aan de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. De draagwijdte zal van dossier tot dossier verschillen en de beginselen zullen niet altijd als zodanig worden benoemd maar de landspraktijk zal daar vrijwel altijd rekening mee moeten houden.

Kennis, over de hele breedte van de praktijk, van leerstukken over de beoordelingsruimte van de Staat, en van het staatsrecht, en ruime ervaring met deze problematiek is cruciaal voor de landspraktijk. Het kantoor is mede daardoor snel inzetbaar en door de intensiteit van de samenwerking zijn de lijnen met de Staat kort.

Algemeen belang

Bijzonder aan de landspraktijk, in het verlengde van het voorgaande, is verder dat de Staat als cliënt het ‘algemeen belang’ (of ‘publiek belang’) dient. Dat vertaalt zich in de advisering en in de standpunten die namens de Staat worden ingenomen in juridische procedures en in de wijze waarop die procedures

worden gevoerd. Bij het zoeken naar een inhoudelijke oplossing speelt dikwijls de vraag wat die zou betekenen voor andere gevallen. Bij het voeren van verweren moet in acht worden genomen of die in lijn zijn met verweren van de Staat in andere gevallen en of ze passen in de politieke en beleidsmatige lijnen van het betrokken departement.

Het publieke belang speelt altijd mee, ook al is dat in het ene geval explicieter en met een zwaarder gewicht dan in het andere geval (bij voorbeeld kwesties inzake MH17, zorgplicht kroongetuigenbescherming, schadeloosstellingen ‘Sebrenica’, asielprocedures, klimaatjurisprudentie). De politieke gevoeligheid van dossiers waarin de landsadvocaat optreedt maakt dat de legitimiteit van de Staat in het geding kan komen.

Conflicterende belangen

Conflicterende belangen vormen voor iedere advocaat een belangrijk thema, voor de landsadvocaat ligt dit onderwerp extra gevoelig. Steeds zal bij het aannemen van zaken voor andere cliënten (inbegrepen lagere overheden en semipublieke instellingen) dan de Staat de vraag voorliggen of de cliënt in potentie tegenover de Staat komt te staan dan wel of in een procedure tegen een ander dan de Staat, of bij advisering, een standpunt moet worden ingenomen dat mogelijk de belangen van de Staat kan schaden (inbegrepen in lezingen en publicaties).

Openbaarheid, transparantie

De landspraktijk onderscheidt zich ook op een ander punt, verwant aan de voorgaande punten, van de ‘gewone’ advocatuur. In de kabinetsreactie op het rapport van de parlementaire ondervragingscommissie kinderopvangtoeslag is aangekondigd dat het kabinet met ingang van 1 juli 2021 adviezen van de landsadvocaat aan de Kamer zal verstrekken voor zover die niet zien op procedures, maar het karakter hebben van ‘algemene juridische beleidsadviezen’ (dit geldt ook voor adviezen aan de Staat van advocaten van andere kantoren).

Overigens ziet het grootste deel van adviesaanvragen op procesadviezen. Ook dergelijke adviezen worden – vertrouwelijke verstrekking daargelaten - aan de Kamer verstrekt indien na afloop van een procedure het procesbelang of een ander belang van de Staat daar niet meer aan in de weg staat.

Vertrouwelijkheid, veiligheid

Vertrouwelijkheid, en daarmee beveiliging van gegevens, speelt voor elk advocaten- en notariskantoor. Vanwege de staatveiligheid en de politieke gevoeligheid van dossiers heeft dit voor de landspraktijk een extra dimensie. Voorbeelden zijn dossiers gerelateerd aan de positie van informanten en kroongetuigen, gegevens van inlichtingendiensten. Een aantal opdrachten raakt aan het begrip nationale veiligheid zoals deze is gedefinieerd in de Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten (WIV).

Betrouwbaarheid

Vanwege de veelal publieke belangen in dossiers en het feit dat de kosten van de landsadvocaat uit de publieke middelen worden betaald, mag de burger verwachten dat de Staat zijn adviseurs met zorg kiest. Geloofwaardigheid, betrouwbaarheid en reputatie zijn cruciaal.

Professionele betrouwbaarheid wordt in de eerste plaats geschraagd door de normen en waarden neergelegd in de sectorspecifieke wet- en regelgeving voor het notariaat en de advocatuur en meer specifiek in de gedrags- en beroepsregels van de KNB en de NOvA. Zo zijn advocaten aan tuchtrechtspraak onderworpen en gebonden aan hetgeen bepaald is bij of krachtens de Advocatenwet, de verordeningen van de NOvA, en de Wetgeving ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft). Het normatieve kader bestaat uit de advocateneed, de in de Advocatenwet opgenomen ‘kernwaarden van de advocatuur’, waaronder ‘integriteit’ en ‘vertrouwelijkheid’, wettelijke tuchtnormen en gedragsregels.

Professionele betrouwbaarheid heeft niet alleen betrekking op algemene normatieve en juridische vorming en kwaliteitseisen welke samenhangen met het beroep. Individuele beroepsbeoefenaars dienen van onbesproken gedrag te zijn⁶. Persoonlijke betrouwbaarheid en integriteit zijn noodzakelijk maar niet voldoende. Ook de organisatie waarbinnen professionals werken dient zodanig te zijn ingericht dat macht en tegenmacht zijn geborgd, ook wel gevat onder de noemer ‘governance’.

Governance heeft betrekking op de wijze van besturen, gedragscodes en het toezicht op organisaties. De kwaliteit van administratieve processen en de interne controle daarop is wezenlijk (compliance, vier-ogenprincipe etc.).

⁶ Zo is er gedragstoezicht door de Nederlandsche Bank in de financiële wereld en zijn er veiligheidsonderzoeken door de AIVD van personen die een vertrouwensfunctie vervullen (op grond van de Wet veiligheidsonderzoeken). De Staat stelt aan organisaties en individuele functionarissen eisen op het vlak van eerlijkheid, onafhankelijkheid, loyaliteit, integriteit en veiligheidsbewustzijn.

Governance omvat ook cultuuraspecten zoals bij voorbeeld een ‘open cultuur’ waarin tegenspraak mogelijk is. Onafhankelijkheid (van raden van commissarissen/toezicht, interne controle, compliance, vertrouwensfunctionarissen) vormt de hoeksteen van governance.

4. Risico’s voor de Staat

De Staat loopt bij de inschakeling van advocaten en notarissen een aantal risico’s die elk voor zich – en in combinatie – de publieke zaak schade kunnen toebrengen. Voor een belangrijk deel vloeien die risico’s voort uit de hierboven kort aangeduide bijzondere aspecten van de relatie tussen de Staat en de landsadvocaat.

Reputatierisico’s

Reputatierisico’s kunnen ontstaan door beroepsfouten, ondeugdelijke adviezen, onzorgvuldigheden in de procesgang en fraude en witwassen niet alleen door de landsadvocaat zelf maar ook door een partner of werknemer van het kantoor Pels Rijcken. Zo stelde de Haagse deken vast dat er weliswaar sprake is van ‘exclusief notariële fraude’ maar dat het vertrouwen in en het aanzien van de advocatentak in het geding is. De beeldvorming is bepalend.

Het notariaat en de advocatuur zijn formeel verschillende entiteiten maar de fraudeur was bovendien bestuursvoorzitter en het notariaat en de advocatuur van Pels Rijcken vormen naar buiten toe één organisatie. Zo is weliswaar het notariaat verantwoordelijk voor het onderbrengen van de belangen van bewindslieden bij hun aantreden en speelt de landsadvocaat geen rol, het is ‘het kantoor van de landsadvocaat’ dat zich hier mee bezighoudt.

Het publieke vertrouwen in Pels Rijcken is geschaad. Daardoor heeft niet alleen het kantoor maar in deze bijzondere constellatie van de landsadvocatuur ook de Staat reputatieschade opgelopen.

De kwaliteit van client-acceptatie procedures is relevant voor de Staat gelet op potentiële belangenconflicten, in ruime zin, als hierboven aangeduid. Bovendien kan de Staat reputatieschade oplopen als andere cliënten in opspraak komen in relatie tot de dienstverlening van het kantoor. Hier past dus grote zorgvuldigheid.

Reputatierisico's kunnen verder ontstaan door datalekken of vormen van economische of politieke spionage door onder andere statelijke actoren. De landsadvocaat levert diensten aan de Staat in politiek gevoelige dossiers. De databaseveiliging is van belang voor Pels Rijcken maar in het verlengde daarvan evengoed voor de Staat.

De afgelopen jaren hebben heeft zich binnen het notariaat en de advocatuureen aantal cyber-incidenten voorgedaan.⁷

De reputatie van de Staat kan eveneens worden geschaad door (een schijn van) belangenverstrengeling. In de fraudezak is gewezen op het benoemen door de fraudeur van oud-vennoten in het bestuur van (fictieve) stichtingen. Breder wordt door de KNB opnieuw aandacht gegeven aan de actualisering van de verplichting om als (kandidaat)notaris nevenfuncties op te geven.

Een schijn van belangenverstrengeling kan zich ook voordoen door de combinatie van verschillende rollen van de Landsadvocaat: advisering en procesvoering.

Door advisering in een bepaalde richting (bijvoorbeeld in de toeslagenaffaire of Bibob-zaken) kan het theoretisch voor de Landsadvocaat moeilijk zijn om een advies in te trekken. Hier kunnen ook omzetbelangen van de Landsadvocaat theoretisch een rol spelen.

De Landsadvocaat treedt op voor de Staat en dient daarmee (in)direct het algemeen belang. Een schijn van belangenverstrengeling kan zich denkbeeldig voor doen indien een minister of een overheidsorgaan de Landsadvocaat inschakelt voor politieke of orgaanbelangen die haaks staan op het algemeen belang.

De landsadvocaat zal gelet op zijn bijzondere positie hoe dan ook waakzaam moeten zijn voor belangentegenstellingen bijvoorbeeld in een niet ondenkbeeldige situatie dat de landsadvocaat wordt ingeschakeld in een kwestie waar politieke belangen haaks kunnen staan op het algemeen belang.

Financiële risico's

⁷ https://www.cybercrimeinfo.nl/cybercrime/653680_cyberaanval-raakt-96-notariskantoren-in-nederland en [Hackers kraken mailbox van twee Nederlandse advocatenkantoren \(quotenet.nl\)](https://www.quotenet.nl/nieuws/veertien-kantoren-werken-samen-in-strijd-tegen-cybercrime-via-legal-isac/). Een goed voorbeeld van samenwerking en preventie <https://www.advocatie.nl/nieuws/veertien-kantoren-werken-samen-in-strijd-tegen-cybercrime-via-legal-isac/> zien we in dit initiatief waarin 14 kantoren met de overheid samen optrekken.

Vanwege beroepsfouten, ondeugdelijke adviezen, onzorgvuldigheden in de procesgang en fraude en witwassen kan de Staat een financieel risico lopen.

De Staat kan direct benadeelde zijn in een fraudezaak zoals nu, in relatief beperkte mate, het geval lijkt te zijn. De Staat kan bovendien financiële schade lijden als de financiële stabiliteit van Pels Rijcken onder druk zou komen te staan. De stabiliteit en soliditeit van Pels Rijcken is van belang voor de continuïteit van de dienstverlening aan de Staat nu de Staat immers op een groot aantal beleidsterreinen voor advisering en procederen nauw vervlochten is met het kantoor.

De Staat kan ook schade ondervinden met betrekking tot de urenverantwoording en de declaraties.

5. De contractuele en communicatieve relatie Staat/Landsadvocaat

De bepaling in de overeenkomst die de landsadvocaat verplicht zijn kantoor *‘zodanig in te richten dat de zaken van de Staat naar behoren kunnen worden behandeld’* (artikel 1.2) is zeer algemeen van aard. Hieronder gaan wij in op onderwerpen die in de toekomst ons inziens aandacht verdienen in de overeenkomst zelf dan wel als afgeleide daarvan in het overleg tussen de Staat en Pels Rijcken.

Bedrijfsvoering, beheersmaatregelen

Pels Rijcken heeft geconstateerd dat de bedrijfsvoering en governance verbeteringen behoeven. Hiertoe is op 28 juni 2021 een raamwerk vastgesteld gericht op de *“verdere professionalisering van het risico en compliance management”*. Dit stuk dient als kader om op korte termijn projectmatig verbeteringen door te voeren onder meer ter zake van risicomanagement en compliance.⁸

Wij vinden het opmerkelijk dat in het verleden Pels Rijcken noch de Staat blijkbaar structurele aandacht hadden voor de bedrijfsvoering. Zeker in het licht van de aangegeven risico’s voor de Staat.

⁸ Doelstellingen zijn het versterken van een ‘modern’ risicomanagement- en compliance-systeem en -werkwijze, dat past bij Pels Rijcken, gedragen wordt en effectief is; verhogen van het risico- en controle bewustzijn van alle medewerkers, waarbij gedrag en sociale veiligheid op organisatorisch en individueel niveau als uitgangspunt worden genomen; het sluiten van de “Plan-Do-Check-Act” (PDCA) managementcyclus door het versterken van een review functie en continue gestructureerd verbeteren van de interne werkwijze en waarborgen dat er vertrouwen is in het risico-, en compliance management bij interne en externe stakeholders.

De deken van Den Haag wijst op 'tekortkomingen in de kantoororganisatie'.⁹

Het College van Toezicht Advocatuur benoemt het belang van de bedrijfsvoering: 'De casus roept vragen op over de governance en controlemechanismen binnen het kantoor en het toezicht uit hoofde van onder meer de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) dat in belangrijke mate op die interne mechanismen behoort te kunnen steunen.'¹⁰

Eerder dit jaar zijn binnen Pels Rijcken procedures rondom derdengeldrekeningen aangescherpt. De controle op de toepassing van de beheersmaatregelen is verscherpt. Ook de maatregelen zelf zijn uitgebreid, zoals op de volgende punten:

- Bij de uitbetaling van grote bedragen (of meerdere kleinere bedragen aan één partij) wordt bij de cliënt/begunstigde een telefonische bevestiging van de juistheid van de voorziene overboeking gevraagd. Dat voorkomt dat een vervalsing tot uitbetaling kan leiden;
- De (kandidaat-)notarissen krijgen dagelijks een overzicht van alle mutaties op de derdengeldenrekeningen zodat zij elkaar controleren en fraude verder wordt bemoeilijkt;
- Escrow-dossiers mogen alleen nog in behandeling worden genomen met toestemming van het bestuur. In dat geval kunnen additionele risico-mitigerende maatregelen worden getroffen zoals de inhoudelijke betrokkenheid van een tweede notaris;
- Er wordt regelmatig mede met behulp van openbare bronnen gecontroleerd of (kandidaat-)notarissen bestuursfuncties vervullen bij voor kantoor niet bekende stichtingen (of andere rechtspersonen) om misbruik daarvan te voorkomen.

Het kantoor heeft een *compliance officer* aangesteld die onder meer op regelmatige basis controleert of de regels voor het beheer van derdengelden worden toegepast en de derdengeldenposities juist zijn. De compliance officer rapporteert aan het bestuur.

De derdengeldrekeningen zijn 'slechts' een onderdeel van de governance. Het beleid en de organisatorische inrichting ten aanzien van fraude, witwassen, integriteit en databeveiliging (zie verder) zullen conform het ontwikkelde raamwerk worden aangescherpt.

⁹ [Haagse deken: geen betrokkenheid Pels Rijcken-advocaten bij fraude notaris Oranje - Advocatie](#)

¹⁰ <https://www.collegevantoezichtnova.nl/publicaties/persbericht-en-nieuws/>

Het raamwerk ter verdere professionalisering besteedt eveneens aandacht aan de 'cultuur' van het kantoor door middel van de introductie van een gedragscode, dialoogsessies en de verbetering van de functies van de vertrouwenspersoon, van de samenwerking advocatuur/notariaat en van de structuur van de cliëntenrelatie.¹¹

Dit is in lijn met aandacht voor 'cultuur' door de Nederlandsche Bank, de AFM, de NBA en brancheverenigingen als de KNB en de NOVA. Er is de afgelopen jaren breed inzicht ontstaan dat meer wet- en regelgeving en gedragscodes belangrijk maar niet genoeg zijn.¹²

In paragraaf 7 gaan wij nader in op de vraag of en in hoeverre het aanbeveling verdient in de overeenkomst, bij wijze van uitwerking van artikel 1.2, expliciet te voorzien in nadere eisen en verantwoordingsverplichtingen op het gebied van risico en compliance management en verwante thema's.

Belangenconflicten

Artikel 2 van de overeenkomst bepaalt onder meer dat geen zaken zullen worden aangenomen waarbij '*in het kader van de behartiging van de belangen van deze derden de belangen van de Staat, van welke aard ook, geschaad zouden kunnen worden*'. Het raamwerk stelt vast dat dit beleid wordt aangescherpt. De keuzes worden op verschillende afdelingen voor verschillende cliënten gemaakt. Centralisering van het acceptatiebeleid wordt nagestreefd.

Declaratiebeleid

Ingevolge artikel 4 worden declaraties ingediend bij de minister door of namens wie de opdracht is verstrekt, waarbij een specificatie wordt gegeven van de bestede uren, de vermelding van de aard van de werkzaamheden en de

¹¹ Pels Rijcken wordt in het onderzoek van de deken van Den Haag geschetst als 'een gesloten organisatie met weinig ruimte voor tegenspraak' en waar weinig wordt gesproken over integriteit.

¹² 'De Nederlandsche Bank (DNB) houdt toezicht op het gedrag van bestuurders en commissarissen van financiële instellingen, op de cultuur, en op de manier waarop instellingen zijn georganiseerd en worden aangestuurd. Dit laatste noemen we governance. Dit doen we omdat één van de lessen uit crises en grote incidenten in de financiële sector is dat governance, gedrag en cultuur van grote invloed kunnen zijn op de soliditeit, het risicoprofiel en de integriteit van de instelling', zie www.dnb.nl/betrouwbare-financiële-sector/toezicht-op-financiële-instellingen/toezicht-op-governance-gedrag-en-cultuur/ Aandacht voor cultuur wordt van belang geacht in organisaties waarin sprake is van een sterke hiërarchie, carrièrepatronen die daarop zijn geënt in combinatie met commerciële belangen van maatschappen (accountancy, notariaat en advocatuur).

personen die de werkzaamheden hebben verricht. De Staat heeft geen centraal overzicht van werkzaamheden en de daaraan verbonden kosten.

- De accountant van het kantoor verklaart in het kader van de controle over een boekjaar dat over dat boekjaar de urenadministratie deugdelijk was ingericht. Door middel van een goedgekeurde jaarrekening dient Pels Rijcken jaarlijks publiekelijk financiële verantwoording af te leggen. Er is ons niet gebleken dat de Staat beschikt over een 'plan B' mocht de continuïteit van het kantoor in het geding zijn.

Pels Rijcken heeft voor het boekjaar 2020 nog geen jaarrekening gedeponneerd. Een van de door ons aangegeven risico's betreft de financiële continuïteit. Dat de vraag oproept of de Staat een plan B heeft?

Informatiebeveiliging

De landsadvocaat heeft met een onderdeel van de Staat – de sector Juridische Zaken van het Ministerie van Justitie - in 2017 bij wijze van proef de toegang van ambtenaren tot een digitaal platform (*portal*) aangeboden dat in stand wordt gehouden door een Engels bedrijf 'HighQ'. Deze proef is gestopt.

De landsadvocaat was met HighQ overeengekomen dat zij passende technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen treft om de data te beschermen tegen verlies of enige vorm van onrechtmatige verwerking. De landsadvocaat had toegezegd de Staat zo spoedig mogelijk te informeren over een geconstateerd datalek, of een ernstig vermoeden daarvan, en te voldoen aan de meldplicht van artikel 33 Algemene Verordening gegevensbescherming aan de Autoriteit Persoonsgegevens en de betrokkenen.

Het valt op dat in de overeenkomst de databeveiliging is geregeld uitsluitend voor de portal en niet voor het kantoor Pels Rijcken als zodanig, in het algemeen.

Pels Rijcken heeft in april 2021 een de hele organisatie en alle processen omvattend nieuw "*Strategisch Informatiebeveiligingsbeleid*" vastgesteld gericht op het waarborgen van de vertrouwelijkheid van (persoons)gegevens, de bescherming van bedrijfsinformatie en de beheersbaarheid en controleerbaarheid van processen van informatieverwerking.

Het kantoor wil hiermee voldoen aan wettelijke eisen, contractuele afspraken en verwachtingen van cliënten teneinde het risico op schade en incidenten te minimaliseren. Een coördinerende rol is weggelegd voor een *Security Officer*

die rapporteert aan de portefeuillehouder 'informatiebeveiliging' in het bestuur.

De landsadvocaat wordt overigens niet beschouwd als een 'vitale infrastructuur', evenmin worden veiligheidsonderzoeken uitgevoerd in het kader van de Wet op de Inlichtingen- en veiligheidsdiensten (WIV).

Pels Rijcken laat zogeheten 'pentesten' uitvoeren waarbij computersystemen worden getest op kwetsbaarheden en rapporteert daarover aan de Nederlandsche Bank (niet aan het Ministerie van Justitie);

Communicatie Staat/Pels Rijcken

Pels Rijcken heeft de contacten met de Staat vormgegeven door een systeem van accountmanagement, waarbij een partner dan wel senior advocaat het aanspreekpunt is voor de portefeuille van een ministerie. Elk van de 12 ministeries heeft een eigen proces van inschakelijking en één à twee keer per jaar overlegt de accountmanager met het betrokken departement over onder meer de kwaliteit van de dienstverlening.

De landsadvocaat zelf overlegt ca één keer per vier a zes weken met het Ministerie van Justitie, de 'contracthouder', over het reilen en zeilen van de relatie en maakt jaarlijks een ronde langs een aantal andere opdrachtgevers (andere ministeries, ZBO's, toezichthouders, provinciale en gemeentelijke overheden).

Onder voorzitterschap van het Ministerie BZK vindt maandelijks overleg plaats van de hoofden Juridische Zaken van de 12 ministeries. Dit '*Interdepartementaal overleg hoofden Juridische Zaken*' (IHJZ) bevat standaard het agendapunt 'Landsadvocaat' waar casuïstisch, afhankelijk van wat er speelt, allerlei onderwerpen de revue kunnen passeren (tarieven, conflict issues, kwaliteit, belangrijke zaken enz.).

De *departementale* pendant binnen het Ministerie van Justitie is het HJZ (hoofden juridische zaken) en bestaat uit de hoofden JZ van de vijf beleids directoraten-generaal van het ministerie. Vergaderd wordt met de hoofden JZ van de 'taakorganisaties' (zoals het OM, de politie, het CJIB, de IND, Justis, Justitiële Informatiedienst, Dienst Justitiële Inrichtingen, Raad voor de Kinderbescherming, Raad voor de rechtsbijstand, NFI, COA, Dienst Terugkeer en Vertrek, Schadefonds Geweldsmisdrijven, Raad voor de rechtspraak).

Ook op de agenda van dit overleg staat geregeld de landsadvocatuur, soms met presentaties, kennismakingen, en met enige regelmaat hernieuwde uitleg over de samenwerkingsafspraken en de wijze van inzet en uitputting van het budget.

De voorzitter van deze bijeenkomsten van het Ministerie van Justitie overlegt elke zes weken a twee maanden met de plaatsvervangend landsadvocaat over de samenwerking in de breedte. Onderwerpen zijn: kosten, kwaliteit, en heikele procedures. Voor andere ministeries gelden vergelijkbare interne overlegstructuren.

Wij hebben de indruk dat zowel het interne overleg tussen als binnen Ministeries als ook de gespreken met het kantoor van de landsadvocaat overwegend gaan over (lopende) zaken en vrijwel uitsluitend betrekking hebben op juridische aspecten van adviezen en procedures en de kosten. Er wordt zelden of nooit gesproken over de bedrijfsvoering noch over onderwerpen als governance, risico management en compliance. Databeveiliging is evenmin een onderwerp. Hetzelfde geldt voor client-acceptatie en mogelijke belangenconflicten.

6. De opportuniteit van nadere eisen.

Aanbesteding betalingsverkeer Rijksoverheid

Een voorbeeld van ‘nadere eisen’ in de relatie tussen de Staat en een zakelijk dienstverlener vormen de verschillende aanbestedingen voor het betalingsverkeer. In zijn brief van 28 maart 2019 over de aanbestedingen betalingsverkeer van de Rijksoverheid kondigt de minister van Financiën aan het betalingsverkeer van het Rijk opnieuw aan te besteden. De directe aanleiding is de ING-witwas casus. De ING verzorgt het betalingsverkeer voor de Staat.

De minister vindt dat aan de banken en overige partijen die belast zijn met het betalingsverkeer van de Rijksoverheid hoge eisen mogen worden gesteld op het gebied van integriteit, betrouwbaarheid en transparantie. De minister wil hier extra aandacht aan besteden, zowel bij de gunning van de aanbesteding als ook daarna gedurende de looptijd van de overeenkomst. Tevens wordt

maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO), waaronder duurzaamheid, zwaarder meegewogen.

De uit de aanbesteding resulterende overeenkomst 'Giraal Betalingsverkeer' besteedt aandacht aan preventie en detectie van fraude en doorlopende afstemming tussen de Staat en de bank, aan corruptiebestrijding, geheimhouding, en bescherming van persoonsgegevens. De Staat heeft een beperkt auditrecht.

Generiek toezicht

De relatie Staat-landsadvocaat kan niet worden versimpeld tot het besluit 1965 en het contract Staat-Landsadvocaat. Deze relatie is onderdeel van een groter geheel.

Hierboven kwam de sectorspecifieke regulering al aan de orde alsmede de verplichtingen die voor advocaten en notarissen voortvloeien uit Wwft. Zowel met betrekking tot het notariaat als met betrekking tot de advocatuur speelt in de politiek en de pers al enige tijd een discussie over de wenselijkheid van aanscherping van het toezicht, opnieuw aangewakkerd door de fraudezaak.

Het toezicht op het notariaat en de advocatuur behoort als zodanig niet tot onze opdracht. Tegelijkertijd kan het hier ook niet los van worden gezien omdat eventuele suggesties onzerzijds voor de bilaterale relatie Staat/landsadvocaat niet in plaats van maar 'boven op' het generieke toezicht komen waar de Staat indirect invloed op heeft.

De Minister van Justitie is politiek verantwoordelijk voor de wet- en regelgeving en heeft slechts marginale invloed op het toezicht onder andere via vernietiging 'achteraf' van verordeningen, financieringsbijdragen van toezicht en tuchtrechtspraak. Gedrags- en beroepsregels worden opgesteld door de KNB en de NOvA. Het toezicht wordt uitgeoefend door de KNB middels een systeem van collegiale toetsing. Het BFT wordt voor de helft gefinancierd door de Minister. De markt financiert de andere helft. Het BFT is autonoom in zijn toezichtbeleid. Het toezicht op de advocatuur wordt uitgeoefend door een dekenstelsel. Zowel het notariaat als de advocatuur hebben een tuchtrechtstelsel.

Er zijn twee stromingen in de publieke discussie over de toekomst van dit generieke systeem van zelfregulering (en de beperkte rol van de Staat). De voorstanders vinden dat het systeem functioneert. De critici zetten vraagtekens bij de onafhankelijkheid van het systeem. De voorstanders wijzen op de in hun

ogen adequate reacties van de KNB, de NOvA en de Deken van Den Haag als 'bewijs' dat het huidige stelsel van zelfregulering werkt. De critici – waaronder het College van Toezicht op de Advocatuur – wijzen op het huidige deken-toezicht en de beperkingen daarvan, blijkend uit de tucht- en strafrechtelijke veroordelingen van notarissen en advocaten in fraude en witwaszaken en belangenverstrengeling in het toezicht.

Voorstanders geven aan dat het generieke systeem van toezicht mede steunt op het verschoningsrecht en de geheimhouding van notarissen. Critici willen deze deels opheffen. Voorstanders gaan uit van de integriteit die de vorming van notarissen en advocaten 'automatisch' met zich brengt en die in de praktijk wordt gebracht. Critici wijzen op een geringe

~~meldingsbereidheid~~ meldingsbereid in het kader van de Wwft en gebrek aan onafhankelijkheid in fraudeonderzoeken die door advocaten worden gedaan.

Wij hoeven geen standpunt in te nemen in dit debat. Mogelijk wordt voor alle notarissen en/of advocaten het toezichtregime aangescherpt, met gevolgen voor alle cliëntrelaties, inbegrepen die tussen de Staat en het kantoor van de landsadvocaat. Hoe zich dit de komende tijd precies zal ontwikkelen, is nu niet te voorzien. Voor ons speelt uitsluitend de bijzondere relatie op dit moment tussen de Staat en de landsadvocaat.

Afwegingen

Zoals eerder aangegeven zien wij vanwege de publieke functie van de Staat voldoende reden de relatie met het kantoor van de landsadvocaat als een bijzondere te kwalificeren die rechtvaardigt dat de Staat, als client, nadere eisen en verantwoordingsverplichtingen kan en behoort te stellen die in redelijke verhouding staan tot het te dienen belang.

7. Aanbevelingen

Uitgangspunt van de aanbevelingen is dat het Besluit 1965 en het lopende contract ons inziens te algemeen en te beperkt ~~is~~ zijn om een aantal risico's van de Staat (preventief) te mitigeren.

Wij constateren dat eisen in het contract gering zijn en de communicatie ~~voornamelijk~~ beperkt is tot juridische handwerk. Onze 'modernisering' van de relatie (Besluit '65, contract en communicatie) heeft betrekking op het

doorbreken ~~daarvan~~ van de juridische eenzijdigheid. Modern bestuur (governance) gaat ook – en juist meer – over zaken als goed bestuur waarin waarden (onafhankelijkheid, duurzaamheid, privacy, langdurige waardecreatie etc.) centraal staan. In het opdrachtgeverschap van de Staat kan hier niet meer aan voorbij worden gegaan.

Dat kan door in het besluit en in de overeenkomst bepalingen op te nemen die voorzien in bepaalde eisen en verantwoordingsverplichtingen maar die tevens voorzien in het stroomlijnen van de overlegstructuur qua vorm en inhoud.

Onderwerp van de verschillende overleggen dient dienen mede te zijn thema's als compliance, risico management, governance en cultuur.

Agendering van deze thema's beoogt niét dat de Staat de rol van toezichthouder aanneemt maar om te benadrukken dat de 'bijzondere relatie' een breder scala aan onderwerpen rechtvaardigt dan gebruikelijk. Met andere woorden, een andere op- en instelling van de Staat is wenselijk in de verschillende overleggen met de landsadvocaat.¹³ Richtsnoeren daartoe kunnen worden opgenomen in het Besluit en in de overeenkomst.

De aanbevelingen hebben gemeen dat zij aansluiten bij ontwikkelingen binnen het openbaar bestuur in de richting van wat 'Rijker verantwoord'.¹⁴ Dat wil zeggen dat de overheid noch in dit geval een 'opdrachtnemer' van de Staat kan volstaan met een louter cijfermatige en juridische verantwoording in formele zin. Modern bestuur kan zich hier niet meer toe beperken. Juist vanwege de hierboven geschetste 'bijzondere relatie' dient de opdrachtnemer te laten zien dat zij niet alleen kwalitatief hoogwaardig werk levert maar bovendien betrouwbaar is in de wijze waarop dat plaatsvindt.

~~Vanzelfsprekend is terughoudendheid in de bemoeienis gepast waar~~

1) Herzie het Besluit vaststelling nieuwe regeling landsadvocatuur 1965

Dit Besluit is 56 jaar oud. Is uiterst summier en algemeen en voldoet niet meer aan de eisen van deze tijd.

¹³ In de governance-literatuur wordt gesproken over begrippen als een 'speak-up cultuur' (Strikwerda/Ten Wolde, 2017), 'vrijmoedig spreken' (Foucault, 1985), 'lastige gesprekken' (Commissie Halsema,) en 'cruciale gesprekken' (Patterson, 2010)

¹⁴ 'Waarom Rijker Verantwoorden? Cijfermatige verantwoording wordt steeds meer ervaren als onvoldoende en onvolledig. Cijfers vormen een armoedige weergave van een rijke praktijk. Het kan ook anders! Rijke verantwoording wekt vertrouwen, het mobiliseert mensen om mee te doen en het stimuleert tot leren.

Mensen en organisaties die rijker verantwoord laten zien of het werk deugt, of het goed is uitgevoerd en of het van waarde is. Koplopers doen dat niet uit frustratie met bestaande verantwoordingssystemen. Maar vanuit passie en gedrevenheid: ze willen hun werk graag laten zien en erover in gesprek gaan'. Zie: [Rijker Verantwoorden | Waarom?](#)

Ieder besluit moet zorgvuldig en deugdelijk tot stand komen. In 1965 speelde geen onderwerpen betreft die raken aan de als nu rondom nationale veiligheid. Databescherming was geen issue. De belangen van alle partijen moeten tegen elkaar worden afgewogen. De procesvoering ten behoeve van de Staat is evident. Een besluit dient rekenschap te geven van mogelijk nadelige gevolgen voor advocatuur en notariaat kenmerkende onafhankelijkheid. De belanghebbenden. Wat betekent dat in 2021?

Wanneer een besluit genomen is, moet het deugdelijk gemotiveerd worden. Waarom is het besluit genomen, op welke gronden en welke afwegingen zijn gemaakt? Die motivatie moet navolgbaar en logisch zijn. Eventueel al bekende bezwaren moeten worden meegenomen in deze motivering. Dit is de formele juridische taal voor een besluit. De juridische werkelijkheid dient ook maatschappelijk te worden uitgelegd. De Staat dient de situatie van 1965 te actualiseren.

De legitimiteit van de relatie Staat-landsadvocaat staat in de beeldvorming ter discussie. Herziening van het Besluit geeft de Staat de mogelijkheid om de functie van landsadvocaat opnieuw in te richten en te legitimeren.

In de herziening van het Besluit kunnen de volgende onderwerpen een rol spelen:

- De legitimering voor de huidige situatie. De argumenten van de Staat dienen expliciet te worden gemaakt;
- In de maatschappelijke discussie wordt (on)terecht aandacht besteed aan het periodiek aanbesteden van het instituut Landsadvocaat;¹⁵. De Staat heeft een verantwoordelijkheid voor om de samenleving uit te leggen hoe de functie van landsadvocaat wordt ingericht. En waarom is gekozen voor het huidige contract;
- Ontkoppeling van de notariaat- en advocatuurfuncties binnen het instituut landsadvocaat;
- De rol van de landsadvocaat beperken tot procesvoering en gelijktijdig de kwantiteit/kwaliteit van juridische advisering binnen overheidsorganen versterken;

¹⁵ <https://www.mr-online.nl/kantoren-willen-geen-landsadvocaat-op-toerbeurt/> waarin de vraag wordt gesteld of hiervoor wel belangstelling zou bestaan in de markt.

- Instellen van een onafhankelijk Raad van Toezicht voor de landsadvocaat

- Derdengeldrekeningen onderbrengen bij de Staat;

- De functie van landsadvocaat niet door de markt laten uitoefenen maar door een apart instituut met een eigen reglement en set van eisen over de bedrijfsvoering ~~ligt bij het kantoor.~~ (governance, risicomanagement, compliance, databeveiliging);

1)2) _____ Stel nadere eisen in de huidige overeenkomst

- Neem een bepaling op waarin het kantoor aangeeft hoe de risico's voor de Staat worden geadresseerd;
- Gebruik bij de formulering van die eisen als richtsnoer het inmiddels ontwikkelde en hierboven besproken 'raamwerk ter verdere professionalisering' om de maatregelen te concretiseren, operationaliseren en meetbaar te maken;
- Bepaal specifiek voor taken die de nationale veiligheid raken of betrokken advocaten een veiligheidsonderzoek moeten ondergaan en of het 'raamwerk' voldoende garanties biedt voor de (tijdelijk) opslag van informatie;
- Neem een bepaling op dat namens de Staat onafhankelijke audits kunnen worden uitgevoerd ter zake van de naleving van wet- en regelgeving en met name het risico van fraude en witwassen, integriteitbeleid en databeveiliging.
- Voorzie in de overeenkomst dat binnen het kantoor een ervaren 'Risk & Compliance Officer', 'Security Officer' en 'Financial Officer' deel uitmaken van het Management Team en rechtstreeks rapporteren aan portefeuillehouders in het bestuur die zelf voldoende gekwalificeerd zijn om samen met de andere leden van het bestuur verantwoordelijkheid te dragen en die desgevraagd rapporteren aan de Staat. Stel als eis dat onafhankelijkheid van deze functionarissen is geregeld;
- Maak de facturatie-systematiek rijks breed meer transparant en voer als Staat zelf ook controles uit (Rijksaccountantsdienst);

23) Communiceer niet louter juridisch en zaakgericht

- Onderzoek of binnen de rijksoverheid omwille van de effectiviteit en efficiency verbetering mogelijk is qua structuur en organisatie van de diverse contacten met het kantoor van de landsadvocaat;
- Agendeer regelmatig in regulier overleg niet alleen lopende adviezen en procedures maar maak het gesprek 'rijker' door ook te inventariseren hoe het facturatieproces loopt, welke dilemma's zich hebben voorgedaan in de opdrachten van de landsadvocaat, of sprake is geweest van potentiële risico's voor de Staat, welke issues mogelijk spelen bij client- en zaakacceptatie, en of er een cultuur is waar gedrag vanzelfsprekend in overeenstemming is met regels en waarde.

M (10)(2e)
(10)(2e) @minvenj.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

Voor een rechtvaardige en veilige samenleving

De minister voor Rechtsbescherming
t.b.v. stafoverleg 13 oktober 2021

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon

(10)(2e)

T 070 370 79 11

Datum
7 oktober 2021

Ons kenmerk
3576936

memo

Thema's commissiedebat juridische beroepen

Doel memo

Met u bespreken de eerste voorbereiding op het commissiedebat juridische beroepen op 4 november 2021.

Kernpunten

- Het commissiedebat juridische beroepen is vervroegd naar 4 november 2021, 10.00 – 13.00 uur. U bent samen met de minister van Justitie en Veiligheid uitgenodigd door de Tweede Kamer.
 - Op de convocatie (zie bijlage) staan op dit moment 8 onderwerpen. Op basis van die onderwerpen is het voorstel de volgende thema's te hanteren:
 - Versterking toezicht advocatuur
 - Continuïteit en kwaliteit deurwaarderij
 - Toekomst notariaat
 - Overige juridische dienstverlening
 - Casus Pels Rijcken
- Daarnaast zijn er nog diverse kleinere onderwerpen waarvoor we QenA's voorbereiden.
- Voor de eerste vier thema's vallen binnen uw portefeuille en worden voorbereid door DRb. De casus Pels Rijcken valt in de portefeuille van de minister van Justitie en Veiligheid en wordt voorbereid door DWJZ.
 - Graag bespreken we tevens met u welke onderwerpen en toon u in de spreekteksten wilt hanteren.

Toelichting

Op basis van de convocatie zijn de volgende thema's met deelonderwerpen gedefinieerd

- Versterking toezicht advocatuur
 - Versterking toezicht
 - Relatie tot ondermijning
 - Relatie tot casus Pels
 - Alternatieve bedrijfsstructuren
 - Weerbaarheid
- Continuïteit en kwaliteit deurwaarderij
 - Terugblik eerste jaar samenwerkingsconvenant KBvG- JenV
 - Toekomst deurwaarders
 - Marktwerving/ onafhankelijkheid
 - Evaluatie KBvG
 - Wet doorberekening kosten tuchtrecht en toezicht

- Relatie tot incasso- en schuldentract (KOT en Uitwerking motie Beukering)
 - Agressie / weerbaarheid
- Toekomst notariaat
 - Toekomst vanuit KNB
 - Follow-up KNB op casus Pels
 - notariële digitale BV akte
 - Doorontwikkeling BFT
 - Weerbaarheid
- Er zijn diverse andere kleinere onderwerpen die we onder een 'verzamelthema' overige juridische dienstverleners kunnen plaatsen
 - WODC onderzoek naar NCNP van juridische adviseurs
 - Mediation
 - Tolken en vertalers
 - Toekomst juridische dienstverlening
- Casus Landsadvocaat

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Datum
7 oktober 2021

Ons kenmerk
3576936

To: (10)(2e)@minjenv.nl; (10)(2e)
BD/DWJZ/JZW/ (10)(2e)@minjenv.nl; (10)(2e) - **BD/DWJZ/JZW/** (10)(2e)@minjenv.nl
Cc: (10)(2e), (10)(2e) - **BD/DBO/ADVIES** (10)(2e)@minjenv.nl; (10)(2e) - **BD/DBO/ADVIES** (10)(2e)@minjenv.nl;
(10)(2e) - **BD/DBO/ADVIES** (10)(2e)@minjenv.nl; (10)(2e) - **BD/DBO/ADVIES** (10)(2e)@minjenv.nl; (10)(2e)
(10)(2e)@minjenv.nl
From: (10)(2e)
Sent: Mon 10/11/2021 10:10:25 AM
Subject: LA - AZ
Received: Mon 10/11/2021 10:10:26 AM

Ha collega's,

Heb (10)(2e) (10)(2e) van AZ gesproken en hem bijgepraat over de brief plus het voornemen deze voor komende vrijdag in de MR te agenderen. Vervolgens met hem afgesproken dat we hem het nieuwe concept toesturen zodra beschikbaar. @ (10)(2e): zou jij dat willen doen?

(10)(2e) gaf nog één opmerking mee. Naast losse andere contractpartners sprak hij ook over andere vaste contractpartners die de Staat heeft op het gebied van juridische dienstverlening. Hij had het oa over De Brauw als vaste belastingadvocaat. Het zou dus in de rede liggen wat we van Pels vragen ook van andere vaste contractpartners te vragen – die vraag zal sowieso wel komen. Goed dat even uit te lopen. Iig is het zaak ook daarom Fin tijdig te betrekken, zodat zij ook niet verrast worden in de MR. Naast de contacten van (10)(2e) (daar belde ik je overigens over) zou ik me ook een mededeling van de SG in het SGO kunnen voorstellen. Indien wenselijk kan dat via (10)(2e) (cc).

Groeten (10)(2e)

To: (10)(2e) @minjenv.nl]; (10)(2e) @minjenv.nl];
(10)(2e) - BD/DWJZ/JZW (10)(2e) @minjenv.nl]; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW (10)(2e) @minjenv.nl]
Cc: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES (10)(2e) @minjenv.nl]; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES (10)(2e) @minjenv.nl];
(10)(2e) @minjenv.nl]
From: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES
Sent: Mon 10/11/2021 11:16:07 AM
Subject: RE: LA - AZ
Received: Mon 10/11/2021 11:16:07 AM

Dag allen,

Ik zal (10)(2e) inderdaad de nieuwe versie sturen, ik stel voor nadat Ferd en Sander die gezien hebben (dus morgenochtend?). Voor de afstemming met Sander lijkt het me trouwens goed hem even actief te informeren (dus niet alleen via DigiJust), zou jij dat willen doen (10)(2e)? Wellicht hebben jullie nog stafoverleg met hem één dezer dagen?

De brief daarna aankondigen in het SGO lijkt me een goede, dat is namelijk woensdagmiddag, dus eerder dan het overleg dat (10)(2e) donderdagochtend heeft met de directeuren wetgeving. (10)(2e) kan jullie inderdaad vertellen hoe dit precies in zijn werk gaat.

Naast FIN is het overigens wellicht ook goed BZK tijdig te betrekken, want ik kan me voorstellen dat zij een rol vervullen vanuit hun verhouding t.o.v. lagere overheden, die natuurlijk ook klant zijn bij de LA. Maar misschien is dat niet nodig, kan ik niet helemaal overzien. Denk goed om dit deze departementen dan wel voor het SGO al te betrekken (via (10)(2e)?).

(10)(2e) vroeg me overigens nog door te geven dat het niet om De Brauw gaat maar om Van Doorne, zij treden op als Rijksadvocaat voor het ministerie van Financiën.

Groet,

(10)(2e)

(10)(2e)
Van: (10)(2e)

Verzonden: maandag 11 oktober 2021 12:10

Aan: (10)(2e) BD/DWJZ/JZW ; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW
CC: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES ; (10)(2e) BD/DBO/ADVIES ; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES ; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES ; (10)(2e)

Onderwerp: LA - AZ

Ha collega's,

Heb (10)(2e) (10)(2e) van AZ gesproken en hem bijgepraat over de brief plus het voornemen deze voor komende vrijdag in de MR te agenderen. Vervolgens met hem afgesproken dat we hem het nieuwe concept toesturen zodra beschikbaar. @ (10)(2e) zou jij dat willen doen?

(10)(2e) gaf nog één opmerking mee. Naast losse andere contractpartners sprak hij ook over andere vaste contractpartners die de Staat heeft op het gebied van juridische dienstverlening. Hij had het oa over De Brauw als vaste belastingadvocaat. Het zou dus in de rede liggen wat we van Pels vragen ook van andere vaste contractpartners te vragen – die vraag zal sowieso wel komen. Goed dat even uit te lopen. Iig is het zaak ook daarom Fin tijdig te betrekken, zodat zij ook niet verrast worden in de MR. Naast de contacten van (10)(2e) (daar belde ik je overigens over) zou ik me ook een mededeling van de SG in het SGO kunnen voorstellen. Indien wenselijk kan dat via (10)(2e) (10)(2e) (cc).

Groeten (10)(2e)

To: (10)(2e)@minjenv.nl
Cc: (10)(2e)@minjenv.nl
Bcc: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW (10)(2e)@minjenv.nl
From: (10)(2e) BD/DWJZ/JZW
Sent: Mon 10/11/2021 1:42:41 PM
Subject: FW: Concept tekst Kamerbrief Landsadvocaat
Received: Mon 10/11/2021 1:42:41 PM
[Concept Kamerbrief adviezen hoogleraren en verbetermaatregelen Kantoor VI.docx](#)
[Overzicht verbetermaatregelen Pels Rijcken.docx](#)

Dag (10)(2e),

Ter informatie: we hebben de concept Kamerbrief aangepast en hij ligt nu bij de speechschrijver. Als je opmerkingen hebt dan horen we die graag.

Groeten, (10)(2e)

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW

Verzonden: maandag 11 oktober 2021 15:33

Aan: (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O

CC: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW

Onderwerp: Concept tekst Kamerbrief Landsadvocaat

Dag (10)(2e)

Hierbij het aangepast concept. We horen graag jouw reflecties en aanpassingen. Voor nadere toelichting kan je even langslopen of kunnen we bellen.

Hartelijke groeten,

(10)(2e)

.....
Directie Wetgeving en Juridische Zaken

Sector Juridische Zaken en Wetgevingsbeleid

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag | 13e etage

Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag
.....

T (10)(2e)

E (10)(2e)@minjenv.nl

To: (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O (10)(2e) @minjenv.nl
Cc: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) -
(10)(2e) @minjenv.nl
Bcc: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW (10)(2e) @minjenv.nl
From: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW
Sent: Mon 10/11/2021 1:52:41 PM
Subject: RE: Concept tekst Kamerbrief Landsadvocaat
Received: Mon 10/11/2021 1:52:41 PM
[Overzicht aanbevelingen extern advies Ottervanger en Hoogenboom.docx](#)

Dag (10)(2e)

Ik zie dat ik een puntje had gemist. Hierbij de verbeterde versies en overzichten.

Groeten, (10)(2e)

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW

Verzonden: maandag 11 oktober 2021 15:33

Aan: (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O

CC: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW

Onderwerp: Concept tekst Kamerbrief Landsadvocaat

Dag (10)(2e)

Hierbij het aangepast concept. We horen graag jouw reflecties en aanpassingen. Voor nadere toelichting kan je even langslopen of kunnen we bellen.

Hartelijke groeten,

(10)(2e)

.....
Directie Wetgeving en Juridische Zaken

Sector Juridische Zaken en Wetgevingsbeleid

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag | 13e etage

Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag
.....

T (10)(2e)

E (10)(2e) @minjenv.nl

To: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW (10)(2e) @minjenv.nl]
Cc: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW (10)(2e) @minjenv.nl]; (10)(2e)
BD/DCOM/WS&O (10)(2e) @minjenv.nl]
From: (10)(2e) BD/DCOM/WS&O
Sent: Mon 10/11/2021 3:26:50 PM
Subject: RE: Concept tekst Kamerbrief Landsadvocaat
Received: Mon 10/11/2021 3:26:51 PM
[Concept Kamerbrief adviezen hoogleraren en verbetermaatregelen Kantoor V.FV.docx](#)

Dag (10)(2e),

Zie bijgaand mijn aanpassingen en suggesties. Eerlijk gezegd heb ik geen echt grote aanpassingen voor de brief. Ik vind de brief al erg overzichtelijk. Heldere taal en aan de soms wat lange zinnen ontkom je niet omdat het opsommingen betreffen.

Ik sprak (10)(2e) net nog en zij gaf nog 1 punt mee: moet er niet een beetje meer ruimte in de brief, voor het geval het niet slechts 1 notaris is geweest die de malversaties pleegde. Ik heb daarvoor 1 suggestie in de tekst gedaan. Alhoewel jullie hier natuurlijk al uitgebreid over hebben nagedacht.

Bel me als je nog vragen hebt. Veel succes met studeren en met het verdere verloop van deze brief.

Hartelijke groet,

(10)(2e)

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Directie Communicatie

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag

Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
M (10)(2e)

(10)(2e) @minjenv.nl

www.rijksoverheid.nl/jenv

.....
Voor een rechtvaardige en veilige samenleving

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW

Verzonden: maandag 11 oktober 2021 15:33

Aan: (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O

CC: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW

Onderwerp: Concept tekst Kamerbrief Landsadvocaat

Dag (10)(2e)

Hierbij het aangepast concept. We horen graag jouw reflecties en aanpassingen. Voor nadere toelichting kan je even langslopen of kunnen we bellen.

Hartelijke groeten,

(10)(2e)

.....
Directie Wetgeving en Juridische Zaken

Sector Juridische Zaken en Wetgevingsbeleid

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag | 13e etage

Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
T (10)(2e)

E (10)(2e) @minjenv.nl

To: (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O (10)(2e) @minjenv.nl]
From: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW
Sent: Mon 10/11/2021 4:23:03 PM
Subject: RE: Concept tekst Kamerbrief Landsadvocaat
Received: Mon 10/11/2021 4:23:03 PM
[Concept Kamerbrief adviezen hoogleraren en verbetermaatregelen Kantoor V.FV reactie \(10\)\(2e\) en \(10\)\(2e\).pdf](#)

Hierbij in pdf

Groeten, (10)(2e)

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW

Verzonden: maandag 11 oktober 2021 18:10

Aan: (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O

CC: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW ; (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O ; (10)(2e)

Onderwerp: RE: Concept tekst Kamerbrief Landsadvocaat

Dag (10)(2e)

Veel dank voor jouw opmerkingen. Wij hebben deze grotendeels overgenomen en voor het overige een toelichting gegeven in de comments. Zijn er kijkend naar deze versie wat jou betreft nog punten die we expliciet aan de minister moeten voorleggen?

Groeten, (10)(2e)

Van: (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>

Verzonden: maandag 11 oktober 2021 17:27

Aan: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>

CC: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O
<(10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Concept tekst Kamerbrief Landsadvocaat

Dag (10)(2e),

Zie bijgaand mijn aanpassingen en suggesties. Eerlijk gezegd heb ik geen echt grote aanpassingen voor de brief. Ik vind de brief al erg overzichtelijk. Heldere taal en aan de soms wat lange zinnen ontkom je niet omdat het opsommingen betreffen.

Ik sprak (10)(2e) net nog en zij gaf nog 1 punt mee: moet er niet een beetje meer ruimte in de brief, voor het geval het niet slechts 1 notaris is geweest die de malversaties pleegde. Ik heb daarvoor 1 suggestie in de tekst gedaan. Alhoewel jullie hier natuurlijk al uitgebreid over hebben nagedacht.

Bel me als je nog vragen hebt. Veel succes met studeren en met het verdere verloop van deze brief.

Hartelijke groet,

(10)(2e)

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Directie Communicatie

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag

Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

M (10)(2e)

(10)(2e) @minjenv.nl

www.rijksoverheid.nl/jenv

Voor een rechtvaardige en veilige samenleving

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>

Verzonden: maandag 11 oktober 2021 15:33

Aan: (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>

CC: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: Concept tekst Kamerbrief Landsadvocaat

Dag (10)(2e)

Hierbij het aangepast concept. We horen graag jouw reflecties en aanpassingen. Voor nadere toelichting kan je even langslopen of kunnen we bellen.

Hartelijke groeten,

(10)(2e)

.....
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Sector Juridische Zaken en Wetgevingsbeleid
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag | 13e etage
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag
.....

T

(10)(2e)

E

(10)(2e)

[@minjenv.nl](mailto: @minjenv.nl)

To: (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O (10)(2e) @minjenv.nl
Cc: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) BD/DCOM/WS&O (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) @minjenv.nl
From: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW
Sent: Mon 10/11/2021 4:30:16 PM
Subject: RE: Concept tekst Kamerbrief Landsadvocaat
Received: Mon 10/11/2021 4:30:17 PM

Dank voor je snelle reactie!

Groeten, (10)(2e)

Van: (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O

Verzonden: maandag 11 oktober 2021 18:28

Aan: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW

Onderwerp: RE: Concept tekst Kamerbrief Landsadvocaat

Helder. Van mijn kant geen extra opmerkingen naar de minister toe. Ik benieuwd waar uiteindelijk de aanbevelingen in komen. Ik zou ze in de brief zelf laten. Maakt het toch wel overzichtelijker.

Hartelijke groet,

(10)(2e)

(Speechschrijver)

Verzonden met BlackBerry Work

(www.blackberry.com)

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>

Datum: maandag 11 okt. 2021 6:23 PM

Aan: (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Concept tekst Kamerbrief Landsadvocaat

Hierbij in pdf

Groeten, (10)(2e)

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW

Verzonden: maandag 11 oktober 2021 18:10

Aan: (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>

CC: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) @minjenv.nl

Onderwerp: RE: Concept tekst Kamerbrief Landsadvocaat

Dag (10)(2e)

Veel dank voor jouw opmerkingen. Wij hebben deze grotendeels overgenomen en voor het overige een toelichting gegeven in de comments. Zijn er kijkend naar deze versie wat jou betreft nog punten die we expliciet aan de minister moeten voorleggen?

Groeten, (10)(2e)

Van: (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>

Verzonden: maandag 11 oktober 2021 17:27

Aan: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>

CC: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Concept tekst Kamerbrief Landsadvocaat

Dag (10)(2e),

Zie bijgaand mijn aanpassingen en suggesties. Eerlijk gezegd heb ik geen echt grote aanpassingen voor de brief. Ik vind de brief al erg overzichtelijk. Heldere taal en aan de soms wat lange zinnen ontkom je niet omdat het opsommingen betreffen.

Ik sprak (10)(2e) net nog en zij gaf nog 1 punt mee: moet er niet een beetje meer ruimte in de brief, voor het geval het niet slechts 1 notaris is geweest die de malversaties pleegde. Ik heb daarvoor 1 suggestie in de tekst gedaan. Alhoewel jullie hier natuurlijk al uitgebreid over hebben nagedacht.

Bel me als je nog vragen hebt. Veel succes met studeren en met het verdere verloop van deze brief.

Hartelijke groet,

(10)(2e)

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Directie Communicatie

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag

Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

M (10)(2e)
(10)(2e) @minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

Voor een rechtvaardige en veilige samenleving

Van (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW < (10)(2e) @minjenv.nl>

Verzonden: maandag 11 oktober 2021 15:33

Aan: (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O < (10)(2e) @minjenv.nl>

CC: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW < (10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: Concept tekst Kamerbrief Landsadvocaat

Dag (10)(2e)

Hierbij het aangepast concept. We horen graag jouw reflecties en aanpassingen. Voor nadere toelichting kan je even langslopen of kunnen we bellen.

Hartelijke groeten,

(10)(2e)

Directie Wetgeving en Juridische Zaken

Sector Juridische Zaken en Wetgevingsbeleid

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag | 13e etage

Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

T (10)(2e)

E (10)(2e) @minjenv.nl

Digitale minuut: zaak F.O. - 3085351

Organisatieonderdeel
BD-SG-DWJZ

Behandelaar zaak
(10)(2e) - BD/DWJZ/JZW

Werkstroomeigenaar
Kaptein, S. - BD/DWJZ/JZW

Datum en tijd aangeboden
11-02-2022 om 11:16

Brief aan LA over VKC verzoek verstrekking onderzoeken

Paminconummers:

Instructie: @ Ondersteuning, graag pas verzenden na overleg met (10)(2e)

Toelichting op documenten: -

Werkstroomverloop

Werkstroom afgesloten

12-10-2021 10:55

Werkstroom afgebroken door (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW

12-10-2021 10:55

Tekenklaar maken & verzenden - DC-PIV behandeld door (10)(2e) - BD/DC/PIV

06-10-2021 10:35

20211006 RA Controle en verzenden Retour DWJZ 20211006 RA Digitale Tekenboek

Tekenklaar maken & verzenden - Ondersteuning DWJZ-Stukkenstroom behandeld door (10)(2e) - BD/DWJZ/BMO

05-10-2021 16:42

graag document 3571324 digitaal laten ondertekenen door (10)(2e) verzending geschiedt door DWJZ zelf (Marloes)

Afstemmen - (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW

05-10-2021 16:38

@ Ondersteuning, graag digitale ondertekening (10)(2e) (10)(2e) via PIV. Graag per mail verzenden (zie e-mailadres in adresbalk brief)

Eindparaaf - Directeur DWJZ behandeld door (10)(2e)

05-10-2021 16:35

Afstemmen - (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW

05-10-2021 14:50

Termijn aan toegevoegd.

Document '20210917 Verzoek VKC' toegevoegd door (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW

05-10-2021 14:31

Document 'Brief aan LA over VKC verzoek verstrekking onderzoeken' toegevoegd door (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW

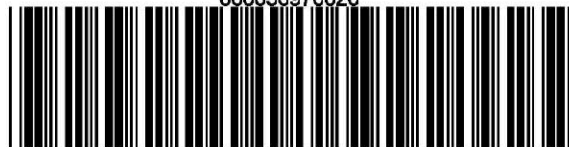
05-10-2021 14:31

Parafenlijst: zaak F.O. - 3085351

000056970020

Brief aan LA over VKC verzoek verstrekking onderzoeken

Organisatieonderdeel
BD-SG-DWJZ

Behandelaar zaak

(10)(2e)

BD/DWJZ/JZW

Afstemmen - (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW

05-10-2021 16:38

Hoofddocumenten

Brief aan LA over VKC verzoek verstrekking onderzoeken - versie 5 - kenmerk 3571324

Bijlages

20210917 Verzoek VKC - versie 1 - kenmerk 3571331

Eindparaaf - Directeur DWJZ behandeld door (10)(2e)

05-10-2021 16:35

Hoofddocumenten

Brief aan LA over VKC verzoek verstrekking onderzoeken - versie 4 - kenmerk 3571324

Bijlages

20210917 Verzoek VKC - versie 1 - kenmerk 3571331

Afstemmen - (10)(2e) BD/DWJZ/JZW

05-10-2021 14:50

Hoofddocumenten

Brief aan LA over VKC verzoek verstrekking onderzoeken - versie 3 - kenmerk 3571324

Bijlages

20210917 Verzoek VKC - versie 1 - kenmerk 3571331

3571324 - Brief aan LA over VKC verzoek verstrekking onderzoeken

Werkstroom 000056970020

Document 3571324

**Deze pagina is nodig om het achterliggende document in DigiJust te kunnen verwerken.
S.v.p. niet beschrijven.**

Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

(10)(2e)
Enkel per e-mail: (10)(2e)@pelsrijcken.nl

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon

(10)(2e)

T (10)(2e)
(10)(2e)@minjenv.nl

Ons kenmerk
3571324

Bijlagen
1

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 6 oktober 2021
Onderwerp VKC verzoek om verstrekking van twee onderzoeken aan de Kamer

Geachte heer (10)(2e)

Op 17 september jl. verzocht de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid (VKC) mij het onderzoek van Van Doorne N.V. en Deloitte Forensic & Dispute Services B.V. alsmede dat van de Deken van de Haagse Orde van Advocaten aan de Kamer te doen toekomen. Bijgaand treft u het verzoek aan. Deze onderzoeken zijn niet aan het ministerie van Justitie en Veiligheid gezonden. Naar ik heb begrepen berusten zij bij uw kantoor. Kunt u mij deze onderzoeken verstrekken? De VKC heeft mij verzocht deze onderzoeken tijdig voor het commissiedebat Juridische beroepen aan de Kamer te zenden. Dit commissiedebat staat thans gepland voor 4 november aanstaande.

Graag verneem ik van u.

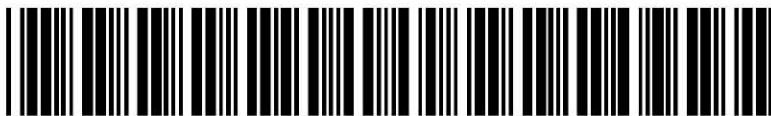
Met vriendelijke groet,
De Minister van Justitie en Veiligheid,
namens deze,

(10)(2e)

Directeur Wetgeving en Juridische Zaken

3571331 - 20210917 Verzoek VKC

Werkstroom 000056970020

Document 3571331

**Deze pagina is nodig om het achterliggende document in DigiJust te kunnen verwerken.
S.v.p. niet beschrijven.**

Aan de minister van Veiligheid en Justitie

Plaats en datum: Den Haag, 17 september 2021
Betreft: Verzoek om twee onderzoeken inzake de fraudezaak bij Pels Rijcken aan de Kamer te doen toekomen
Ons kenmerk: 35570-VI-116/2021D33719

Geachte heer Grapperhaus,

In de procedurevergadering van de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid van 15 september 2021 is gesproken over uw recente brieven inzake de fraudezaak bij Pels Rijcken.

De commissie heeft besloten u te verzoeken om het onderzoek uitgevoerd door Van Doorne N.V. en Deloitte Forensic & Dispute Services B.V. alsmede dat van de Dekan van de Haagse Orde van Advocaten aan de Kamer te doen toekomen. U wordt verzocht deze onderzoeken tijdig voor het commissiedebat Juridische beroepen aan de Kamer te zenden.

Bij dezen breng ik u het verzoek van de commissie over.

Hoogachtend,

de griffier van de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid,

(10)(2e)

To: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW; (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW; (10)(2e) @minjenv.nl
From: (10)(2e)
Sent: Tue 10/12/2021 7:11:28 AM
Subject: RE: Concept Kamerbrief adviezen hoogleraren en verbetermaatregelen kantoor
Received: Tue 10/12/2021 7:11:29 AM
[Concept Kamerbrief adviezen hoogleraren en verbetermaatregelen Kantoor VII opm.docx](#)

Goeiemorgen (10)(2e),

(10)(2e) appte mij dat de overleggen vandaag agendatechnisch ingewikkeld zijn, maar men zoekt nog verder. Intussen zag ik nog een paar kleinigheden in de brief, zie hierbij.

Groet (10)(2e)

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW

Verzonden: maandag 11 oktober 2021 18:58

Aan: Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e) Dekker, S. - (10)(2e) - BD ; (10)(2e)
(10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES ; (10)(2e),
(10)(2e) - BD/DBO/ADVIES ; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW ; (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O

CC: Dekker, S. - (10)(2e) Minister voor Rechtsbescherming

Onderwerp: Concept Kamerbrief adviezen hoogleraren en verbetermaatregelen kantoor

Beste Ferd, Sander, ea,

Hierbij de herziene versie van de Kamerbrief adviezen hoogleraren en verbetermaatregelen kantoor (in Word en PDF). (10)(2e) heeft deze versie becommentarieerd en is hiermee akkoord. Er staan nog een paar bespreekpunten in de kantlijn. We kijken in overleg met DBO nog naar een moment morgen waarop we de brief met jullie afzonderlijk kunnen bespreken, in het bijzijn van in ieder geval de SG en Directeur WJZ.

Groeten,

(10)(2e)

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
M (10)(2e)
(10)(2e) @minvenj.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

.....
Voor een rechtvaardige en veilige samenleving
.....

To: (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) (10)(2e) BD/DBO (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) BD/DBO/ADVIES (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) BD/DCOM/WS&O (10)(2e) @minjenv.nl
Cc: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) BD/DWJZ/JZW (10)(2e) @minjenv.nl
From: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW
Sent: Tue 10/12/2021 7:47:12 AM
Subject: RE: Concept Kamerbrief adviezen hoogleraren en verbetermaatregelen kantoor
Received: Tue 10/12/2021 7:47:13 AM

Allen,

Hierbij nog een laatste aangepaste versie ter afstemming eerst maar met jullie. Hierin staan de opmerkingen van (10)(2e) en nog wat aanvullingen van mij. Ik stel voor dat we deze versie meenemen naar de overleggen met de ministers (of zo meteen even mailen?).

Groeten

(10)(2e)

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
M (10)(2e)
(10)(2e) @minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

.....
Voor een rechtvaardige en veilige samenleving
.....

Van: (10)(2e)

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 09:11

Aan: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW ; (10)(2e) BD/DWJZ/JZW

Onderwerp: RE: Concept Kamerbrief adviezen hoogleraren en verbetermaatregelen kantoor

Goeiemorgen (10)(2e),

(10)(2e) appte mij dat de overleggen vandaag agendatechnisch ingewikkeld zijn, maar men zoekt nog verder.

Intussen zag ik nog een paar kleinigheden in de brief, zie hierbij.

Groet (10)(2e)

Van: (10)(2e) BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>

Verzonden: maandag 11 oktober 2021 18:58

Aan: Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e) @minjenv.nl>; Dekker, S. - (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e)

(10)(2e) - BD <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e)

(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e)

(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e)

BD/DBO/ADVIES <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O

<(10)(2e) @minjenv.nl>

CC: Dekker, S. - (10)(2e) Minister voor Rechtsbescherming <(10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: Concept Kamerbrief adviezen hoogleraren en verbetermaatregelen kantoor

Beste Ferd, Sander, ea,

Hierbij de herziene versie van de Kamerbrief adviezen hoogleraren en verbetermaatregelen kantoor (in Word en PDF). (10)(2e)

heeft deze versie becommentarieerd en is hiermee akkoord. Er staan nog een paar bespreekpunten in de kantlijn. We kijken in overleg met DBO nog naar een moment morgen waarop we de brief met jullie afzonderlijk kunnen bespreken, in het bijzijn van in ieder geval de SG en Directeur WJZ.

Groeten,

(10)(2e)

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken

M (10)(2e)
(10)(2e)@minvenj.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

Voor een rechtvaardige en veilige samenleving

To: (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) BD/DCOM/WS&O (10)(2e) @minjenv.nl
Cc: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW (10)(2e) @minjenv.nl
From: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW
Sent: Tue 10/12/2021 7:47:53 AM
Subject: RE: Concept Kamerbrief adviezen hoogleraren en verbetermaatregelen kantoor
Received: Tue 10/12/2021 7:47:55 AM
[Concept Kamerbrief adviezen hoogleraren en verbetermaatregelen Kantoor VII opm \(10\)\(2e\) en \(10\)\(2e\).docx](#)

Onvermijdelijk: en dan nu met bijlage ;-)
Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag
.....

M (10)(2e)
(10)(2e) @minvenj.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv
.....

Voor een rechtvaardige en veilige samenleving
.....

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 09:47

Aan: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW ; (10)(2e) ; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES ;

(10)(2e) - BD/DCOM/WS&O

CC: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW ; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW

Onderwerp: RE: Concept Kamerbrief adviezen hoogleraren en verbetermaatregelen kantoor

Allen,

Hierbij nog een laatste aangepaste versie ter afstemming eerst maar met jullie. Hierin staan de opmerkingen van (10)(2e) en nog wat aanvullingen van mij. Ik stel voor dat we deze versie meenemen naar de overleggen met de ministers (of zo meteen even mailen?).

Groeten

(10)(2e)

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag
.....

M (10)(2e)
(10)(2e) @minvenj.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv
.....

Voor een rechtvaardige en veilige samenleving
.....

Van: (10)(2e) @minjenv.nl>

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 09:11

Aan: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW

<(10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Concept Kamerbrief adviezen hoogleraren en verbetermaatregelen kantoor

Goeiemorgen (10)(2e),

(10)(2e) appte mij dat de overleggen vandaag agendatechnisch ingewikkeld zijn, maar men zoekt nog verder.

Intussen zag ik nog een paar kleinigheden in de brief, zie hierbij.

Groet (10)(2e)

Van: (10)(2e) BD/DWJZ/JZW <(10)(2e)@minjenv.nl>

Verzonden: maandag 11 oktober 2021 18:58

Aan: Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e)@minjenv.nl>; Dekker, S. - (10)(2e)@minjenv.nl>; (10)(2e)
(10)(2e) - BD <(10)(2e)@minjenv.nl>; (10)(2e)@minjenv.nl>; (10)(2e)
(10)(2e)@minjenv.nl>; (10)(2e)@minjenv.nl>; (10)(2e)
(10)(2e)@minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e)@minjenv.nl>; (10)(2e) -
BD/DBO/ADVIES <(10)(2e)@minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e)@minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O
<(10)(2e)@minjenv.nl>

CC: Dekker, S. - (10)(2e) Minister voor Rechtsbescherming <(10)(2g)@minjenv.nl>

Onderwerp: Concept Kamerbrief adviezen hoogleraren en verbetermaatregelen kantoor

Beste Ferd, Sander, ea,

Hierbij de herziene versie van de Kamerbrief adviezen hoogleraren en verbetermaatregelen kantoor (in Word en PDF). (10)(2e)

heeft deze versie becommentarieerd en is hiermee akkoord. Er staan nog een paar bespreekpunten in de kantlijn. We kijken in overleg met DBO nog naar een moment morgen waarop we de brief met jullie afzonderlijk kunnen bespreken, in het bijzijn van in ieder geval de SG en Directeur WJZ.

Groeten,

(10)(2e)

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
M (10)(2e)
(10)(2e)@minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

.....
Voor een rechtvaardige en veilige samenleving
.....

To: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW; (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW; (10)(2e) @minjenv.nl
From: (10)(2e)
Sent: Tue 10/12/2021 7:54:07 AM
Subject: RE: Concept Kamerbrief adviezen hoogleraren en verbetermaatregelen kantoor
Received: Tue 10/12/2021 7:54:08 AM

Ter info: FG is vanmiddag afwezig, overleg met Dekker wordt ingepland. Ik bel straks even met de SG en bel jou, (10)(2e), daarna even.

Groet (10)(2e)

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 09:48

Aan: (10)(2e); (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW; (10)(2e); (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES; (10)(2e) BD/DCOM/WS&O

CC: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW

Onderwerp: RE: Concept Kamerbrief adviezen hoogleraren en verbetermaatregelen kantoor

Onvermijdelijk: en dan nu met bijlage ;-)

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

M (10)(2e)
(10)(2e) @minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

Voor een rechtvaardige en veilige samenleving

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 09:47

Aan: (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e), (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>

CC: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Concept Kamerbrief adviezen hoogleraren en verbetermaatregelen kantoor

Allen,

Hierbij nog een laatste aangepaste versie ter afstemming eerst maar met jullie. Hierin staan de opmerkingen van (10)(2e) en nog wat aanvullingen van mij. Ik stel voor dat we deze versie meenemen naar de overleggen met de ministers (of zo meteen even mailen?).

Groeten

(10)(2e)

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

M (10)(2e)
(10)(2e) @minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

Voor een rechtvaardige en veilige samenleving

Van: (10)(2e) @minjenv.nl>

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 09:11

Aan: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e)@minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW
<(10)(2e)@minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Concept Kamerbrief adviezen hoogleraren en verbetermaatregelen kantoor

Goeiemorgen (10)(2e),

(10)(2e) appte mij dat de overleggen vandaag agendatechnisch ingewikkeld zijn, maar men zoekt nog verder.

Intussen zag ik nog een paar kleinigheden in de brief, zie hierbij.

Groet (10)(2e)

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e)@minjenv.nl>

Verzonden: maandag 11 oktober 2021 18:58

Aan: Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e)@minjenv.nl>; Dekker, S. - (10)(2e)@minjenv.nl>; (10)(2e)
(10)(2e) - BD <(10)(2e)@minjenv.nl>; (10)(2e)@minjenv.nl>; (10)(2e) -
(10)(2e)@minjenv.nl>; (10)(2e)@minjenv.nl>; (10)(2e) -
(10)(2e)@minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e)@minjenv.nl>; (10)(2e) -
BD/DBO/ADVIES <(10)(2e)@minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e)@minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O
<(10)(2e)@minjenv.nl>

CC: Dekker, S. - (10)(2e) Minister voor Rechtsbescherming <(10)(2g)@minjenv.nl>

Onderwerp: Concept Kamerbrief adviezen hoogleraren en verbetermaatregelen kantoor

Beste Ferd, Sander, ea,

Hierbij de herziene versie van de Kamerbrief adviezen hoogleraren en verbetermaatregelen kantoor (in Word en PDF). (10)(2e) heeft deze versie commentarieerd en is hiermee akkoord. Er staan nog een paar bespreekpunten in de kantlijn. We kijken in overleg met DBO nog naar een moment morgen waarop we de brief met jullie afzonderlijk kunnen bespreken, in het bijzijn van in ieder geval de SG en Directeur WJZ.

Groeten,

(10)(2e)

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
M (10)(2e)
(10)(2e)@minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

.....
Voor een rechtvaardige en veilige samenleving
.....

To: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) @minjenv.nl
Cc: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES (10)(2e) @minjenv.nl
From: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW
Sent: Tue 10/12/2021 8:45:13 AM
Subject: RE: Concept Kamerbrief adviezen hoogleraren en verbetermaatregelen kantoor
Received: Tue 10/12/2021 8:45:13 AM
[AanbiedingsFormulierMinisterraad Kamerbrief adviezen hoogleraren en verbetermaatregelen kantoor \(003\).pdf](#)

Hallo (10)(2e) en (10)(2e),

Hierbij een concept voor het MR formulier. Kunnen jullie meekijken of het zo goed geformuleerd is? Ik gaf bij ambtelijke afstemming nu alleen het SGO aan. Moet hier ook nog het JIDO worden genoemd (is dacht ik geen officieel afstemmingsorgaan?)?

Groeten

(10)(2e)

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
M (10)(2e)
(10)(2e) @minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

.....
Voor een rechtvaardige en veilige samenleving
.....

Van: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 09:58

Aan: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES ; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW

Onderwerp: RE: Concept Kamerbrief adviezen hoogleraren en verbetermaatregelen kantoor

Dag (10)(2e),

Hierbij het aanbiedingsformulier. Eerst even opslaan als, anders krijg je een foutmelding. Verder wordt de tekst onder "inhoud en doelstelling" van het voorstel openbaar gemaakt op de geannoteerde besluitenlijst. Daar moet dus in 1 alinea een nette weergave van de inhoud van de brief komen (en niet openstaande geschilpunten of vertrouwelijke informatie bijv.)

Groet,

(10)(2e)

Van: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e) @minjenv.nl>

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 09:54

Aan: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>

CC: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Concept Kamerbrief adviezen hoogleraren en verbetermaatregelen kantoor

(10)(2e), kun jij (10)(2e) daar verder mee helpen? Thanks!

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 09:52

Aan: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Concept Kamerbrief adviezen hoogleraren en verbetermaatregelen kantoor

Okay, prima. (10)(2e), waar vind ik het MR aanbiedingsformulier? Dan kan ik daar vast mee aan de slag.

Groeten

(10)(2e)

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

M (10)(2e)
(10)(2e) @minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

Voor een rechtvaardige en veilige samenleving

Van: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e) @minjenv.nl>

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 09:50

Aan: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e)
<(10)(2e) @minjenv.nl> (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>
<(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>

CC: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Concept Kamerbrief adviezen hoogleraren en verbetermaatregelen kantoor

De versie van gisteren ligt al in print bij Ferd met het verzoek er vanmorgen naar te kijken. Een overleg met (10)(2e) wordt geprobeerd in te plannen, hij heeft ook de versie van gisteren gekregen. Ik stel voor dat we even afwachten wat daarop terug komt en in een nieuwe versie dan alles tegelijk verwerken.

Groet,
(10)(2e)

Van: (10)(2e) BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 09:48

Aan: (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e),
(10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) -
BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>

CC: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Concept Kamerbrief adviezen hoogleraren en verbetermaatregelen kantoor

Onvermijdelijk: en dan nu met bijlage ;-)

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

M (10)(2e)
(10)(2e) @minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

Voor een rechtvaardige en veilige samenleving

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 09:47

Aan: (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e),
(10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) -
BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>

CC: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Concept Kamerbrief adviezen hoogleraren en verbetermaatregelen kantoor

Allen,
Hierbij nog een laatste aangepaste versie ter afstemming eerst maar met jullie. Hierin staan de opmerkingen van (10)(2e) en nog wat aanvullingen van mij. Ik stel voor dat we deze versie meenemen naar de overleggen met de ministers (of zo meteen even mailen?).

Groeten

(10)(2e)
Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

M (10)(2e)
(10)(2e) @minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

Voor een rechtvaardige en veilige samenleving

Van: (10)(2e) @minjenv.nl>

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 09:11

Aan: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) BD/DWJZ/JZW
<(10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Concept Kamerbrief adviezen hoogleraren en verbetermaatregelen kantoor

Goeiemorgen (10)(2e),

(10)(2e) appte mij dat de overleggen vandaag agendatechnisch ingewikkeld zijn, maar men zoekt nog verder.

Intussen zag ik nog een paar kleinigheden in de brief, zie hierbij.

Groet (10)(2e)

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>

Verzonden: maandag 11 oktober 2021 18:58

Aan: Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e) @minjenv.nl>; Dekker, S. (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e)
(10)(2e) - BD <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e)
(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e)
(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e)
BD/DBO/ADVIES <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) BD/DCOM/WS&O
<(10)(2e) @minjenv.nl>

CC: Dekker, S. - (10)(2e) Minister voor Rechtsbescherming <(10)(2g) @minjenv.nl>

Onderwerp: Concept Kamerbrief adviezen hoogleraren en verbetermaatregelen kantoor

Beste Ferd, Sander, ea,

Hierbij de herziene versie van de Kamerbrief adviezen hoogleraren en verbetermaatregelen kantoor (in Word en PDF). Floriëlle heeft deze versie commentarieerd en is hiermee akkoord. Er staan nog een paar bespreekpunten in de kantlijn. We kijken in overleg met DBO nog naar een moment morgen waarop we de brief met jullie afzonderlijk kunnen bespreken, in het bijzijn van in ieder geval de SG en Directeur WJZ.

Groeten,

(10)(2e)

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

M (10)(2e)
(10)(2e) @minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

Voor een rechtvaardige en veilige samenleving

To: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW (10)(2e)@minjenv.nl
From: (10)(2e)
Sent: Tue 10/12/2021 9:09:36 AM
Subject: RE: Concept Kamerbrief adviezen hoogleraren en verbetermaatregelen kantoor
Received: Tue 10/12/2021 9:09:37 AM

Ha (10)(2e),

Ik zou het wel korter weergeven en bijv niet ingaan op die korte en middellange termijn, voor het geval daar nog een andere beslissing over valt. Afstemming vindt plaats in het SG als ambtelijk voorportaal.

Groet (10)(2e)

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 10:45

Aan: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES; (10)(2e)

CC: (10)(2e) BD/DBO/ADVIES

Onderwerp: RE: Concept Kamerbrief adviezen hoogleraren en verbetermaatregelen kantoor

Hallo (10)(2e) en (10)(2e),

Hierbij een concept voor het MR formulier. Kunnen jullie meekijken of het zo goed geformuleerd is? Ik gaf bij ambtelijke afstemming nu alleen het SGO aan. Moet hier ook nog het JIDO worden genoemd (is dacht ik geen officieel afstemmingsorgaan?)?

Groeten

(10)(2e)

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
M (10)(2e)
(10)(2e)@minvenj.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

.....
Voor een rechtvaardige en veilige samenleving
.....

Van: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e)@minjenv.nl>

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 09:58

Aan: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e)@minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW
<(10)(2e)@minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Concept Kamerbrief adviezen hoogleraren en verbetermaatregelen kantoor

Dag (10)(2e),

Hierbij het aanbiedingsformulier. Eerst even opslaan als, anders krijg je een foutmelding. Verder wordt de tekst onder "inhoud en doelstelling" van het voorstel openbaar gemaakt op de geannoteerde besluitenlijst. Daar moet dus in 1 alinea een nette weergave van de inhoud van de brief komen (en niet openstaande geschilpunten of vertrouwelijke informatie bijv.)

Groet,

(10)(2e)

Van: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e)@minjenv.nl>

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 09:54

Aan: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e)@minjenv.nl>

CC: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e)@minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Concept Kamerbrief adviezen hoogleraren en verbetermaatregelen kantoor

(10)(2e), kun jij (10)(2e) daar verder mee helpen? Thanks!

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e)@minjenv.nl>

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 09:52

Aan: (10)(2e), (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e)@minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Concept Kamerbrief adviezen hoogleraren en verbetermaatregelen kantoor

Okay, prima. (10)(2e), waar vind ik het MR aanbiedingsformulier? Dan kan ik daar vast mee aan de slag.

Groeten

(10)(2e)

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

M (10)(2e)
(10)(2e) @minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

Voor een rechtvaardige en veilige samenleving

Van: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e) @minjenv.nl>

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 09:50

Aan: (10)(2e) BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e)
<(10)(2e) @minjenv.nl> (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>
<(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>
CC: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Concept Kamerbrief adviezen hoogleraren en verbetermaatregelen kantoor

De versie van gisteren ligt al in print bij Ferd met het verzoek er vanmorgen naar te kijken. Een overleg met Sander wordt geprobeerd in te plannen, hij heeft ook de versie van gisteren gekregen. Ik stel voor dat we even afwachten wat daarop terug komt en in een nieuwe versie dan alles tegelijk verwerken.

Groet,
(10)(2e)

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 09:48

Aan: (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e)
(10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e)
BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>
CC: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Concept Kamerbrief adviezen hoogleraren en verbetermaatregelen kantoor

Onvermijdelijk: en dan nu met bijlage ;-)

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

M (10)(2e)
(10)(2e) @minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

Voor een rechtvaardige en veilige samenleving

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 09:47

Aan: (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e)
(10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e)
BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>
CC: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Concept Kamerbrief adviezen hoogleraren en verbetermaatregelen kantoor

Allen,

Hierbij nog een laatste aangepaste versie ter afstemming eerst maar met jullie. Hierin staan de opmerkingen van

(10)(2e) en nog wat aanvullingen van mij. Ik stel voor dat we deze versie meenemen naar de overleggen met de ministers (of zo meteen even mailen?).

Groeten

(10)(2e)

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

M (10)(2e)
(10)(2e) @minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

Voor een rechtvaardige en veilige samenleving

Van: (10)(2e) @minjenv.nl>

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 09:11

Aan: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl> (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW

<(10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Concept Kamerbrief adviezen hoogleraren en verbetermaatregelen kantoor

Goeiemorgen (10)(2e),

(10)(2e) aptte mij dat de overleggen vandaag agendatechnisch ingewikkeld zijn, maar men zoekt nog verder. Intussen zag ik nog een paar kleinigheden in de brief, zie hierbij.

Groet (10)(2e)

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>

Verzonden: maandag 11 oktober 2021 18:58

Aan: Grapperhaus, F.B.J. - (10)(2e) @minjenv.nl>; Dekker, S. - (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) (10)(2e) - BD <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>

CC: Dekker, S. - (10)(2e) Minister voor Rechtsbescherming <(10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: Concept Kamerbrief adviezen hoogleraren en verbetermaatregelen kantoor

Beste Ferd, Sander, ea,

Hierbij de herziene versie van de Kamerbrief adviezen hoogleraren en verbetermaatregelen kantoor (in Word en PDF). Floriëlle heeft deze versie becommentarieerd en is hiermee akkoord. Er staan nog een paar bespreekpunten in de kantlijn. We kijken in overleg met DBO nog naar een moment morgen waarop we de brief met jullie afzonderlijk kunnen bespreken, in het bijzijn van in ieder geval de SG en Directeur WJZ.

Groeten,

(10)(2e)

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

M (10)(2e)
(10)(2e) @minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

Voor een rechtvaardige en veilige samenleving

To: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW[(10)(2e)@minjenv.nl]; (10)(2e) -
BD/DWJZ/JZW[(10)(2e)@minjenv.nl]; (10)(2e)@minjenv.nl]
Cc: (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O[(10)(2e)@minjenv.nl]; (10)(2e) -
(10)(2e)@minjenv.nl; (10)(2e)@minjenv.nl]
From: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES
Sent: Tue 10/12/2021 9:25:52 AM
Subject: FW: Kamerbrief
Received: Tue 10/12/2021 9:25:54 AM
[Scan van een Xerox MFA.pdf](#)

Hi allen, bijgaand de opmerkingen van Ferd op de brief van gisteren einde dag. Hij gaf aan dat de brief na verwerking van deze punten door kan naar (10)(2e). Mochten jullie er niet uit komen qua handschrift laat het vooral even weten, dan kijk ik even mee (en wellicht is Florielle daar ook nog toe bereid, die heeft daar ook veel ervaring mee ;)).

Groet,
(10)(2e)

Van: Secretariaat - Minister van Justitie en Veiligheid

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 11:21

Aan: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES

CC: (10)(2e)

Onderwerp: Kamerbrief

Hi (10)(2e),

Bij deze de aantekeningen van Ferd.

Gr. (10)(2e)

onnodige c.s.

niets anders ik heb een
voorgesteld niet aan m.b.t.
de fraude kwestie bij het
kantoor van de Landsadvocaat
eet.

Onderwerp Kamerbrief: PM

0. Inleiding

In de beantwoording van Kamervragen van 8 juli 2021 en in de brieven van 16 juli 2021 en 13 augustus 2021 heb ik uw Kamer gemeld dat ik advies heb gevraagd aan externe deskundigen naar aanleiding van de fraudekwestie bij het kantoor van de Landsadvocaat. Deze deskundigen heb ik de volgende vraag voorgelegd: wat zijn passende eisen en verantwoordingsverplichtingen op het gebied van praktijkuitoefening en bedrijfsvoering die de Staat als cliënt kan stellen aan (het kantoor van) de Landsadvocaat in het licht van de publieke functie van de Staat? Met deze brief informeer ik uw Kamer, mede namens de minister voor Rechtsbescherming, over de uitkomst van de adviezen. Deze zie ik in samenhang met de verbetermaatregelen die Pels Rijcken heeft geïmplementeerd en nog aan het implementeren is.

Ik maak in deze brief onderscheid tussen "de Landsadvocaat" als functionaris en "het kantoor van de Landsadvocaat", te weten het kantoor Pels Rijcken.

I. Relatie met het kantoor van de Landsadvocaat

Net als veel bedrijven en organisaties maakt de Staat gebruik van een vaste, externe advocaat voor het overgrote deel van zijn zaken. Er is één Landsadvocaat en meerdere plaatsvervangend Landsadvocaten. De Landsadvocaat is niet in dienst van de Staat. Het verlenen van de titel Landsadvocaat geschiedt bij Koninklijk Besluit.¹ De Landsadvocaat en plaatsvervangend Landsadvocaten werken niet alleen. Bij het kantoor van de Landsadvocaat werken in totaal zo'n 290 personen. Gezamenlijk behandelen zij jaarlijks ruim duizend zaken voor de Staat.

In een overeenkomst tussen de Staat en de Landsadvocaat is vastgelegd welke verplichtingen de Landsadvocaat en zijn kantoorgenoten hebben. De verplichtingen die gelden voor de Landsadvocaat gelden ook voor zijn kantoorgenoten. De Landsadvocaat en zijn kantoorgenoten treden nooit tegen de Staat op. De Landsadvocaat en zijn kantoorgenoten vertegenwoordigen de Staat in veel procedures. Naast procederen wordt er geadviseerd en juridische bijstand verleend in grote projecten. De adviezen hebben overwegend betrekking op te voeren procedures, af te sluiten contracten of voorgenomen besluiten in beleidskwesties. De Landsadvocaat kijkt in die gevallen naar de juridische aspecten en adviseert over de proceskansen en procesrisico's, de mogelijkheid om in of buiten rechte tot een schikking te komen en de processtrategie. De advies- en procespraktijk van de Landsadvocaat zijn gelieerd en liggen in elkaars verlengde. Het juridisch advies van de Landsadvocaat is van belang om ongunstige procesposities voor de Staat te voorkomen.

De Staatspraktijk vergt specifieke ervaring, kennis en kunde. Het werken met een vaste advocaat voor de behandeling van het grootste deel van de zaken die de Staat betreffen heeft voordelen uit een oogpunt van vertrouwelijkheid en uniformiteit in de behandeling. De advocaten bij het kantoor van de Landsadvocaat zijn gespecialiseerd op een aantal terreinen. Gezamenlijk bouwen ze binnen de praktijk een collectief geheugen op als het gaat om juridische vragen waarmee de Staat wordt geconfronteerd. Ook wordt door de concentratie van het overgrote deel van de zaken van de Staat bij één kantoor de samenhang tussen en uniformiteit in behandeling van verschillende dossiers bevorderd. Daarmee kan de Landsadvocaat en zijn kantoor de Staat optimaal ondersteunen.

II. Ontstane problematiek ten aanzien van geconstateerde malversaties

¹ <https://wetten.overheid.nl/BWBR0002484/1965-04-10> en <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2018-37528.html>.

Met opmerkingen (DWJZ/JZW1): Deze tekst volgt uit de website van PR. Gaan het preciezere getal nog na.

Deze zaken
hebben betrekking
op uiteenlopende
terreinen van het
recht, en vergen
derhalve een
breed spectrum
aan juridische
kennis.

donde
iemand heen

in de meeste gevallen

specifiek technische

De resultaten van de onderzoeken tot nu toe laten zien dat er sprake is geweest van omvangrijke malversaties door een notaris, die zich gedurende vele jaren hebben ontwikkeld. In totaal is voor ongeveer 11,5 miljoen euro aan geld onttrokken aan cliënten van het kantoor van de Landsadvocaat. De malversaties gaan naar het zich laat aanzien ten minste 18 jaar terug en betreft in totaal in ieder geval 23 dossiers. Ook is gebleken dat de betreffende notaris onregelmatigheden heeft begaan met declaraties. Er is niet gebleken dat cliënten of derden door deze laatste handelwijze financieel zijn benadeeld.

De malversaties hebben duidelijk gemaakt dat er onvolkomenheden waren in de interne beheersmaatregelen rond de notariële kwaliteitsrekeningen, de controle op de juiste toepassing van de beheersmaatregelen, de governance, de gezamenlijke praktijkuitoefening van advocaten en notarissen en de sociale veiligheid en aanspreekbaarheid.

Dit alles geeft mij voldoende aanleiding tot bezinning op de positie van de Staat ten opzichte van juridische dienstverleners en het kantoor van de Landsadvocaat in het bijzonder,

*op de korte en middellange,
meeen wel op de lange termijn.*

III. Relatie met het kantoor van de Landsadvocaat

In de brief van 8 juli 2021 gaven de minister voor Rechtsbescherming en ik aan dat wij voor het beantwoorden van de vraag of de Landsadvocaat belangen van de Staat kan behartigen, het criterium hanteren of de betrouwbaarheid van deze dienstverlening op dit moment en voor de voorzienbare toekomst voldoende geborgd is.² Voor dit moment is daarbij voor mij van belang dat de fraude bij het kantoor een exclusief notariële fraude betreft waarbij voor zover nu bekend geen andere kantoorgenoten dan de betreffende notaris zijn betrokken. Daarnaast zijn voor het vertrouwen in het kantoor van de Landsadvocaat de volgende elementen voor mij van essentieel belang.

met onderzoek

IIIA. Uitbetaling van alle onttrokken gelden aan de benadeelden van de malversaties

De resultaten van de onderzoeken tot nu toe laten, als gezegd, zien dat er sprake is geweest van omvangrijke malversaties door een notaris. Deze malversaties zijn gepleegd in dossiers waarin zowel ~~private partijen, als de Staat en andere overheden betrokken waren~~. Ik acht dat ontoelaatbaar en neem dat hoog op. De Landsadvocaat heeft al aangegeven tot uitbetaling van alle onttrokken gelden aan de benadeelden van de fraude te zullen overgaan. Voor de Staat geldt dat dit reeds in juli 2021 heeft plaatsgevonden. Het is voor mij een harde eis dat ook aan de overige benadeelden alle onttrokken gelden worden terugbetaald. Ik zal mij over de uitbetaling van de onttrokken gelden aan de overige benadeelden onder overlegging van een accountantsverklaring laten informeren. Daarnaast laat ik ook de Rijksaccountantsdienst de uitbetaling controleren.

*- diverse partijen behoeven
weten en ook
leendeeld (lyzen) te
zijn.*

Met opmerkingen [DWJZ/JZW2]: PM
terugkoppeling SG

IIIB. Volledig meewerken aan onderzoeken van toezichthouders en het openbaar ministerie (hierna: OM) en transparantie.

Ik acht het van groot belang dat (het kantoor van) de Landsadvocaat zich maximaal inspent alle feiten en omstandigheden over deze casus opgehelderd te krijgen en daartoe volledig meewerkt aan onderzoeken van de diverse toezichthouders en het strafrechtelijk onderzoek van het OM. Ik merk ten aanzien van dit laatste nogmaals op dat het OM mij heeft gemeld dat het kantoor niet als verdachte is aangemerkt. Ik heb met instemming kennisgenomen van het feit dat (het kantoor van) de Landsadvocaat actief bijdraagt aan de opheldering van de feiten en omstandigheden door mee te werken met de onderzoekende autoriteiten en zelf ook uitgebreid onderzoek heeft gedaan en heeft laten doen. Deze onderzoeken heeft het kantoor van de Landsadvocaat met de toezichthoudende autoriteiten gedeeld. Diezelfde bereidheid tot transparantie naar aanleiding van het gebeurde en de maatregelen die het kantoor daardoor heeft getroffen, verwacht ik ook van de

² Aangangscel Handelingen II 2020/21, nr. 3520.

Landsadvocaat jegens mij als cliënt. Uiteraard binnen de daarvoor geldende wettelijke kaders, waaronder geheimhoudingsverplichtingen in verband met de advocaat-cliënt relatie. Tot op heden heeft het kantoor, voor zover ik kan overzien, die openheid – binnen de geldende wettelijke kaders – betracht.

IV. Reeds aangekondigde en vereiste verbetermaatregelen

De Staat acht het van het grootste belang dat zijn juridische bijstand is ondergebracht bij een kantoor dat integer en transparant handelt. De omvang van de notariële fraude noopt tot een zeer serieuze aanpak door het kantoor van de Landsadvocaat om herhaling hiervan te voorkomen en de dienstverlening voor de Staat blijvend veilig te stellen. Het kantoor van de Landsadvocaat heeft na advies van Deloitte en met bijstand van PWC een uitgebreid pakket aan verbetermaatregelen in gang gezet en mij hierover geïnformeerd.³ Ook is het onderzoeksrapport van de Deken van de Haagse Orde van Advocaten (hierna: de Deken) hierin betrokken.⁴ De verbetermaatregelen van het kantoor van de Landsadvocaat zijn – thematisch geordend – de onderstaande.⁵ Per verbetermaatregel ga ik ook in op de realisatie hiervan.

1. Het ontstane tekort op de notariële kwaliteitsrekening aanzuiveren.
 - o Realisatie: reeds doorgevoerd.
2. De onttrokken gelden aan de benadeelden van de fraude terugbetalen.
 - o Realisatie: ten aanzien van de Staat reeds doorgevoerd in juli 2021. Ten aanzien van de overige benadeelden PM.
3. De beheersmaatregelen rond notariële kwaliteitsrekeningen uitbreiden en de controle op de juiste toepassing van de beheersmaatregelen rond notariële kwaliteitsrekeningen aanscherpen.
 - o Realisatie: reeds doorgevoerd en de juistheid hiervan is door Deloitte aan het kantoor van de Landsadvocaat bevestigd.
4. De functiescheiding bij notariële betalingen op meerdere niveaus controleren.
 - o Realisatie: reeds doorgevoerd.
5. Naamswijzigingen van een stichting: een notaris mag geen aktes voor kantoorgenoten meer passeren.
 - o Realisatie: reeds doorgevoerd.
6. Het proces van de interne beheersing rond het beheer van advocatuurlijke derdengelden verbeteren.
 - o Realisatie: reeds doorgevoerd en de juistheid hiervan is door Deloitte aan het kantoor van de Landsadvocaat bevestigd.
7. Het aanstellen van een extern bestuurder.
 - o Realisatie: reeds doorgevoerd op 1 mei 2021.
8. De governance versterken (onder toezicht van de Deken).
 - o Realisatie: voor het einde van 2021.
9. Onder leiding van de extern bestuurder de hele GRC-organisatie (Governance, Risk en Compliance) opnieuw onderzoeken en vormgeven.
 - o Realisatie: voor het einde van 2021.
10. De cultuur/sociale veiligheid/aanspreekbaarheid doorlopend verbeteren (onder toezicht van de Deken).

Met opmerkingen [DWJZ/JZW3]: Deze opsomming in de brief laten, of enkel de bijlage bijvoegen?

Met opmerkingen [DWJZ/JZW4]: Check bij I.A.

³ Brief van Pels Rijcken d.d. 14 juli 2021 (bijlage bij Kamerbrief 16 juli 2021, Kamerstuk 35 570 VI, nr. 116).

⁴ Brief van Pels Rijcken d.d. 13 augustus 2021 (bijlage bij Kamerbrief 13 augustus 2021, Kamerstuk 35 570 VI, nr. 119).

⁵ In bijlage 1 treft u een nadere toelichting op en onderverdeling van de verschillende verbetermaatregelen.

- o Realisatie: voor het einde van 2021.

11. Een visie en een plan van aanpak opstellen om de verantwoorde praktijkuitoefening van advocaten en notarissen binnen één kantoor verder te waarborgen (onder toezicht van de Deken).

- o Realisatie: voor het einde van 2021.

12. Een onafhankelijke Raad van Commissarissen benoemen.

- o Realisatie: ~~PM~~

Met opmerkingen [DWJZ/JZW5]: Check bij LA.

V. Onafhankelijke adviezen vanuit juridische en bedrijfskundige invalshoek

Zoals de Minister voor Rechtsbescherming en ik uw Kamer op 8 juli 2021 berichtte,⁶ zijn twee externe deskundigen aangesteld om over de in de inleiding genoemde onderzoeksvraag te adviseren. Ter beantwoording van de onderzoeksvraag is gezocht naar een bundeling van expertises op het terrein van zowel het recht en de praktijkuitoefening van advocaten en notarissen, als naar bedrijfskundige expertise op het gebied van fraudebestrijding, fraudepreventie, governance en compliance, gecombineerd met kennis en inzicht in de bijzondere positie van de Staat als client met publieke belangen.⁷ Deze combinatie aan expertise is gevonden in prof. mr. T.R. Ottervanger, Emeritus hoogleraar Europees Recht en Nederlands Mededingingsrecht en oud advocaat, en prof. dr. A.B. Hoogenboom, hoogleraar forensische bedrijfskunde met werkervaring bij de Staat.

Op 31 augustus en 1 september 2021 heb ik de adviezen van prof. Ottervanger en prof. Hoogenboom ontvangen. De adviezen treft u bijgaand integraal aan. Bepaalde aanbevelingen hebben de deskundigen gezamenlijk gegeven ("~~Stel nadere eisen in de huidige overeenkomst~~" en "~~Communiqueer niet louter juridisch en zaakgericht~~") en bepaalde aanbevelingen heeft prof. Hoogenboom alleen gegeven ("~~Herzie het Besluit vaststelling nieuwe regeling landsadvocatuur~~").

~~10654~~ Ik heb de deskundigen op 28 september 2021 en 6 oktober 2021 gesproken om hen de gelegenheid te geven de adviezen toe te lichten en daarover nader van gedachten te wisselen. Ik acht de adviezen zeer bruikbaar en neem die ter harte. De adviezen van de externe deskundigen hebben de bijzonderheid van de relatie tussen Staat en Landsadvocaat beschreven en aangegeven tot welke kwetsbaarheden dat kan leiden voor de Staat.

Aan de aanbevelingen wil ik met spoed invulling geven, met dien verstande dat ik onderscheid maak in aanbevelingen die op *korte termijn* kunnen worden doorgevoerd, aanbevelingen die een *middellange termijn* kunnen worden geïmplementeerd en aanbevelingen waarvoor nader advies nodig is waardoor een *langere termijn* geldt.⁸

Va. Korte termijn

Voor de korte termijn zal ik de aanbevelingen doorvoeren die betrekking hebben op de nadere eisen in de huidige overeenkomst en de structuur, organisatie en inhoud van de diverse contacten met de Landsadvocaat, zoals geformuleerd in de paragrafen "Stel nadere eisen in de huidige overeenkomst" en "Communiqueer niet louter juridisch en zaakgericht":

1. Stel nadere eisen in de huidige overeenkomst

- Neem een bepaling op waarin het kantoor aangeeft hoe de risico's voor de Staat worden geadresseerd.
- Gebruik bij de formulering van die eisen als richtsnoer het inmiddels ontwikkelde 'raamwerk ter verdere professionalisering' om de maatregelen te concretiseren, operationaliseren en meetbaar te maken.
- Bepaal specifiek voor taken die de nationale veiligheid raken of betrokken advocaten een veiligheidsonderzoek moeten ondergaan en of het 'raamwerk ter verdere

Met opmerkingen [DWJZ/JZW6]: Deze opsomming in de brief laten, of enkel de bijlage bijvoegen?

⁶ Aanhangsel Handelingen II 2020/21, nr. 3520.

⁷ Aanhangsel Handelingen II 2020/21, nr. 3520.

⁸ In bijlage 2 treft u een overzicht van de aanbevelingen aan.

! Ik zou alles
flinter in de
brief opnemen!

xxxxx ~~Het~~ Onderzocht moet worden of
het wenselijk is om deze twee
juridische functies t.b.v. de Staat
te scheiden, wantz alle voor-en-
nedeelen dienen te worden afgewogen.
~~Het~~ kantoor van de
Landsadvocaat werkt momenteel
aan een visie

xx , in hoeverre de voorgestelde
aanpak ~~te~~ de balans op-
middellange termijn leet
dovolaan naar continuering
van de huidige situatie - waas
uitgaad van beley is of

professionalisering' voldoende garanties biedt voor de (tijdelijk) opslag van informatie.

- D. Neem een bepaling op dat namens de Staat onafhankelijke audits kunnen worden uitgevoerd ter zake van de naleving van wet- en regelgeving en met name het risico van fraude en witwassen, integriteitbeleid en databeveiliging.
- E. Voorzie in de overeenkomst dat binnen het kantoor een ervaren 'Risk & Compliance Officer', 'Security Officer' en 'Financial Officer' deel uitmaken van het Management Team en rechtstreeks rapporteren aan portefeuillehouders in het bestuur die zelf voldoende gekwalificeerd zijn om samen met de andere leden van het bestuur verantwoordelijkheid te dragen en die desgevraagd rapporteren aan de Staat. Stel als eis dat onafhankelijkheid van deze functionarissen is geregeld.
- F. Maak de facturatie-systeematiek rijks breed meer transparant en voer als Staat zelf ook controles uit (Rijksaccountantsdienst).
2. Communiceer niet louter juridisch en zaakgericht.
- A. Onderzoek of binnen de rijksoverheid omwille van de effectiviteit en efficiency verbetering mogelijk is qua structuur en organisatie van de diverse contacten met het kantoor van de Landsadvocaat.
- B. Agendeer regelmatig in regulier overleg niet alleen lopende adviezen en procedures maar maak het gesprek 'rijker' door ook te inventariseren hoe het facturatieproces loopt, welke dilemma's zich hebben voorgedaan in de opdrachten van de Landsadvocaat, of sprake is geweest van potentiële risico's voor de Staat, welke issues mogelijk spelen bij cliënt- en zaakacceptatie, en of er een cultuur is waar gedrag vanzelfsprekend in overeenstemming is met regels en waarde.

Deze aanbevelingen worden thans binnen mijn ministerie uitgewerkt. Ik informeer uw Kamer over de gewijzigde overeenkomst, zodra deze is afgerond. Over de nieuwe inrichting van het overleg met de Landsadvocaat zal ik uw Kamer eveneens informeren.

Vb. Middellange termijn

De besluitvorming over de onderstaande aanbevelingen van prof. Hoogenboom vergt meer tijd, omdat hierover met het kantoor van de Landsadvocaat moet worden afgestemd. Ik zal dit per aanbeveling toelichten.

3. Overweeg de ontkoppeling van de notariaat- en advocatuurfuncties binnen het instituut Landsadvocaat.

Eén van de verbetermaatregelen van het kantoor van de Landsadvocaat is dat een visie en een plan van aanpak wordt opgesteld op de verantwoorde praktijkuitoefening van advocaten en notarissen binnen één kantoor, verder te waarborgen.⁹ Ik zal met het kantoor in gesprek gaan over wat de visie en de aanpak van het kantoor wordt en of dit voldoende is om de risico's op malversaties te mitigeren.

4. Overweeg het instellen van een onafhankelijk Raad van Toezicht voor de Landsadvocaat.

Het kantoor van de Landsadvocaat heeft mij bericht een onafhankelijke Raad van Commissarissen te zullen benoemen.¹⁰ Met een dergelijk toezichtsorgaan kan worden geborgd dat de verbetermaatregelen voortvarend worden doorgevoerd en blijvend binnen het kantoor verankerd zijn. Ik ga in gesprek met de voorzitter van de Raad van Commissarissen en de Landsadvocaat over de inrichting hiervan en de betrokkenheid van de Staat hierin.

5. Overweeg derdengeldrekeningen onder te brengen bij de Staat.

Prof. Hoogenboom heeft geopperd na te denken over het onderbrengen van derdengeldrekeningen bij de Staat. Ik constateer ~~evenwel~~ dat het wettelijk gezien zowel bij de advocatuur, als bij het notariaat niet mogelijk is om derdengeldrekeningen elders onder te brengen.

⁹ Zie bijlage 1: Verbetermaatregelen Pels Rijcken, punt 11.

¹⁰ Zie bijlage 1: Verbetermaatregelen Pels Rijcken, punt 12.

Mijn streven is dat
zullen eind van
dit jaar beslist
is.

NEE

Maar ik
heer
niet

Wel
elke.

eventuele

thans

Veel grote commerciële juridische
hebben een zowel een notariële als een
advocatuurlijke afdeling, zelfs tot op
partnersniveau. xxxxx

Advocaten zijn op grond van de Verordening op de advocatuur verplicht voor het ontvangen van zogeheten derdengelden gebruik te maken van een stichting derdengelden. Deze regels vallen onder het toezicht van de Deken en worden tuchtrechtelijk gehandhaafd. De Landsadvocaat maakt voor dit doel gebruik van de Stichting Beheer Derdengelden Advocatuur Pels Rijcken & Droogleever Fortuijn (hierna: de Stichting). De stichting derdengelden is een stichting met een bijzonder doel. De stichting moet uit zijn aard onafhankelijk zijn. Daarom heeft een stichting derdengelden altijd meerdere bestuurders. De gedragsregels voor de advocatuur stellen beperkingen aan wie bestuurder kunnen zijn van een stichting derdengelden. Betalingen kunnen slechts gedaan worden door minimaal twee bestuurders, waarvan minimaal één advocaat is.

Voor het notariaat is in de Wet op het notarisambt (artikel 24 en 25) geregeld dat "de notaris op zijn naam bij een financiële onderneming die ingevolge de Wet op het financieel toezicht in Nederland het bedrijf van bank mag uitoefenen een of meer bijzondere rekeningen aan te houden met vermelding van zijn hoedanigheid, die uitsluitend bestemd zijn voor gelden, die hij in verband met zijn werkzaamheden als zodanig onder zich neemt" en dat "de notaris bij uitsluiting bevoegd is tot het beheer en de beschikking over de bijzondere rekening".

De Landsadvocaat heeft mij laten weten dat jaarlijks een accountantscontrole plaatsvindt op de derdengelden van het kantoor en de Stichting. Ik ga met het kantoor van de Landsadvocaat bespreken dat de Rijksaccountantsdienst een eigen, periodieke controle kan doen op de Stichting.

Met opmerkingen [DWJZ/JZW7]: PM terugkoppeling SG.

Vc. Lange termijn

Een wezenlijke vraag is hoe het kabinet in de toekomst omgaat met de juridische dienstverlening in het algemeen en met de juridische dienstverleners die het merendeel van de zaken voor de Staat doen. Het heeft veel voordelen om het overgrote deel van de juridische dienstverlening te concentreren, zoals ik hiervoor al aangaf. Dat neemt niet weg dat deze fraudekwestie aanleiding is om hier nog eens goed naar te kijken. In het verleden daarvan wijst prof. Hoogenboom erop dat het Koninklijk Besluit vaststelling nieuwe regeling landsadvocatuur uit 1965 niet meer van deze tijd is op onder andere de gebieden van governance, compliance en databeveiliging. Hij komt daarom tot de volgende aanbevelingen:

6. *Herzie het Besluit vaststelling nieuwe regeling landsadvocatuur 1965 (hierna: het Besluit). In de herziening van het Besluit kunnen de volgende onderwerpen een rol spelen:*
 - A. *De legitimering voor de huidige situatie. De argumenten van de Staat dienen expliciet te worden gemaakt.*
 - B. *In de maatschappelijke discussie wordt (on)terecht aandacht besteed aan het periodiek aanbesteden van het instituut Landsadvocaat. De Staat heeft een verantwoordelijkheid om de samenleving uit te leggen hoe de functie van Landsadvocaat wordt ingericht. En waarom is gekozen voor het huidige contract.*
 - C. *De rol van de landsadvocaat beperken tot procesvoering en gelijktijdig de kwantiteit/kwaliteit van juridische advisering binnen overheidsorganen versterken.*
 - D. *De functie van Landsadvocaat niet door de markt laten uitoefenen maar door een apart instituut met een eigen reglement en set van eisen over de bedrijfsvoering governance, risicomanagement, compliance, databeveiliging).*

Daarnaast is beide deskundigen het volgende opgevallen:

7. *Er is geen plan B, mocht de continuïteit van het kantoor in het geding komen.*

Ik wil op zo kort mogelijke termijn een commissie inrichten die mij adviseert over de positie van de Staat ten opzichte van juridische dienstverleners en het instituut Landsadvocaat. Onderdeel van de opdracht aan deze commissie wordt ook om voorstellen te doen over een plan B, mocht de continuïteit van het kantoor van de Landsadvocaat in het geding komen. Op basis van dit advies zal mede worden bezien of en hoe het Besluit wordt aangepast.

Met opmerkingen [DWJZ/JZW8]: Hebben we de vereiste exacte expertises van de toekomstige deskundigen helder? Voorstel: Zo ja, dan noemen. Zo nee, dan weglaten.

VI. Verzoeken van 17 september 2021 en van 5 oktober 2021

Tot slot geef ik graag antwoord op twee verzoeken van de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid (VKC).

Bij brief van 5 oktober 2021¹¹ heeft u mij de verzoeken van de leden Bisschop (SGP) en Omtzigt overgebracht in reactie op mijn brief van 1 oktober 2021¹² aan uw Kamer.

Het lid Bisschop heeft, naar aanleiding van het verzoek van het lid Markuszower (PVV) om een debat, om een toelichtende brief gevraagd. Ik verwijs daartoe naar mijn brief van 1 oktober 2021, waarin ik uitgebreid op deze kwestie ben ingegaan.

Het lid Omtzigt vraagt of in deze brief specifiek kan worden ingegaan op de vraag waarom het contract met de Landsadvocaat niet tenminste is opgeschort op het moment dat de Minister de eerste keer over de fraude is geïnformeerd. In mijn brief van 1 oktober 2021 heb ik aangegeven dat de voorzitter van het College van procureurs-generaal mij in maart 2019 één op één en marge van een overleg vertrouwelijk heeft medegedeeld dat er aanwijzingen waren van mogelijk strafbaar handelen van een notaris van het kantoor van de Landsadvocaat en dat er een embargo-onderzoek was gestart. Daarbij zijn geen verdere details met betrekking tot dit embargo-onderzoek gedeeld. Zoals ik in de brief van 1 oktober 2021 heb aangegeven, kon ik op dat moment vanwege de vertrouwelijkheid van de mededeling daar niet op handelen. Immers, het belang van zowel het strafrechtelijk, als het BFI-onderzoek vereist dat ik daar niet over communiceer, maar zulks primair aan het OM respectievelijk het BFT laat. Ik heb daarom eerst na de bekendmaking door het kantoor van de Landsadvocaat op 2 maart 2021 zelf een bericht aan uw Kamer gestuurd. Ik heb in de brief van 2 maart 2021 en ook in mijn latere brieven aan uw Kamer steeds aangegeven hoe ik de samenwerking met de Landsadvocaat beoordeelde.¹³ Het opschorten van de overeenkomst met de Landsadvocaat is een zeer vergaande maatregel die zowel de Staat als (het kantoor van) de Landsadvocaat diep raakt. Voor de Staat betekent dit dat hij acuut al zijn lopende zaken bij een ander kantoor had moeten onderbrengen. Dit brengt risico's met zich mee voor een groot aantal zaken. De continuïteit van de dienstverlening door de Landsadvocaat zou daarmee niet langer gewaarborgd zijn, waardoor een opschorting feitelijk tot een onomkeerbare situatie zou leiden met voor de Staat onaanvaardbare consequenties.

Bovendien betekent een dergelijke beslissing voor (het kantoor van) de Landsadvocaat, waar zo'n 300 mensen werken, een acuut einde van een substantieel deel van de dienstverlening, wat vragen meebrengt over de proportionaliteit van een dergelijke maatregel. Dit geldt temeer dat naar het zich laat aanzien een exclusief notariële fraude van één persoon betreft.

Verzoek van de VKC van 17 september 2021

Bij brief van 17 september 2021 heeft de VKC mij gevraagd het onderzoek uitgevoerd door Van Doorne N.V. en Deloitte Forensic & Dispute Services B.V. alsmede dat van de Deken van de Haagse Orde van Advocaten aan de Kamer te doen toekomen. Hierover kan ik u als volgt berichten.

Beide onderzoeken berusten niet bij mij, maar uitsluitend bij het kantoor van de Landsadvocaat en de instanties die de onderzoeken hebben uitgevoerd.

Het onderzoek van de Deken van de Haagse Orde van Advocaten valt onder de geheimhoudingsverplichting van artikel 11a van de Advocatenwet en maakt daarnaast onderdeel uit van een nog lopend toezicht traject. Om die reden kan het onderzoek niet aan uw Kamer worden verstrekt. Over de inhoud van het onderzoek heb ik uw Kamer ingelicht in mijn brief van 13 augustus 2021, waaraan ik de berichtgeving van het kantoor van de Landsadvocaat en het persbericht van de Deken heb bijgevoegd.¹⁴

De eindresultaten van het onderzoek uitgevoerd door Van Doorne N.V. en Deloitte Forensic & Dispute Services B.V. zijn neergelegd in een overkoepelend verslag van handelingen en bevindingen. Dit verslag bevat vertrouwelijke informatie die herleidbaar is tot individuele zaken en cliënten van het kantoor van de Landsadvocaat. Bovendien heeft het kantoor van de

¹¹ <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2021D37019&did=2021D37019>.

¹² https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z16934&did=2021D36424.

¹³ Kamerstuk 35 570 VI, nr. 98; Aangangsel Handelingen II 2020/21, nr. 1947; Aangangsel Handelingen II 2020/21, nr. 3520; Kamerstuk 35 570 VI, nr. 116; Kamerstuk 35 570 VI, nr. 119.

¹⁴ Kamerstuk 35 570 VI, nr. 119.

Landsadvocaat deze resultaten ter beschikking gesteld aan het OM en het BFT. Daarmee maakt dit onderzoek ook deel uit van een thans lopend toezichtsonderzoek en een strafrechtelijk onderzoek. Gelet op het belang dat ik hecht aan het zo volledig mogelijk informeren van uw Kamer, zal ik het onderzoek uitgevoerd door Van Doorne N.V. en Deloitte Forensic & Dispute Services B.V. via het kantoor van de Landsadvocaat aan uw Kamer doen toekomen ter zeer vertrouwelijke inzage. Ik krijg onder dezelfde condities als uw Kamer uitsluitend zeer vertrouwelijke inzage in het onderzoek en houd het onderzoek niet onder mij.

VII. Slot

Zoals gezegd lopen de onderzoeken van het OM en het Bureau Financieel Toezicht (BFT) nog. Het is mij nog niet bekend wanneer deze onderzoeken gereed zullen zijn. Zodra deze onderzoeken zijn afgerond en de resultaten daarvan beschikbaar zijn, wordt uw Kamer hierover bericht zodat ook deze resultaten in het publieke en politieke debat kunnen worden betrokken. Ik heb evenwel gemeend dat de opvolging van de adviezen van de beide deskundigen niet hoeven en niet kunnen wachten op de afronding van deze nog lopende onderzoeken. Omgekeerd heeft de opvolging van de aanbevelingen ook geen invloed op de uiteindelijke appreciatie van de uitkomsten van deze thans nog lopende onderzoeken.

De minister van Justitie en Veiligheid,

To: 'Ottervanger, T.R. (Tom)' <(10)(2e)@law.leidenuniv.nl>; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e)@minjenv.nl>
Cc: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e)@minjenv.nl>
From: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW
Sent: Tue 10/12/2021 9:46:06 AM
Subject: RE: Advies 31 augustus 2021 inzake Landsadvocaat
Received: Tue 10/12/2021 9:46:07 AM

Dank Tom, we zullen van deze versie uitgaan.
Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

.....
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Sector Juridische Zaken en Wetgevingsbeleid
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag | 13e etage
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
T (10)(2e)
E (10)(2e)@minjenv.nl

Van: Ottervanger, T.R. (Tom)
Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 11:31
Aan: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW ; (10)(2e) <(10)(2e)> - BD/DWJZ/JZW
CC: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW

Onderwerp: Re: Advies 31 augustus 2021 inzake Landsadvocaat

Beste (10)(2e),

Bij deze!

Vriendelijke groet,
Tom

Prof Tom Ottervanger
Europa Instituut, Universiteit Leiden
Steenschuur 25
2311 ES Leiden
www.europainstituut.nl

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e)@minjenv.nl>

Verzonden: zaterdag 9 oktober 2021 11:14

Aan: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e)@minjenv.nl>; Ottervanger, T.R. (Tom) <(10)(2e)@law.leidenuniv.nl>

CC: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e)@minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Advies 31 augustus 2021 inzake Landsadvocaat

Beste Tom,

Bij lezing van de versie die jij op 28 september jl. stuurde (met schrapping "toelichting TRO") zag ik dat hier op het voorblad staat:

"Prof. Bob Hoogenboom

Prof. Tom Ottervanger

1 september 2021"

Klopt het dat dit moet zijn:

"Prof. Tom Ottervanger

31 augustus 2021"

Zo ja, zou jij dan een versie willen sturen waarin dit is aangepast, om verwarring te voorkomen?

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

.....
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Sector Juridische Zaken en Wetgevingsbeleid
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag | 13e etage
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
T (10)(2e)
E (10)(2e)@minjenv.nl

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e)@minjenv.nl>

Verzonden: dinsdag 28 september 2021 20:06

Aan: 'Ottervanger, T.R. (Tom)' <(10)(2e)@law.leidenuniv.nl>

CC: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e)@minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Advies 31 augustus 2021 inzake Landsadvocaat

Beste (10)(2e),

Dank voor je bericht. We zullen van deze versie uitgaan.

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

Van: Ottervanger, T.R. (Tom) <(10)(2e)@law.leidenuniv.nl>

Verzonden: dinsdag 28 september 2021 19:19

Aan: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e)@minjenv.nl>

CC: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e)@minjenv.nl>

Onderwerp: Advies 31 augustus 2021 inzake Landsadvocaat

Beste (10)(2e) en (10)(2e),

Bij nalezing van mijn advies zag ik dat in par 2, derde alinea, er tussen haakjes een stukje staat beginnend met "toelichting TRO".

Dat stukje was bedoeld voor de interne communicatie tussen de adviseurs en hoort niet thuis in mijn advies.

Ik heb het daarom verwijderd in bijgaande versie die dus als de correcte versie van 31 augustus beschouwd moet worden.

vriendelijke groet,

Tom

Prof Tom Ottervanger

Europa Instituut, Universiteit Leiden

Steenschuur 25

2311 ES Leiden

www.europainstituut.nl

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

To: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW (10)(2e) @minjenv.nl
From: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES
Sent: Tue 10/12/2021 11:32:20 AM
Subject: RE: Kamerbrief
Received: Tue 10/12/2021 11:32:21 AM
[Concept Kamerbrief adviezen hoogleraren en verbetermaatregelen Kantoor VIII opm minjenv met revisies.pdf](#)

Ha (10)(2e), hierbij (de truc is het document via afdrucken op te slaan als PDF ;)).

Ik stel voor dat we even wachten tot we Sander gesproken hebben en de brief daarna voor laatste akkoord via DigiJust voorleggen (dan hebben we het daar ook gelijk formeel vastgelegd).

Schakelen jullie trouwens nog even met (10)(2e) over het SGO van morgen?

Groet,

(10)(2e)

Van: (10)(2e) BD/DWJZ/JZW

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 13:18

Aan: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES

Onderwerp: RE: Kamerbrief

Hoi (10)(2e),

Hierbij een versie met revisies en een schone versie (ook al in huisstijl). Ik krijg de Word versie met revisies niet goed omgezet in PDF (de revisies gaan dan verloren). Wil jij dat eens proberen? Leggen we het geheel nog een (laatste) keer voor aan de minister?

Groeten

(10)(2e)

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
M: (10)(2e)

(10)(2e) @minjenv.nl

www.rijksoverheid.nl/jenv

.....
Voor een rechtvaardige en veilige samenleving
.....

Van: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e) @minjenv.nl>

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 11:26

Aan: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) @minjenv.nl>

CC: (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: FW: Kamerbrief

Hi allen, bijgaand de opmerkingen van Ferd op de brief van gisteren einde dag. Hij gaf aan dat de brief na verwerking van deze punten door kan naar Sander. Mochten jullie er niet uit komen qua handschrift laat het vooral even weten, dan kijk ik even mee (en wellicht is Florielle daar ook nog toe bereid, die heeft daar ook veel ervaring mee ;)).

Groet,

(10)(2e)

Van: Secretariaat - Minister van Justitie en Veiligheid <(10)(2g) @minjenv.nl>

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 11:21

Aan: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e) @minjenv.nl>

CC: (10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: Kamerbrief

Hi (10)(2e),

Bij deze de aantekeningen van Ferd.

Gr. (10)(2e)

To: (10)(2e) - BD/DWJZ/BMO (10)(2e)@minjenv.nl]
From: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW
Sent: Tue 10/12/2021 1:06:44 PM
Subject: FW: gesprek LA over brief
Received: Tue 10/12/2021 1:06:45 PM

Hallo (10)(2e),

Kun jij dit overleg inplannen in afstemming met de secretaresse van de SG ((10)(2e)) en de secretaresse van de Landsadvocaat ((10)(2e)). Dank!

Groeten

(10)(2e)

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
M (10)(2e)
(10)(2e)@minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

.....
Voor een rechtvaardige en veilige samenleving
.....

Van: (10)(2e)

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 14:52

Aan: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW ; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW

CC: (10)(2e) - BD/DWJZ/BMO

Onderwerp: gesprek LA over brief

Ha (10)(2e),

Ik begrijp van de SG dat de minister akkoord is met een gesprek SG en DWJZ met de LA over de feitelijk juiste weergaven in de brief. Mocht DBO nog niet op de lijn zijn gekomen: willen jullie dat in overleg met DBO regelen? Ik weet dat er morgenochtend een kort geding is in een van de IS zaken, dus vermoedelijk wordt het in de middag (zeg tussen 1 en 3, uiteraard ook afhankelijk van de agenda SG).

Ik sein (10)(2e) ook even in. Het mag wat mij betreft per webex of op kantoor.

Groet (10)(2e)

To: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES (10)(2e) @minjenv.nl
Cc: (10)(2e) @minjenv.nl
From: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW
Sent: Tue 10/12/2021 1:57:39 PM
Subject: RE: LA - AZ
Received: Tue 10/12/2021 1:57:39 PM

Hallo (10)(2e),

Dan wordt de annotatie als volgt:

- Ik wil u attenderen op een Kamerbrief die vanochtend door de minister van Justitie en Veiligheid is aangeboden aan AZ ter agendering in de MR van aanstaande vrijdag (15 oktober).
- De brief heeft betrekking op de fraudekwestie bij het kantoor van de Landsadvocaat en gaat in op de verbetermaatregelen van het kantoor en de adviezen van twee hoogleraren over de relatie tussen de Landsadvocaat en de Staat.
- Met deze brief informeert de minister van JenV de Kamer, mede namens de minister voor Rechtsbescherming, over de uitkomst van de adviezen van beide hoogleraren in samenhang met de verbetermaatregelen die het kantoor van de Landsadvocaat heeft geïmplementeerd en nog aan het implementeren is.
- De brief is vanochtend ook gedeeld met de juridisch directeurs van alle departementen.
- De brief staat gepland om vrijdag na de MR te verzenden aan de Kamer.
- Graag de brief (nogmaals) onder de aandacht brengen van de juridisch directeur van ieders departement.

PM: vraag of de SG de brief ook geprint mee wil nemen naar het overleg?

Is dit voor jou voldoende voor nu?

Groeten

(10)(2e)

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag
.....

M (10)(2e)
(10)(2e) @minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv
.....

Voor een rechtvaardige en veilige samenleving
.....

Van: (10)(2e)

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 15:55

Aan: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW ; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES

Onderwerp: RE: LA - AZ

Ha (10)(2e) en (10)(2e),

Kun je het punt 'juridisch directeurenoverleg' schrappen? Want wij hebben nooit een agenda ☺.

Groet (10)(2e)

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 15:32

Aan: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e) @minjenv.nl>

CC: (10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: LA - AZ

Hallo (10)(2e),

Hierbij bullit-gewijs de punten voor de SG:

- ▽ Ik wil u attenderen op een Kamerbrief die vanochtend door de minister van Justitie en Veiligheid is aangeboden aan AZ ter agendering in de MR van aanstaande vrijdag (15 oktober).
- ▽ De brief heeft betrekking op de fraudekwestie bij het kantoor van de Landsadvocaat en gaat in op de verbetermaatregelen van het kantoor en de adviezen van twee hoogleraren over de relatie tussen de Landsadvocaat en de Staat.

- ✓ Met deze brief informeert de minister van JenV de Kamer, mede namens de minister voor Rechtsbescherming, over de uitkomst van de adviezen van beide hoogleraren in samenhang met de verbetermaatregelen die het kantoor van de Landsadvocaat heeft geïmplementeerd en nog aan het implementeren is.
- ✓ De brief is vanochtend ook gedeeld met de juridisch directeurs van alle departementen.
- ✓ De brief staat gepland om vrijdag na de MR te verzenden aan de Kamer.
- ✓ Graag de brief en bespreking daarvan in het juridisch directeurenoverleg op 14-10 (nogmaals) onder de aandacht brengen van de juridisch directeur van ieders departement.

PM: vraag of de SG de brief ook geprint mee wil nemen naar het overleg?

@(10)(2e): heb jij nog aanvullingen?

Groeten

.(10)(2e)

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag

Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

M: (10)(2e)

(10)(2e) @minjenv.nl

www.rijksoverheid.nl/jenv

Voor een rechtvaardige en veilige samenleving

Van: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e)@minjenv.nl>

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 15:02

Aan: (10)(2e)@minjenv.nl

CC: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e)@minjenv.nl>; (10)(2e)

BD/DWJZ/JZW <(10)(2e)@minjenv.nl>

Onderwerp: RE: LA - AZ

Beste (10)(2e),

N.a.v. de onderstaande mail van (10)(2e) ben ik benieuwd of ik nog iets van jullie krijg om op te nemen in de SGO-annotatie voor (10)(2e)? Het SGO is morgenmiddag.

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Bestuursondersteuning | Afdeling Advies

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag

Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

M: (+)31 (10)(2e)

E: (10)(2e)@minjenv.nl

Voor een veilige en rechtvaardige samenleving

Rijksoverheid.nl | [Facebook](#) | [Twitter](#)

Van: (10)(2e)@minjenv.nl

Verzonden: maandag 11 oktober 2021 12:10

Aan: (10)(2e)@minjenv.nl; (10)(2e)

BD/DWJZ/JZW <(10)(2e)@minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e)@minjenv.nl>

CC: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e)@minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES

<(10)(2e)@minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e)@minjenv.nl>; (10)(2e)

BD/DBO/ADVIES <(10)(2e)@minjenv.nl>; (10)(2e)

<(10)(2e)@minjenv.nl>

Onderwerp: LA - AZ

Ha collega's,

Heb (10)(2e) (10)(2e) van AZ gesproken en hem bijgepraat over de brief plus het voornemen deze voor komende vrijdag in de

MR te agenderen. Vervolgens met hem afgesproken dat we hem het nieuwe concept toesturen zodra beschikbaar. @((10)(2e)) zou jij dat willen doen?

((10)(2e)) gaf nog één opmerking mee. Naast losse andere contractpartners sprak hij ook over andere vaste contractpartners die de Staat heeft op het gebied van juridische dienstverlening. Hij had het oa over De Brauw als vaste belastingadvocaat. Het zou dus in de rede liggen wat we van Pels vragen ook van andere vaste contractpartners te vragen – die vraag zal sowieso wel komen. Goed dat even uit te lopen. Iig is het zaak ook daarom Fin tijdig te betrekken, zodat zij ook niet verrast worden in de MR. Naast de contacten van ((10)(2e)) (daar belde ik je overigens over) zou ik me ook een mededeling van de SG in het SGO kunnen voorstellen. Indien wenselijk kan dat via ((10)(2e)) ((10)(2e)) (cc).

Groeten ((10)(2e))

To: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW (10)(2e) @minjenv.nl
Cc: Secretariaat - secretaris-generaal (10)(2g) @minjenv.nl
From: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES
Sent: Tue 10/12/2021 2:29:27 PM
Subject: RE: LA - AZ
Received: Tue 10/12/2021 2:29:28 PM

Hoi (10)(2e),

Misschien kan je de meest recente versie van de brief delen met (10)(2e) Dan kan zij die voor (10)(2e) in iBabs hangen voor tijdens het SGO.

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Directie Bestuursondersteuning | Afdeling Advies

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag

Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag
.....

(10)(2e)

.....
Voor een veilige en rechtvaardige samenleving
.....

[Rijksoverheid.nl](https://rijksoverheid.nl) | [Facebook](#) | [Twitter](#)

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 15:58

Aan: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES

CC: (10)(2e)

Onderwerp: RE: LA - AZ

Hallo (10)(2e),

Dan wordt de annotatie als volgt:

- Ik wil u attenderen op een Kamerbrief die vanochtend door de minister van Justitie en Veiligheid is aangeboden aan AZ ter agendering in de MR van aanstaande vrijdag (15 oktober).
- De brief heeft betrekking op de fraudekwestie bij het kantoor van de Landsadvocaat en gaat in op de verbetermaatregelen van het kantoor en de adviezen van twee hoogleraren over de relatie tussen de Landsadvocaat en de Staat.
- Met deze brief informeert de minister van JenV de Kamer, mede namens de minister voor Rechtsbescherming, over de uitkomst van de adviezen van beide hoogleraren in samenhang met de verbetermaatregelen die het kantoor van de Landsadvocaat heeft geïmplementeerd en nog aan het implementeren is.
- De brief is vanochtend ook gedeeld met de juridisch directeurs van alle departementen.
- De brief staat gepland om vrijdag na de MR te verzenden aan de Kamer.
- Graag de brief (nogmaals) onder de aandacht brengen van de juridisch directeur van ieders departement.

PM: vraag of de SG de brief ook geprint mee wil nemen naar het overleg?

Is dit voor jou voldoende voor nu?

Groeten

(10)(2e)

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Directie Wetgeving en Juridische Zaken

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag

Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag
.....

(10)(2e)

www.rijksoverheid.nl/jenv

.....
Voor een rechtvaardige en veilige samenleving
.....

Van: (10)(2e) @minjenv.nl>

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 15:55

Aan: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e)@minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES
<(10)(2e)@minjenv.nl>

Onderwerp: RE: LA - AZ

Ha (10)(2e) en (10)(2e),

Kun je het punt (11)(1)

Groet (10)(2e)

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e)@minjenv.nl>

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 15:32

Aan: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e)@minjenv.nl>

CC: (10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: LA - AZ

Hallo (10)(2e),

Hierbij bullit-gewijs de punten voor de SG:

- ✓ Ik wil u attenderen op een Kamerbrief die vanochtend door de minister van Justitie en Veiligheid is aangeboden aan AZ ter agendering in de MR van aanstaande vrijdag (15 oktober).
- ✓ De brief heeft betrekking op de fraudekwestie bij het kantoor van de Landsadvocaat en gaat in op de verbetermaatregelen van het kantoor en de adviezen van twee hoogleraren over de relatie tussen de Landsadvocaat en de Staat.
- ✓ Met deze brief informeert de minister van JenV de Kamer, mede namens de minister voor Rechtsbescherming, over de uitkomst van de adviezen van beide hoogleraren in samenhang met de verbetermaatregelen die het kantoor van de Landsadvocaat heeft geïmplementeerd en nog aan het implementeren is.
- ✓ De brief is vanochtend ook gedeeld met de juridisch directeurs van alle departementen.
- ✓ De brief staat gepland om vrijdag na de MR te verzenden aan de Kamer.

(11)(1)

PM: vraag of de SG de brief ook geprint mee wil nemen naar het overleg?

@(10)(2e) heb jij nog aanvullingen?

Groeten

(10)(2e)

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
M (10)(2e)
(10)(2e) @minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

.....
Voor een rechtvaardige en veilige samenleving
.....

Van: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e)@minjenv.nl>

Verzonden: dinsdag 12 oktober 2021 15:02

Aan: (10)(2e) @minjenv.nl>

CC: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e)@minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e)@minjenv.nl>

Onderwerp: RE: LA - AZ

Beste (10)(2e),

N.a.v. de onderstaande mail van (10)(2e) ben ik benieuwd of ik nog iets van jullie krijg om op te nemen in de SGO-annotatie voor (10)(2e)? Het SGO is morgenmiddag.

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Directie Bestuursondersteuning | Afdeling Advies

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag

Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

M: (+)31 (10)(2e)

E: (10)(2e)@minjenv.nl

Voor een veilige en rechtvaardige samenleving

[Rijksoverheid.nl](#) | [Facebook](#) | [Twitter](#)

Van: (10)(2e)@minjenv.nl>

Verzonden: maandag 11 oktober 2021 12:10

Aan: (10)(2e)@minjenv.nl>; (10)(2e)
BD/DWJZ/JZW <(10)(2e)@minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e)@minjenv.nl>
CC: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e)@minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES
<(10)(2e)@minjenv.nl>; (10)(2e) BD/DBO/ADVIES <(10)(2e)@minjenv.nl>; (10)(2e)
BD/DBO/ADVIES <(10)(2e)@minjenv.nl>; (10)(2e)
<(10)(2e)@minjenv.nl>

Onderwerp: LA - AZ

Ha collega's,

Heb (10)(2e) (10)(2e) van AZ gesproken en hem bijgepraat over de brief plus het voornemen deze voor komende vrijdag in de MR te agenderen. Vervolgens met hem afgesproken dat we hem het nieuwe concept toesturen zodra beschikbaar. (10)(2e) zou jij dat willen doen?

(10)(2e) gaf nog één opmerking mee. Naast losse andere contractpartners sprak hij ook over andere vaste contractpartners die de Staat heeft op het gebied van juridische dienstverlening. Hij had het oa over De Brauw als vaste belastingadvocaat. Het zou dus in de rede liggen wat we van Pels vragen ook van andere vaste contractpartners te vragen – die vraag zal sowieso wel komen. Goed dat even uit te lopen. Iig is het zaak ook daarom Fin tijdig te betrekken, zodat zij ook niet verrast worden in de MR. Naast de contacten van (10)(2e) (daar belde ik je overigens over) zou ik me ook een mededeling van de SG in het SGO kunnen voorstellen. Indien wenselijk kan dat via (10)(2e) (10)(2e) (cc).

Groeten (10)(2e)

To: (10)(2e)@minjenv.nl
Cc: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW (10)(2e)@minjenv.nl
From: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW
Sent: Tue 10/12/2021 3:39:36 PM
Subject: Bespreekpunten Landsadvocaat
Received: Tue 10/12/2021 3:39:36 PM
[Bespreekpunten Landsadvocaat.docx](#)

Dag (10)(2e),
(10)(2e) en ik hebben de volgende bespreekpunten genoteerd die wat ons betreft nuttig zijn voor morgen.
Groeten,
(10)(2e)

.....
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Sector Juridische Zaken en Wetgevingsbeleid
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag | 13e etage
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
T (10)(2e)
E (10)(2e)@minjenv.nl

Bespreekpunten Landsadvocaat

- Toelichting op rol Deloitte en PWC (PWC blijkt niet uit eerdere schriftelijke berichtgeving)
- Bevestiging uitbetaling onttrokken gelden aan Staat (blijkt niet uit eerdere schriftelijke berichtgeving)
- Wanneer uitbetaling onttrokken gelden andere benadeelden?
- Toelichting op Raad van Commissarissen (blijkt niet uit eerdere schriftelijke berichtgeving)
- Toelichting op (externe) accountantscontrole (blijkt niet uit eerdere schriftelijke berichtgeving)
- Overzicht van hoeveelheid zaken/dossiers (nu in brief: per jaar met verwijzing naar website)
- Check op bijlage met verbetermaatregelen
- Check op aanbevelingen hoogleraren: uitvoerbaarheid.
- Uitvoerbaarheid accountantscontroles en audits
- Feitencheck op de Kamerbrief
- Stand van zaken in het denken ontkoppeling notariaat en advocatuur

To: (10)(2e)@minjenv.nl; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW (10)(2e)@minjenv.nl; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW (10)(2e)@minjenv.nl
Cc: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES (10)(2e)@minjenv.nl; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES (10)(2e)@minjenv.nl; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES (10)(2e)@minjenv.nl; (10)(2e)@minjenv.nl
From: (10)(2e)
Sent: Wed 10/13/2021 7:07:49 AM
Subject: RE: LA - AZ
Received: Wed 10/13/2021 7:07:49 AM

Goedemorgen,

(10)(2e) kwam zojuist op de lijn tav het punt dat hij maandag al meegaf tav andere vaste contractpartners. Hij had financiën gesproken (10)(2e), maar die bleken nog van niks te weten. Hij gaf verder aan zich zorgen te maken over de haalbaarheid van de brief in de MR vrijdag als dit punt niet tijdig geadresseerd wordt. Zoals ik al eerder liet weten gaat het oa om Van Doorne (en dus niet De Brauw) als rijksadvocaat voor de belastingen voor FIN en de Belastingdienst.

Uiteraard kan ik niet beoordelen of en welke contacten er al met FIN hebben plaatsgevonden, maar denk dat het verstandig is nu op het juiste niveau een interventie te doen (10)(2e)?). Dit ook om te voorkomen dat (10)(2e) vanavond in het SGO onnodige weerstand ontmoet. FIN is nu iig gealerteerd.

Dank en groet,

(10)(2e)

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

(10)(2e)@minjenv.nl>
Datum: maandag 11 okt. 2021 12:10 PM
Aan: (10)(2e)@minjenv.nl; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW (10)(2e)@minjenv.nl
<(10)(2e)@minjenv.nl>, (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW (10)(2e)@minjenv.nl>
Kopie: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e)@minjenv.nl>, (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e)@minjenv.nl>, (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e)@minjenv.nl>, (10)(2e)@minjenv.nl
<(10)(2e)@minjenv.nl>
Onderwerp: LA - AZ

Ha collega's,

Heb (10)(2e) van A7 gesproken en hem bijgepraat over de brief plus het voornemen deze voor komende vrijdag in de MR te agenderen. Vervolgens met hem afgesproken dat we hem het nieuwe concept toesturen zodra beschikbaar. @ (10)(2e) zou jij dat willen doen?

(10)(2e) gaf nog één opmerking mee. Naast losse andere contractpartners sprak hij ook over andere vaste contractpartners die de Staat heeft op het gebied van juridische dienstverlening. Hij had het oa over De Brauw als vaste belastingadvocaat. Het zou dus in de rede liggen wat we van Pels vragen ook van andere vaste contractpartners te vragen – die vraag zal sowieso wel komen. Goed dat even uit te lopen. lig is het zaak ook daarom Fin tijdig te betrekken, zodat zij ook niet verrast worden in de MR. Naast de contacten van (10)(2e) (daar belde ik je overigens over) zou ik me ook een mededeling van de SG in het SGO kunnen voorstellen. Indien wenselijk kan dat via (10)(2e) (cc).

Groeten (10)(2e)

To: (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) -
BD/DWJZ/JZW (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) BD/DWJZ/JZW (10)(2e) @minjenv.nl
Cc: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) @minjenv.nl
From: (10)(2e)
Sent: Wed 10/13/2021 7:29:27 AM
Subject: RE: LA - AZ
Received: Wed 10/13/2021 7:29:28 AM

Maar hebben andere departementen ook een andere vaste contractpartner zoals FIN? Want dat geeft natuurlijk een hele andere dynamiek dan als je af en toe iemand inhuurt. Mijn inschatting zou zijn, mede obv het signaal van AZ, toch een lijn met specifiek FIN te leggen (bovenop het verzenden van de brief). Ik ben bang dat we anders onze eigen weerstand creëren.

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: (10)(2e) @minjenv.nl
Datum: woensdag 13 okt. 2021 9:25 AM
Aan: (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW
<(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>
Kopie: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e)
<(10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: LA - AZ

Ik stuur, conform afspraak ook met de beide ministers, het stuk naar alle juridische directeurs zodra hij gereed is voor verzending aan AZ. Morgen komen wij in het jido bijeen. Alle departementen moeten betrokken zijn, want iedereen doet zaken met het kantoor Pels. En zeker niet alleen Fin doet daarnaast zaken met een ander kantoor.

(10)(2e)

Verzonden: woensdag 13 oktober 2021 09:08

Aan: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW ; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW
CC: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES ; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES ; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES ; (10)(2e) -
(10)(2e)

Onderwerp: RE: LA - AZ

Goedemorgen,

(10)(2e) kwam zojuist op de lijn tav het punt dat hij maandag al meegaf tav andere vaste contractpartners. Hij had financiën gesproken ((10)(2e) (10)(2e)), maar die bleken nog van niks te weten. Hij gaf verder aan zich zorgen te maken over de haalbaarheid van de brief in de MR vrijdag als dit punt niet tijdig geadresseerd wordt. Zoals ik al eerder liet weten gaat het oa om Van Doorne (en dus niet De Brauw) als rijksadvocaat voor de belastingen voor FIN en de Belastingdienst.

Uiteraard kan ik niet beoordelen of en welke contacten er al met FIN hebben plaatsgevonden, maar denk dat het verstandig is nu op het juiste niveau een interventie te doen ((10)(2e) ?). Dit ook om te voorkomen dat (10)(2e) vanavond in het SGO onnodige weerstand ontmoet. FIN is nu iig gealerteerd.

Dank en groet,

(10)(2e)

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

(10)(2e) @minjenv.nl
Datum: maandag 11 okt. 2021 12:10 PM
Aan: (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW
<(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>
Kopie: (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) @minjenv.nl
Onderwerp: LA - AZ

Ha collega's,

Heb (10)(2e) (10)(2e) van AZ gesproken en hem bijgepraat over de brief plus het voornemen deze voor komende vrijdag in de MR te agenderen. Vervolgens met hem afgesproken dat we hem het nieuwe concept toesturen zodra beschikbaar. @ (10)(2e) zou jij dat willen doen?

(10)(2e) gaf nog één opmerking mee. Naast losse andere contractpartners sprak hij ook over andere vaste contractpartners die de Staat heeft op het gebied van

juridische dienstverlening. Hij had het oa over De Brauw als vaste belastingadvocaat. Het zou dus in de rede liggen wat we van Pels vragen ook van andere vaste contractpartners te vragen – die vraag zal sowieso wel komen. Goed dat even uit te lopen. lig is het zaak ook daarom Fin tijdig te betrekken, zodat zij ook niet verrast worden in de MR. Naast de contacten van (10)(2e) (daar belde ik je overigens over) zou ik me ook een mededeling van de SG in het SGO kunnen voorstellen. Indien wenselijk kan dat via (0)(2e)(10)(0)(2e)(cc).

Groeten (10)(2e)

To: (10)(2e) Pels Rijcken" (10)(2e) @pelsrijcken.nl]
From: (10)(2e) BD/DWJZ/JZW
Sent: Wed 10/13/2021 9:56:42 AM
Subject: Kamerbrief Adviezen deskundigen en verbetermaatregelen kantoor Landsadvocaat.pdf
Received: Wed 10/13/2021 9:56:42 AM
[Kamerbrief Adviezen deskundigen en verbetermaatregelen kantoor Landsadvocaat.pdf](#)

Hallo (10)(2e)

Hierbij op verzoek van (10)(2e) de Kamerbrief tbv het gesprek dat jij om 13.15 hebt met (10)(2e) en de SG.

Groeten

(10)(2e)

To: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW[(10)(2e)]@minjenv.nl; (10)(2e) -
BD/DWJZ/JZW[(10)(2e)]@minjenv.nl
Cc: (10)(2e) BD/DCOM/WS&O[(10)(2e)]@minjenv.nl; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES[(10)(2e)]@minjenv.nl
From: (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O
Sent: Thur 10/14/2021 7:57:44 AM
Subject: Persbericht Landsadvocaat. Reactie gevraagd voor 12.00 uur
Received: Thur 10/14/2021 7:57:45 AM
[Concept-persbericht Landsadvocaat LH-iv2.docx](#)

Hoi (10)(2e) en (10)(2e),

Bijgevoegd het conceptpersbericht over de Landsadvocaat. Heel graag jullie kritische lezing en opmerkingen voor 12.00 uur vandaag. Dan verwerk ik deze en kan het de verdere molen in.

Hartelijke groet,

(10)(2e) (10)(2e)

Woordvoerder

To: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW (10)(2e) @minjenv.nl; Secretariaat - Minister van Justitie en
Veiligheid (10)(2g) @minjenv.nl; Secretariaat - Minister voor Rechtsbescherming (10)(2g) @minjenv.nl
Cc: (10)(2e) - BD (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) -
BD/DBO/ADVIES (10)(2e) @minjenv.nl; DWJZ Managementondersteuning –
DWJZ (10)(2g) @minjenv.nl
From: (10)(2e)
Sent: Thur 10/14/2021 7:58:56 AM
Subject: Brief landsadvocaat
Received: Thur 10/14/2021 7:58:56 AM

Allen,

In het ochtendberaad is net afgesproken dat we later deze middag nog even met beide ministers spreken over de (eventuele) commentaren op de brief landsadvocaat. Ik heb dat rond 1400 geïnventariseerd na afloop van het jido.

Zouden jullie even een tijdstip kunnen zoeken? Mag uiteraard over andere afspraken van mij vandaag (ga ik daar wel even uit).

Ik zet (10)(2e) en (10)(2e) in de cc. Wellicht hoort Daan ook nog iets in de interdepartementale ronde agenda MR.

Groet (10)(2e)

To: (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O; (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW; (10)(2e) @minjenv.nl
Cc: (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O; (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES; (10)(2e) @minjenv.nl
From: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW
Sent: Thur 10/14/2021 8:27:49 AM
Subject: RE: Persbericht Landsadvocaat. Reactie gevraagd voor 12.00 uur
Received: Thur 10/14/2021 8:27:50 AM
[Concept-persbericht Landsadvocaat LH-iv2 opm avo.docx](#)

Hoi (10)(2e),

Hierbij mijn opmerkingen bij het persbericht. Is het laatste stukje ook echt nodig? Doet dit niet een beetje afbreuk aan het eerdere verhaal?

Groeten

(10)(2e)

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
M (10)(2e)
(10)(2e) @minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

.....
Voor een rechtvaardige en veilige samenleving
.....

Van: (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O
Verzonden: donderdag 14 oktober 2021 09:58
Aan: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW ; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW
CC: (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O ; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES
Onderwerp: Persbericht Landsadvocaat. Reactie gevraagd voor 12.00 uur
Urgentie: Hoog

Hoi (10)(2e) en (10)(2e),

Bijgevoegd het conceptpersbericht over de Landsadvocaat. Heel graag jullie kritische lezing en opmerkingen voor 12.00 uur vandaag. Dan verwerk ik deze en kan het de verdere molen in.

Hartelijke groet,

(10)(2e)

To: (10)(2e) - BD(10)(2e)@minjenv.nl; (10)(2e)@minjenv.nl; (10)(2e)
(10)(2e)@minjenv.nl
Cc: (10)(2e) BD/DCOM/WS&O(10)(2e)@minjenv.nl; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES(10)(2e)@minjenv.nl
From: (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O
Sent: Thur 10/14/2021 11:39:35 AM
Subject: Conceptpersbericht Landsadvocaat. Reactie gevraagd voor 16.00 uur
Received: Thur 10/14/2021 11:39:36 AM
[Concept-persbericht Landsadvocaat 2.0.docx](#)

Beste (10)(2e) en (10)(2e),

Bijgevoegd het conceptpersbericht bij de brief over Landsadvocaat morgen. Opmerkingen van (10)(2e) zijn reeds verwerkt. Graag jullie opmerkingen en/of akkoord voor 16.00 uur vanmiddag. Dan verwerk ik deze en leg het bericht vervolgens aan ministers voor.

Hartelijk groet,

(10)(2e)

To: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW (10)(2e) @minjenv.nl
Cc: (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O (10)(2e) @minjenv.nl; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES (10)(2e) @minjenv.nl
From: (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O
Sent: Thur 10/14/2021 11:40:50 AM
Subject: RE: Persbericht Landsadvocaat. Reactie gevraagd voor 12.00 uur
Received: Thur 10/14/2021 11:40:51 AM
[Concept-persbericht Landsadvocaat 2.0 \(003\).docx](#)

Ha (10)(2e),

Dank! Saved by the bell. Ik heb je opmerkingen nog net kunnen verwerken voor ik het persbericht kon doorzetten naar sg/dg.

Groet,

(10)(2e)

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW

Verzonden: donderdag 14 oktober 2021 13:33

Aan: (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW

CC: (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES

Onderwerp: RE: Persbericht Landsadvocaat. Reactie gevraagd voor 12.00 uur

Dag (10)(2e),

- Het advies is in juni 2021 uitgevraagd. Dus goede checkvraag: niet juli 2021. Is het echter nodig dat te specificeren? Kan het niet zonder tijdsaanduiding?

- Ik zou eigenlijk het laatste kopje (11)(1) vervangen voor (11)(1). Dit omdat we in de Kamerbrief spreken van de verbetermaatregelen wanneer we het hebben over de eigen verbetermaatregelen van Pels Rijcken (deze staan los van de aanbevelingen van de deskundigen/werden al doorgevoerd voor dat advies er lag). Ook zou ik de laatste alinea spreken van (11)(1) in plaats van (11)(1), om het onderscheid helder te houden.

Groeten, (10)(2e)

(10)(2e) - BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>

Verzonden: donderdag 14 oktober 2021 13:25

Aan: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW

<(10)(2e) @minjenv.nl>

CC: (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Persbericht Landsadvocaat. Reactie gevraagd voor 12.00 uur

En de aangepaste versie.

(10)(2e) BD/DCOM/WS&O

Verzonden: donderdag 14 oktober 2021 13:25

Aan: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW

<(10)(2e) @minjenv.nl>

CC: (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Persbericht Landsadvocaat. Reactie gevraagd voor 12.00 uur

Hoi (10)(2e),

Dank voor je reactie! Ik heb het verwerkt en de laatste alinea nu geschrapt. Nog een checkvraag: klopt die juli 2021?

Groet,

(10)(2e)

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>

Verzonden: donderdag 14 oktober 2021 10:28

Aan: (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW <(10)(2e) @minjenv.nl>

CC: (10)(2e) - BD/DCOM/WS&O <(10)(2e) @minjenv.nl>; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES <(10)(2e) @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Persbericht Landsadvocaat. Reactie gevraagd voor 12.00 uur

Hoi (10)(2e),

Hierbij mijn opmerkingen bij het persbericht. Is het laatste stukje ook echt nodig? Doet dit niet een beetje afbreuk aan het eerdere verhaal?

Groeten

(10)(2e)

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)